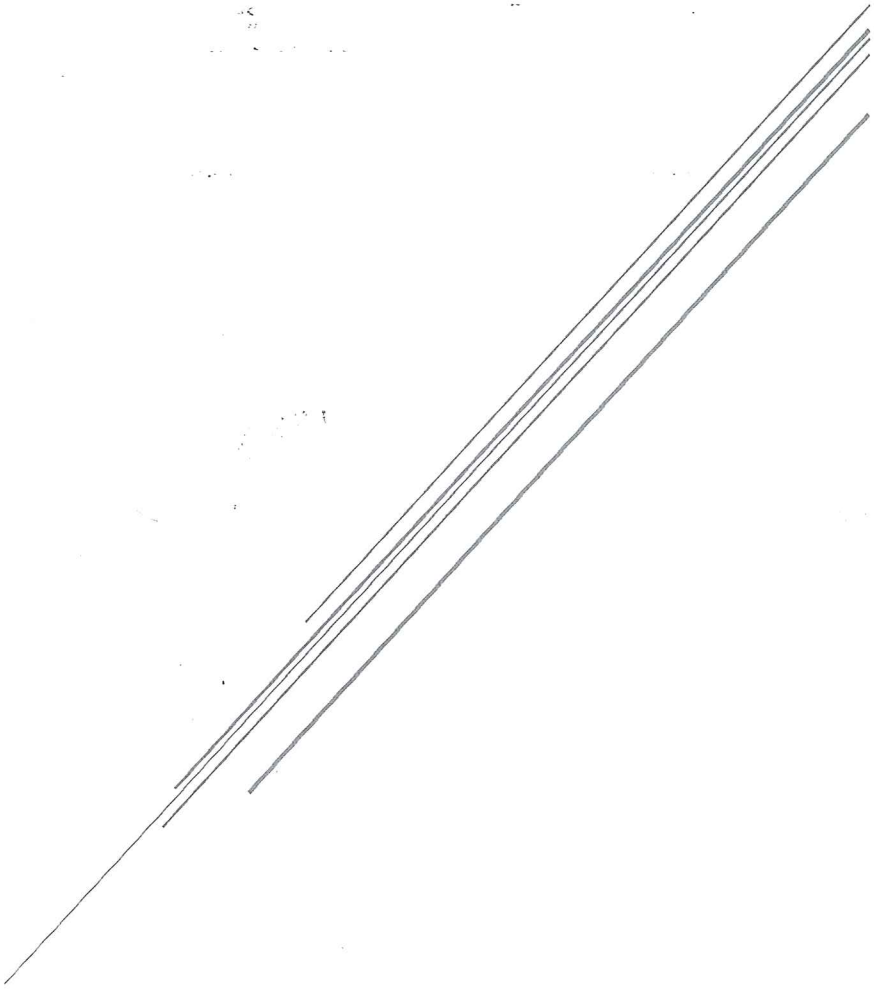
LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU LGD „KORONA SĄDECKA” na lata 2014-2020

Załącznik do Uchwały nr 01/03./17
Zarządu LGD „KORONA SĄDECKA”
z dnia 22.03.2017 r.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Korona Sądecka
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

LEADER

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dokument opracowany przez LGD „KORONA SĄDECKA”, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałanie 19.1 „Wsparcie przygotowawcze” PROW 2014-2020.

LGD „KORONA SĄDECKA”
33-395 Chełmiec, ul. Papieska 2
tel. 18 414 56 55, 660 675 601
NIP 734-328-78-78 REGON 120634890
KRS 0000299101

PREZES
LGD "KORONA SĄDECKA"
mgr Marcin Bulanda

CZŁONEK ZARZĄDU
LGD "KORONA SĄDECKA"

Zastępca Dyrektora
Departamentu Funduszy Europejskich
Grzegorz Brach

Spis *treści*

Rozdział I Charakterystyka LGD 1
Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR 6
Rozdział III Diagnoza – opis obszaru i ludności 10
Rozdział IV Analiza SWOT 14
Rozdział V Cele i wskaźniki 19
Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru 42
Rozdział VII Plan działania 47
Rozdział VIII Budżet LSR 48
Rozdział IX Plan komunikacji 49
Rozdział X Zintegrowanie 49
Rozdział XI Monitoring i ewaluacja 53
Rozdział XII Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko 55
Wykaz wykorzystanej literatury 55
Załączniki do LSR 55
Z1. Procedura aktualizacji LSR 55
Z2. Procedura dokonywania ewaluacji i monitoringu 56
Z3. Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu 61
Z4. Budżet LSR 73
Z5. Plan komunikacji 73

Rozdział I Charakterystyka LGD

1. FORMA PRAWNA I NAZWA STOWARZYSZENIA

Lokalna Grupa Działania o nazwie LGD „KORONA SĄDECKA" działa jako stowarzyszenie „specjalne" posiadające osobowość prawną. Jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i osób prawnych, w tym jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem województw), mającym na celu działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich[1] obejmujących obszar gmin: Chełmiec, Grybów, Kamionka Wielka oraz Miasta Grybów.

2. OBSZAR

Lokalną Strategią Rozwoju LGD „KORONA SĄDECKA" objęty jest obszar 4 gmin, w tym trzech gmin wiejskich: Chełmiec, Grybów oraz Kamionka Wielka a także Miasta Grybów. Łącznie na powierzchni 348 km^2 mieszka 67 639 osób (stan na 31.12.2013 r., BDL GUS,). Liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach oraz ich powierzchnię prezentuje poniższe zestawienie:

Tabela 1: Liczba mieszkańców oraz powierzchnia w gminach objętych LSR

Lp.	Nazwa Gminy	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (w km^2)
1.	CHEŁMIEC	27 125	112
2.	GRYBÓW	24 402	154
3.	KAMIONKA WIELKA	10 026	65
4.	MIASTO GRYBÓW	6 086	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.12.2013 r.

Natomiast spójność przestrzenną LSR obrazuje poniższa mapa – gminy objęte lokalną strategią rozwoju na tle powiatu nowosądeckiego.

[1] Obszary wiejskie w odniesieniu do inicjatywy Leader, zgodnie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, to obszar całego kraju, z wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000.

3. POTENCJAŁ LGD

3.1. Opis sposobu powstawania i doświadczenie LGD

Inicjatywa zawiązania partnerstwa w postaci Stowarzyszenia mającego status Lokalnej Grupy Działania zrodziła się w roku 2007 – władze samorządowe Gminy Chełmiec wspólnie z grupą jej mieszkańców postanowiły zawiązać stowarzyszenie służące celom rozwoju społeczno-kulturalnego Gminy Chełmiec. Lokalna Grupa Działania pod nazwą Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Chełmiec zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieście Wydział XII Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 13 lutego 2008 r. pod numerem 0000299101. Wskazana wyżej nazwa Stowarzyszenia została mu nadana uchwałą Walnego Zebrania Członków z dnia 11 listopada 2007 r.

Pierwszy etap działania stowarzyszenia, datowany od momentu zarejestrowania w KRS, opierał się na zdobywaniu doświadczenia przez jego członków oraz poszukiwaniu możliwości pozyskiwania funduszy na działalność statutową. Jednym z programów w jakich postanowiło uczestniczyć stowarzyszenie był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Oś 4 LEADER. Aplikacja o środki w ramach w/w programu zakończyła się podpisaniem 20 lipca 2009 roku umowy o warunkach i sposobie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. W dniu 18 sierpnia 2010 roku, Członkowie Zarządu Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Chełmiec podjęli uchwałę o przyjęciu w poczet członków dwóch gmin: Grybów i Kamionka Wielka. W związku z rozszerzeniem działalności LGD o nowe jednostki samorządu terytorialnego nastąpiła konieczność przyjęcia nowej nazwy, wspólnej dla wszystkich trzech gmin. Walne Zebranie Członków, które miało miejsce w dniu 27 sierpnia 2010 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Chełmiec na LGD "KORONA SĄDECKA". Wobec powyższego w okresie programowania 2007-2013 LGD „KORONA SĄDECKA" realizowała, na podstawie umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR, Lokalną Strategię Rozwoju obejmującą obszar trzech gmin: Chełmiec, Grybów oraz Kamionka Wielka.

W 2015 roku Zarząd LGD ponownie podjął decyzję o rozszerzeniu działalności stowarzyszenia, w wyniku której Uchwałą z dnia 17 lipca 2015 r. w poczet jego członków przyjęto Miasto Grybów. Tym samym utworzono spójny przestrzennie obszar, o tożsamych problemach i potrzebach, a w rezultacie o zbieżnych celach rozwojowych określonych w niniejszej strategii.

W okresie programowania 2007-2013 realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju skoncentrowana była na trzech głównych kierunkach: Rozwój biznesu i jego otoczenia; Rozwój produktu regionalnego; Wzrost standardu życia mieszkańców.

W/w cele realizowane były poprzez następujące działania: budowa, remont, wyposażenie obiektów sportowych, turystyczno-rekreacyjnych, kulturalnych, zabytkowych; montaż oświetlenia ulicznego; budowa chodników; wydawnictwa oraz inne przedsięwzięcia promocyjno-informacyjne w obszarze kultury i turystyki; organizacja warsztatów, szkoleń kursów edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturowym, z nowoczesnymi technologiami, z przedsiębiorczością, z aktywnym trybem życia, z ochroną środowiska; doposażenie podmiotów działających w obszarze kultury; wsparcie przedsięwzięć mających na celu zakładanie lub rozwój działalności gospodarczej.

Wymiernymi efektami działań we wskazanym wyżej obszarze są:

- 93 wydarzenia popularyzujące obszar LGD i produkt lokalny
- 82 szt. wybudowanych/ przebudowanych/ zmodernizowanych/ wyposażonych miejsc/ obiektów sprzyjających zaspokojeniu potrzeb społeczno-kulturalnych mieszkańców obszaru LGD
- 15 oddolnych inicjatyw podjętych przez społeczność lokalną
- 25 złożonych wniosków o dofinansowanie na tworzenie lub rozwój różnych form przedsiębiorczości, w wyniku których powstało 8 miejsc pracy (sama Lokalna Grupa Działania w latach 2007-2013, realizując również projekty finansowane z

innych niż EFRROW środków - przedszkole integracyjne, punkt przedszkolny, żłobek - zapewniała pracę 36 osobom w łącznym wymiarze 34,1 etatu)

- 23 inicjatywy w zakresie dziedzictwa kulturowego oraz historycznego
- 9 przedsięwzięć z zakresu wykorzystania nowoczesnych technologii, obsługi komputera i Internetu
- 7 utworzonych/ zmodernizowanych baz informacyjnych o obszarze LGD
- inicjatywy promujące przedsiębiorczość (5 szt.)
- szkolenia/ warsztaty/ kursy z zakresu przedsiębiorczości (4 szt.)
- 2 inicjatywy wpływające na podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
- opracowana strategia promocji i rozwoju turystyki.

Z wyżej wymienionych produktów skorzystało ok. 250 tys. osób.

Łącznie w perspektywie 2007-2013 wnioskodawcy zrealizowali 97 projektów. Należy podkreślić, że wśród wszystkich wnioskodawców znalazło się 19 członków LGD. Jest to ważne w kontekście przygotowywania niniejszej strategii, planowania rozwoju i zarządzania LGD. Bierny obserwator mówi o tym, co wydaje mu się, że jest słuszne. Czynny podmiot bogaty w praktyczne doświadczenie wie, co jest słuszne. Stowarzyszenie było ponadto beneficjentem i partnerem 3 dużych projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego: utworzenie punktu przedszkolnego, utworzenie 4-oddziałowego przedszkola integracyjnego, partnerstwo w projekcie dotyczącym utworzenia żłobka. Mamy nadzieję, że przedmiotowe doświadczenie zaprocentuje przy realizacji niniejszej strategii rozwoju. **Zdaniem Lokalnej Grupy Działania oraz mieszkańców obszaru (wniosek z badań ankietowych) obrane w minionej perspektywie cele winny być również kontynuowane w latach 2014-2020.** Zapoczątkowane działania spowodowały istotne zmiany w gminach objętych LSR zarówno w obszarze poprawy stanu infrastruktury społeczno-kulturalnej, jak w sferze mentalności mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na terenach wiejskich. Środki dostępne w ramach osi Leader, z uwagi na ich usytuowanie w LGD, tj. bliżej mieszkańców, wpłynęły na większą aktywność związaną z finansowaniem zewnętrznym podejmowanych działań. Z uwagi na stosunkowo prostą formę ich pozyskania, społeczność uwierzyła, że są to realne pieniądze, że są to pieniądze dla nich. Oczywiście, wiele podmiotów narzekało na stopień zbiurokratyzowania procesu aplikacyjnego i trudno nie przyznać im racji. Niemniej jednak bilans wydaje się być korzystny. Wiele pozostało jeszcze do zrobienia a rozbudzona aktywność musi być pielęgnowana, by społeczność lokalna została w pełni przygotowana do samodzielnego kształtowania rozwoju pomimo braku zewnętrznego finansowania. **Oceniając wpływ zrealizowanych ze środków LGD operacji można jednoznacznie stwierdzić, że projekty te przyczyniły się do wielu zmian na terenie gmin Chełmiec, Grybów oraz Kamionka Wielka. Co więcej zmiany te mają charakter pozytywny – doszło bowiem do poprawy sytuacji w stosunku do stanu wyjściowego.** Niemniej jednak na tym etapie nie można stwierdzić, czy zmiany te doprowadziły do rozwoju (efekty wielu projektów będą widoczne za kilka, kilkanaście lat). Należy natomiast podkreślić, że został zapoczątkowany pewien proces, który winien być kontynuowany, by nie zaprzepaścić dotychczasowych wysiłków. Funkcjonująca de facto od 2009 roku Lokalna Grupa Działania, przy wsparciu liczących się na lokalnym rynku podmiotów: jst, instytucji kultury, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych czy grup nieformalnych, na wstępie otrzymała duży kredyt zaufania. Dzisiaj możemy już mówić o zaufaniu. Staliśmy się elementem lokalnej społeczności. **Nie byłoby to możliwe, gdyby nie żywy przykład w postaci naszych wnioskodawców i ich projektów. Chcemy, by w perspektywie 2014-2020 stali się oni „ambasadorami dobrej zmiany na obszarach wiejskich".** Mamy już co pokazać, możemy się tym pochwalić, a tym samym zachęcić do podejmowania nowych wyzwań, zarówno przez podmioty z którymi LGD dotychczas współpracowała, jak i przez tych, którzy do tej pory byli mniej aktywni. Reasumując, wykorzystany w ten sposób potencjał, budowany przez LGD i za jej pośrednictwem, przyczyni się do skutecznej i efektywnej realizacji nowej Lokalnej Strategii Rozwoju.

Należy również zaznaczyć, że funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania to praca konkretnych osób. Ich wiedza i doświadczenie zostaną wykorzystane do zarządzania LGD oraz realizacji operacji w perspektywie 2014-2020. Poniżej wybrane elementy wiedzy i doświadczenia (pracowników LGD oraz członków LGD, w tym członków zarządu) zbieżne z zakresem projektów niniejszej strategii:

- koordynacja projektów infrastrukturalnych o tematyce sportowej, rekreacyjno-turystycznej, kulturalnej, drogowej, IT i środowiskowej; koordynacja projektów tzw. miękkich związanych: z utworzeniem i funkcjonowaniem przedszkoli oraz z organizacją przedsięwzięć kulturalnych; koordynacja projektów współpracy; członkostwo w innych niż LGD organizacjach pozarządowych; kursy związane z zarządzaniem projektami UE a także z prowadzeniem konsultacji społecznych; wiedza teoretyczna związana ze Wspólną Polityką Rolną, w tym instrumentami rozwoju obszarów wiejskich; przygotowywanie i promocja produktów lokalnych (jarzębina na miodzie, dziki bez, miód z Sądeckiego Bartnika); prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

3.2. Reprezentatywność LGD

Od momentu powstania LGD prowadziło intensywne działania na rzecz zaktywizowania społeczności lokalnej oraz przekonania tejże społeczności do swoich celów i kierunków działania. W rezultacie liczba członków stowarzyszenia stale wzrastała. Na etapie pisania strategii było ponad 80 osób. Znajdują się wśród nich przedstawiciele trzech sektorów: społecznego gospodarczego i publicznego, oraz mieszkańcy. Członkowie LGD związani są z różnymi obszarami działalności, dzięki czemu ich skład stanowi realne odzwierciedlenie potrzeb i problemów lokalnej społeczności. Są wśród nich sołtysi, radni, przedstawiciele świata nauki, przedstawiciele organizacji pozarządowych, klubów sportowych, kół gospodyń wiejskich, zespołów regionalnych, seniorzy, osoby do 35 roku życia, rodzice, osoby uczące się, przedstawiciele rodzin wielodzietnych, osoby zajmujące się problematyką świadczeń rodzinnych, problemami społecznymi, w tym przedstawiciele komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, są podmioty prowadzące działalność gospodarczą, rolnicy, specjaliści ds. realizacji projektów UE, przedstawiciele osób niepełnosprawnych i podmiotów zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych, przedstawiciele instytucji rynku pracy zajmujących się m.in. problemami osób bezrobotnych,

reprezentanci ośrodków kultury. Są również znawcy produktów lokalnych, przedstawiciel winnicy znajdującej się na obszarze LGD, właściciele gospodarstw agroturystycznych, reprezentanci branży IT, konsultanci w zakresie mechanizmów finansowych związanych z przedsiębiorczością, nauczyciele, specjaliści w zakresie zarządzania strategicznego. Wśród osób fizycznych znajduje się 20 kobiet. Kobiety są również przedstawicielami 10 pomiotów prawnych. Wobec powyższego struktura partnerstwa, obok powiązania z trzema różnymi sektorami, odzwierciedla różne grupy interesu. Wskazane wyżej zróżnicowanie członków gwarantuje jednak brak dominacji jakiejkolwiek grupy interesu.

Wymienione wyżej obszary działalności członków ściśle korespondują z celami a w konsekwencji z przedsięwzięciami określonymi w Lokalnej Strategii Rozwoju. Takie rozwiązanie gwarantuje, że grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR będą należycie reprezentowane. Doświadczenie wskazuje, że skład LGD zmienia się na przestrzeni lat, w ślad za zmieniającą się rzeczywistością. Powstają nowe stowarzyszenia, pojawiają się nowe problemy, potrzeby. Nie chcemy zamykać się na te zmiany. Wręcz przeciwnie, chcemy uaktualniać strukturę członków, tak by była reprezentatywna dla lokalnej społeczności.

Leader to rozwój lokalny kierowany przez społeczność. Jego zakres tematyczny obejmuje m.in. działania na rzecz poprawy zatrudnienia i tworzenia miejsc pracy, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, rozwój ekonomii społecznej i usług świadczonych w interesie ogólnym, rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich. LGD musi więc zmierzyć się z powyższymi wyzwaniami. Nie jest to sprawa prosta. Wypracowanie rozwiązań w przedmiotowym zakresie wymaga kompleksowych, skoordynowanych działań kilku podmiotów. Konsultacje społeczne niniejszej strategii wskazały kluczowe dla mieszkańców obszaru LGD „KORONA SĄDECKA" problemy i potrzeby. Wiele z nich przekłada się na zakres tematyczny RLKS. Zaproponowane w strategii przedsięwzięcia dotyczą:

- przedsiębiorczości i lokalnego rynku pracy, zarówno w wymiarze bezpośredniego wsparcia nowych działalności i rozwoju istniejących, jak również poprzez promocję przedsiębiorczości i jej różnych form (w tym spółdzielczości społecznej) oraz szkolenia i dostęp do informacji ułatwiających funkcjonowanie na lokalnym rynku pracy;
- turystyki, rekreacji i kultury w odniesieniu zarówno do infrastruktury, jak i tworzenia oferty w ramach wymienionych zakresów;
- jakości życia na obszarze LGD (oferta czasu wolnego ale też tworzenie przestrzeni, która wzmocni tak ważne więzi społeczne)

Wypracowane w sposób partycypacyjny przedsięwzięcia oraz kryteria wyboru operacji, stanowią formę odpowiedzi na powyższe wyzwania. Efektem podejmowanych działań, efektem walki z wykluczeniem społecznym, którego przyczyną jest m.in. niepełnosprawność, dyskryminacja na rynku pracy, miejsce zamieszkania, winna być **integracja społeczna**. Założenie to będzie przyświecać podejmowanym przez LGD działaniom w perspektywie 2014-2020.

Jako LGD nie tylko chcemy być animatorem czy pośrednikiem zmian na naszym obszarze ale również realizatorem kompleksowych, istotnych z punktu widzenia całej społeczności przedsięwzięć. Stąd zamierzamy realizować operacje własne.

Grupy defaworyzowane, dedykowane im przedsięwzięcia zostały określone w Diagnozie obszaru. W związku z faktem, że grupy te wymagają szczególnego wsparcia, w kryteriach wyboru operacji założono preferencje dla projektów dedykowanych grupom defaworyzowanym określonym w LSR. Stąd zakłada się, że każda operacja będzie w sposób bezpośredni lub pośredni powiązana z problemami i potrzebami w/w grup. Analogicznie należy założyć wysoki poziom budżetu przeznaczony na tego typu operacje (100%). Metody komunikacji z grupami defaworyzowanymi określone zostały w planie komunikacji. Należy jednocześnie podkreślić, że grupy defaworyzowane mają swoich przedstawicieli w LGD, stąd bezpośrednia komunikacja będzie ułatwiona.

3.3. Poziom decyzyjny – rada

Zgodnie ze Statutem wybór operacji oraz ustalenie kwoty wsparcia w ramach realizacji LSR na lata 2014-2020, należy do wyłącznej kompetencji Rady – organu wybieranego przez Walne Zebranie Członków spośród członków Stowarzyszenia.

W skład Rady wchodzą przedstawiciele trzech sektorów: społecznego gospodarczego i publicznego oraz mieszkańcy. Rada LGD liczy 15 osób. W organie decyzyjnym ani władze publiczne ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu.

W procesie decyzyjnym stosowane będą następujące rozwiązania: weryfikacja wiedzy członków Rady; jawność posiedzeń Rady; prowadzenie Rejestru Interesów; przypisanie przewodniczącemu Rady roli stania na straży zachowania quorum i parytetów, zgodnie z którymi żadna grupa interesów, w tym instytucje publiczne, nie może mieć w Radzie więcej niż 49% głosów; przypisanie sekretarzowi posiedzenia roli czuwania nad przestrzeganiem formalnych aspektów związanych z przebiegiem posiedzenia Rady; podejmowanie uchwał w stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do dofinansowania oraz ustaleniu kwoty wsparcia (w przypadku operacji własnych – uchwała o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do dofinansowania); protokołowanie posiedzeń Rady oraz ich upublicznianie na stronie internetowej LGD; pisemne uzasadnianie przyznawanej przez członków Rady punktacji; poinformowanie wnioskodawców o wynikach oceny i możliwości wniesienia protestu (odwołania – w przypadku projektów grantowych). Szczegółowo wyżej wymienione kwestie zostały uregulowane w procedurach oceny i wyboru operacji, a zwłaszcza w regulaminie Rady LGD.

Przedmiotowe procedury zostają udostępnione do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie na stronie internetowej LGD oraz w Biuletynie Informacji Publicznej stowarzyszenia. Ponadto przed każdym naborem wniosków organizowane będą szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców, jak również członków Rady, Zarządu i pracowników Biura. Będzie to dodatkowa forma udostępnienia przyjętych procedur.

3.4. Zasady funkcjonowania LGD

Działalnie LGD „KORONA SĄDECKA" regulowane jest przez następujące dokumenty wewnętrzne: Statut stowarzyszenia LGD „KORONA SĄDECKA", Regulamin Rady LGD „KORONA SĄDECKA", Regulamin Biura LGD „KORONA SĄDECKA", Politykę bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych w LGD „KORONA SĄDECKA" oraz Instrukcję zarządzania systemem

informatycznym w LGD „KORONA SĄDECKA". Zarówno Statut, jak i Regulamin Rady uchwalany jest i zmieniany przez Walne Zebranie Członków. Natomiast uchwalanie i zmiana pozostałych z wyżej wymienionych dokumentów należy do kompetencji Zarządu. Opis przedmiotowych dokumentów zawarty został w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj dokumentu	Regulowane kwestie
1.	Statut Stowarzyszenia LGD „KORONA SĄDECKA"	Definiuje charakter stowarzyszenia; jego cele; obszar działania; organ nadzoru; zasady działania LGD; zasady nabywania i utraty członkostwa w LGD; organy stowarzyszenia oraz ich kompetencje; majątek i rozwiązanie stowarzyszenia.
2.	Regulamin Rady LGD „KORONA SĄDECKA"	Określa organizację wewnętrzną, w tym tryb pracy Rady (m.in. kwestie bezstronności członka rady; prowadzenie Rejestru Interesów; obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady; usprawiedliwianie nieobecności; kompetencje przewodniczącego Rady; wynagradzanie za udział w posiedzeniach; zwoływanie posiedzeń Rady oraz ich przygotowanie; przebieg posiedzeń, w tym ocena operacji, sposób głosowania, podejmowanie uchwał; dokumentacja z posiedzeń Rady; postępowanie w przypadku wniesienia protestu; postępowanie w przypadku wniesienia odwołania).
3.	Regulamin Biura LGD „KORONA SĄDECKA"	Określa zasady funkcjonowania Biura LGD „KORONA SĄDECKA", ramowy zakres działania i kompetencji Biura oraz inne postanowienia związane z działalnością Biura LGD, w tym: zasady zatrudniania pracowników Biura; zakres obowiązków i uprawnień pracowników Biura; kompetencje wymagane na poszczególnych stanowiskach pracy w Biurze LGD; zasady wynagradzania pracowników Biura; czas pracy; obecność w pracy, zasady usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień; zasady udostępniania informacji będących w dyspozycji LGD; ocena efektywności pracy pracowników Biura LGD oraz zasady świadczenia doradztwa, w tym metody pomiaru jakości/efektywności świadczonego doradztwa.
4.	Polityka bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych w LGD „KORONA SĄDECKA"	Reguluje sposób zarządzania, ochrony i dystrybucji zasobów danych osobowych w LGD „KORONA SĄDECKA".
5.	Instrukcja zarządzania systemem informatycznym w LGD „KORONA SĄDECKA"	Określa ona sposób zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych osobowych, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia ich bezpieczeństwa.

3.5. Potencjał ludzki LGD a regulaminy organu decyzyjnego /biura

Kompetencje wymagane na poszczególnych stanowiskach pracy określone zostały w Regulaminie Biura. Jednocześnie dla zapewnienia spełnienia założonych wymogów opracowane zostały zasady zatrudniania pracowników Biura (ogłoszenie konkursu przez Zarząd na stanowisko pracy, z określeniem wymagań koniecznych i pożądanych od kandydatów na dane stanowisko – adekwatnych do zakresu wykonywanych zadań; opisem zakresu głównych obowiązków pracownika na danym stanowisku; zestawieniem dokumentów koniecznych do przedłożenia przez kandydata; określeniem miejsca i terminu składania wyżej wymienionych dokumentów; weryfikacja złożonych dokumentów pod kątem formalnym a następnie dla osób, które przeszły pomyślnie weryfikację przeprowadzanie rozmowy lub/i testu kwalifikacyjnego). Regulamin Biura zawiera również zasady postępowania w przypadku braku kandydatów spełniających założone wymagania oraz w odniesieniu do osób zatrudnionych w LGD na czas nieokreślony. Struktura organizacyjna Biura (Dyrektor; specjaliści: ds. wdrażania LSR; ds. projektów grantowych i operacji własnych; ds. promocji LGD i produktów lokalnych oraz komunikacji ze społecznością lokalną; specjalista finansowy) gwarantuje precyzyjny podział i zakres odpowiedzialności poszczególnych pracowników. Natomiast gwarancją partycypacyjnego wdrażania LSR jest wyznaczenie zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy oraz określenie metod ich pomiaru. Obecnie w Biurze LGD zatrudnionych jest trzech pracowników (co stanowi ponad 50% stanu zatrudnienia w odniesieniu do perspektywy 2014-2020), posiadających wiedzę i doświadczenie we wdrażaniu i aktualizacji LSR w perspektywie 2007-2013 oraz zaangażowanych w opracowanie niniejszej strategii. LGD dba o wysoką jakość personelu i świadczonych przez nich usług/doradztwa i służą temu m.in.: system oceny pracowników opisany w Regulaminie Biura, plan szkoleń (i dla pracowników biura i organu decyzyjnego oraz Zarządu) mający za zadanie stałe utrzymanie/podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników, ale także system pomiaru efektywności doradztwa. Wspomniane standardy jakościowe świadczą o tym, że LGD jest organizacją uczącą się, czyli taką która stawia sobie cele, dopisuje do nich właściwe zasoby, dokonuje pomiarów jakości i wdraża udoskonalenia, aby stale coraz lepiej wykonywać swoje zadania. W odniesieniu do członków Rady LGD, w Regulaminie Rady, określono wymóg dotyczący wiedzy związanej ze znajomością LSR, procedur wyboru operacji i kryteriów oceny, rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" oraz PROW 2014-2020. Spełnienie wyżej wymienionego wymogu będzie weryfikowane poprzez egzamin testowy. Ponadto w celu

prawidłowego wdrażania LSR z perspektywy stowarzyszenia przewiduje się wprowadzenie tzw. kosztów zarządu. By otrzymywać wynagrodzenie dana z osoba z zarządu winna udokumentować wiedzę lub doświadczenie w zakresie zarządzania strategicznego.

Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR

Proces wypracowywania Lokalnej Strategii Rozwoju dla Lokalnej Grupy Działania „Korona Sądecka" przebiegł z aktywnym udziałem lokalnej społeczności. Zagwarantowanie udziału tej grupy w procesie tworzenia LSR oraz jej realizacji, możliwe było dzięki wykorzystaniu wyników ewaluacji wcześniejszej strategii LGD „Korona Sądecka" metod i technik partycypacyjnych pozwalających na aktywne włączenie mieszkańców na każdym etapie prac nad strategią. Co więcej, etap bazowy prac ze społecznością lokalną, obejmował w pierwszej kolejności gruntowną analizę jej struktury pod kątem podstawowych charakterystyk społeczno-demograficznych, sytuacji zawodowej, ale i potrzeb i oczekiwań celem dostosowania metod współpracy do zdiagnozowanych grup.
Dodatkowo, aby móc dotrzeć do różnych grup podmiotów, LGD zastosowano różnorodne narzędzia komunikacji, gwarantujące dostęp do informacji jak najszerszej grupie odbiorców, a także to, by były one przejrzyste, zrozumiałe i widoczne lokalnie. Do narzędzi tych zaliczono: **Plakaty** – w ramach tego narzędzia przygotowano prowokacyjnych plakaty, ukazujące skutki realizacji strategii nieskonsultowanej z mieszkańcami np. kolejny park czy plac zabaw w gminie. Dzięki zastosowaniu takiego komunikatu, skutecznie zachęcono mieszkańców do wspólnego planowania rozwoju. **Ulotki** – zostały przygotowane na potrzeby zaangażowania dzieci i młodzieży w przygotowanie LSR. Ulotki zostały dostarczone do świetlic wiejskich, budynków użyteczności publicznej, gminnych ośrodków kultury, bibliotek oraz innych miejsc, w których w okresie wakacji mogły przebywać dzieci i młodzież. Zawierały one prostą w formie i treści informację o naszym stowarzyszeniu wraz z zachętą do udziału w konkursie. **Listy imienne** – imienne zaproszenie do udziału w procesie tworzenia strategii zostały wysłane do przedstawicieli społeczności lokalnej. Dobór takiego narzędzia podyktowany był potrzebą dowartościowania osób, które (biorąc pod uwagę ich doświadczenie, pozycję społeczną, dotychczasową współpracę z LGD) mogą stanowić istotny zasób na etapie planowania rozwoju. **Ogłoszenia parafialne** – na obszarach wiejskich ta forma informowania mieszkańców jest najskuteczniejsza, stąd została ona także zastosowana podczas tworzenia LSR. **Strony www (LGD, gmin), portal społecznościowy LGD, baza mailowa LGD** – wraz z rozwojem społeczeństwa informacyjnego mieszkańcy chętniej korzystają z tego typu narzędzi. Stąd informacje o planowanych spotkaniach, o konsultacjach społecznych umieszczone zostały na najbardziej popularnych na obszarze LGD stronach www oraz portalu społecznościowym LGD, a także wysłane drogą mailową do podmiotów współpracujących z LGD. **„Marketing szeptany"** – informacja przekazywana drogą ustną przez sołtysów i radnych.

1. METODY ANGAŻOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W PRZYGOTOWANIE LSR

Poniżej, zostały opisane metody, które użyto dla zapewnienia oddolnego charakteru opracowanej LSR, gwarantującego aktywny udział społeczności lokalnej. Do metod tych zaliczono:
1. **Badanie ankietowe realizowane techniką wywiadu kwestionariuszowego PAPI** (z ang. *Paper and Pencil Interview*) z mieszkańcami gmin wchodzących w skład LGD Korona Sądecka. tj. Gmina i Miasto Grybów, Gmina Kamionka Wielka oraz Gmina Chełmiec. Jako, że mieszkańcy danej społeczności lokalnej stanowią ważne źródło informacji o kondycji obszaru obejmującego LGD, kluczowe było uwzględnienie tej grupy w proces tworzenia LSR. Łącznie zrealizowano n=289 ankiet, wśród mieszkańców czterech gmin objętych działalnością LGD Korona Sądecka. Z uwagi na fakt, iż mieszkańcy wykazują różne potrzeby i oczekiwania w zależności od ich wieku, szczególny nacisk położono na zróżnicowanie ankiet ze względu na kategorie wiekowe, uwzględniając przy tym strukturę wiekową każdej z gminy. Badania prowadzone było na przełomie lipca i sierpnia 2015 r. przez okres ok. 3 tygodni. Badania ankietowe były elementem partycypacyjnej diagnozy a także stanowiły bazę do określania celów i ich hierarchii.
2. Badanie ankietowe przy użyciu ankiety internetowej CAWI (z ang. *Computer Asisted Web Interwiev*) z przedstawicielami instytucji, JST oraz organizacji działających na terenie LGD Korona Sądecka. Pozwoliło to na dostarczenie wartościowych informacji dotyczących obszaru, na którym podmioty te funkcjonują. Łącznie ankietę wypełniło 25 przedstawicieli instytucji i organizacji. Badania prowadzone było na przełomie lipca i sierpnia 2015 r. przez okres ok. 3 tygodni.
Wyżej wymienione badania, miały na celu zebranie opinii grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR tj. przedstawicieli instytucji z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego funkcjonujących na obszarze LGD Korona Sądecka. Jako potencjalni realizatorzy projektów w ramach LSR mieli okazję do oceny dotychczasowej polityki rozwojowej na obszarze LGD, ponadto wskazali obszary deficytowe i rozwojowe, oraz główne kierunki i obszary wsparcie w nowej perspektywie 2014-2020. Badania CAWI były elementem partycypacyjnej diagnozy a także stanowiły bazę do określania celów i ich hierarchii.
3. Warsztaty strategiczne. Metoda ta ma na celu wypracowanie wspólnych kierunków rozwoju danego obszaru przez osoby pochodzące z różnych grup społecznych. Pozwala ona w sposób efektywny, z uwzględnieniem technik kreatywnych, zaangażować przedstawicieli lokalnej społeczności do myślenia o rozwoju swojego obszaru. Możliwe było dzięki temu uruchomienie działań konsultacyjnych od najwcześniejszych etapów prac nad LSR, jednocześnie wpływając pozytywnie na „uspołecznienie" całości procesu i jego pozytywny społeczny odbiór. Co więcej, na tym etapie głosy przedstawicieli lokalnych społeczności pozwoliły określić kluczowe kwestie problemowe, które powinny zostać rozwiązane w ramach celów i działań wskazanych w LSR. Łącznie przeprowadzono dwa warsztaty strategiczne, które odbyły się 26.08.2015 r. oraz 09.09.2015 r. Warsztaty zgromadziły kluczowe grupy z punktu widzenia realizacji LSR, tworzące Zespół ds. planowania strategicznego, tj. członków LGD, przedstawicieli członkowskich JST, organizacje pozarządowe (w tym zajmujące się problemami osób niepełnosprawnych), przedsiębiorców, podmioty zainteresowane wsparciem oraz mieszkańców, przedstawicieli grup nieformalnych, przedstawiciela uczelni wyższej z Sądecczyzny, powiatowej rady zatrudnienia, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, rady powiatowej izby rolniczej, Sądeckiej Organizacji Turystycznej, pracownika biura LGD, eksperta

zewnętrznego - socjologa. Zapewnienie udziału tych grup w procesie wypracowywania LSR było również istotne z uwagi na możliwość bycia beneficjentem środków rozdysponowywanych w ramach realizacji LSR.

W trakcie I warsztatu, zaprezentowano oraz poddano pod dyskusję wypracowaną diagnozę społeczno-gospodarczą wraz z przedstawieniem wyników z badań wywołanych. Na bazie uwspólnionej wiedzy oraz oczekiwań przedstawicieli różnych sektorów, zdefiniowano podstawową aspirację oraz główne obszary – domeny działalności LGD. Wyodrębnienie obszarów, na których powinna koncentrować się realizacja LSR, pozwoliła na partycypacyjną identyfikację kluczowych dla nich kwestii i problemów. Wyodrębnione obszary dały podstawę do określenia celów ogólnych LSR, a zdiagnozowane problemy i wyzwania pozwoliły na opracowanie siatki celów szczegółowych i zalążków przedsięwzięć. Warsztat ten zgromadził łącznie 23 uczestników.

II warsztat strategiczny skupiał się wokół kwestii związanych z ostatecznym zamknięciem diagnozy wraz z domknięciem identyfikacji problemów oraz analizy SWOT (ze szczególnym uwzględnieniem analizy czynników zewnętrznych i ich oceną przez pryzmat szans i zagrożeń). Efektem tego warsztatu było również zaakceptowanie wypracowanych celów ogólnych i szczegółowych oraz formułowanie propozycji przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach LSR (w tym konkretnych projektów i inicjatyw). W II warsztacie strategicznym wzięło udział łącznie 25 osób.

Dodatkowo, po warsztatach, wykorzystano również zmodyfikowaną metodę delficką, jako jedną z technik wpisujących się w idee partycypacyjnego planowania strategicznego. Opierała się ona na kierowaniu do uczestników warsztatów (grupy strategicznej) zadania/pytania, bazującego na opracowanym i przesłanym materiale powarsztatowym.

4. Dyżur w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym. Celem organizowanych dyżurów, była możliwość zaangażowania społeczności lokalnej na 4 etapach prac nad LSR. Łącznie zorganizowano po 4 dyżury, w różnych gminach i odstępach czasowych, których celem było:

- I seria dyżurów (22-24.07.2015) pozyskanie opinii mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na obszarze LGD nt. zauważalnych problemów i potrzeb (pozyskaniu opinii posłużył formularz ankiekty)
- II seria dyżurów(21-24.08.2015) skonsultowanie projektu diagnozy społeczno-gospodarczej obszaru, opracowanej na bazie wcześniej zgłaszanych problemów i potrzeb.
- III seria dyżurów (21-22.09.2015) zbieranie propozycji przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach opracowanej LSR.
- IV seria dyżurów (05-06.10.2015) udostępnienie do wglądu wypracowanego dokumentu a tym samym umożliwienie zgłaszania uwag.

Łącznie, dyżury zgromadziły 39 osób. Uczestnikami dyżurów byli przedstawiciele sfery kultury (pracownicy Miejskiego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Gminnych Ośrodków Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, członkowie Klubów Sportowych, członkowie Klubu Seniora, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich), sfery publicznej (pracownicy Urzędu Miasta i Urzędu Gminy, dyrektorzy gimnazjum, burmistrz), sfery gospodarczej (lokalni przedsiębiorcy) oraz mieszkańcy. Dzięki możliwości spotkania bezpośrednio na terenie każdej z gmin, mieszkańcy mieli możliwość wyartykułowania swoich oczekiwań i potrzeb rozwojowych, a także wskazania priorytetów, które ich zdaniem mogłyby w największym stopniu przyczynić się do poprawy jakości życia na terenie LGD. Dzięki takiej formie zaktywizowania mieszkańców udało się zebrać ciekawe postulaty, które znalazły swoje odzwierciedlenie w konstrukcji celów ogólnych i szczegółowych.

5. Spotkania konsultacyjne prowadzone na terenie każdej gminy. Kolejna z technik gwarantujących aktywny udział lokalnej społeczności były spotkania konsultacyjne, przeprowadzone na terenie każdej gminy wchodzącej w skład LGD Korona Sądecka tj. w mieście i Gminie Grybów, Gminie Kamionka Wieka oraz Gminie Chełmiec. Konsultacje prowadzone były w terminie 28-30.09.2015 r. W trakcie spotkań, które zgromadziło łącznie 52 osoby reprezentujące sektor publiczny, społeczny, gospodarczy oraz indywidualnych mieszkańców. Zaprezentowano i poddano dyskusji zdefiniowane cele strategiczne oraz ustalono grupy docelowe, do których powinno być kierowane wsparcie. Spotkania te, były możliwością również do zgłaszania uwag i propozycji przedsięwzięć i projektów, możliwych do realizacji w ramach poszczególnych celów strategii. Spotkania były prowadzone w każdej z gmin więc możliwe było zebranie głosów i opinii osób pochodzących z różnych środowisk, w tym grup defaworyzowanych.

6. Narada Obywatelska. Stanowi ona technikę pozwalająca na większy wpływ obywateli zamieszkujących daną społeczność na formę i przebieg całego procesu wypracowywania strategii. Odbyła się ona w końcowym etapie prac, celem akceptacji całościowego dokumentu. W trakcie narady uczestnicy zgłaszali ewentualne uwagi do kryteriów naboru projektów, podziału środków, harmonogramu, budżetu oraz innych kwestii związanych z realizacją LSR. Całość procesu zakończyła się sformułowaniem przez uczestników narady rekomendacji dotyczących ostatecznego kształtu strategii. Narada Obywatelska odbyła się 15.10.2015 r. i zgromadziła 16 uczestników, reprezentujących kluczowe podmioty z punktu widzenia realizacji strategii, tj. podmioty ze sfery kultury, KGW, przedsiębiorców lub osoby chcące założyć działalność gospodarczą, NGO i przedstawicieli samorządów.

Ponadto zorganizowano **konkurs dla dzieci i młodzieży** „Atuty gminy/ miejscowości…" – jego efektem były prace dzieci i młodzieży np. prezentacje multimedialne, których elementy zostały wykorzystane w opracowywaniu analizy SWOT oraz definiowaniu kluczowych problemów i wyzwań rozwojowych. Równocześnie przygotowano wystandaryzowany **formularz do zbierania przedsięwzięć**, na które jest społeczne zapotrzebowanie i są podmioty gotowe to ich realizacji (udostępnienie formularzy na stronie www i w siedzibie biura LGD). Zabrane formularze (wpłynęło 126 pomysłów) pomogły w uporządkowaniu siatki celów, a także ich operacjonalizacji i określeniu wartości kluczowych wskaźników, bazujących na deklaracjach zgłaszanych w przy okazji postulowanych projektów do realizacji. Wyniki prac warsztatowych zostały omówione podczas Walnego Zebrania Członków. LGD spotykała się też bezpośrednio ze społecznością lokalną w trakcie **imprez lokalnych** m.in. Lato w Dolinie Kamionki, czy wyborów Sołtysa Małopolski. W ich trakcie mieszkańcy poruszali kwestie problemów obszaru LGD, pomysłów na rozwój oraz propozycji wspólnych działań.

Dane z konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze objętym LSR, które zostały wykorzystane do opracowania LSR	Wyniki przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji
Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami: najniżej ocenione zostały obszary/aspekty lokalnego rozwoju takie jak: rynek pracy (66% niezadowolonych), aktywność społeczna (54%) oraz turystyka (45%), zostały wykorzystane do sformułowania celu ogólnego 1, celu szczegółowego 2.1 oraz 3.1.	W ślad za wyartykułowaną przez mieszkańców i członków zespołu planowania strategicznego potrzebą tworzenia nowych miejsc pracy na terenie LGD, rozwoju infrastruktury, która poprawi ich jakość życia a jednocześnie przełoży się atrakcyjność turystyczną terenu objętego LSR oraz potrzebą umiejętnego zagospodarowania czasu wolnego różnych grup wiekowych, sformułowano cele strategii (w szczególności: ogólny 1: Rozwój i promowanie przedsiębiorczości, Cel szczegółowy 2.1 *Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenie miejsc prac,* szczegółowy 3.3 Włączenie społeczności lokalnej w proces realizacji LSR).
Zdaniem badanych respondentów (mieszkańcy oraz instytucje obszaru LGD) wsparcie w ramach LSR powinno być kierowane do osób bezrobotnych, młodzieży oraz przedsiębiorców. Powyższe wykorzystano do sformułowania grup docelowych dla przedsięwzięć.	W wyniku przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji sformułowano grupy docelowe do poszczególnych przedsięwzięć (z naciskiem na osoby bezrobotne, młodzież i przedsiębiorców); określono przedsięwzięcia dedykowane ww grupom; przeznaczono ponad 50% środków na działania związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc prac.
Ewaluacja poprzedniej LSR: brak zainteresowania działaniami na rzec zróżnicowania działalności rolniczej. Wykorzystano przy formułowaniu przedsięwzięć i grup docelowych – brak rolników.	Usunięcie przedsięwzięć z zakresu różnicowania działalności rolniczej
Dyskusja w trakcie narady obywatelskiej sugerująca by wspierać jak najwięcej osób faktycznie zainteresowanych podjęciem/rozwojem działalności gospodarczej – obligatoryjny wkład własny	Decyzja o kryterium premiującym wybór operacji, które zakładają większy udział środków własnych niż minimalna wysokość wkładu własnego wynikającego z przepisów dotyczących PROW na lata 2014-2020
W trakcie spotkań konsultacyjnych wnioskowano by nie ograniczać się do jednego naboru w konkursach na działalność gospodarczą lub w projektach grantowych, tak by np. absolwenci z różnych roczników mieli szanse na dotacje, lub dostosowywać nowe miejsca pracy do potrzeb lokalnej społeczności – wykorzystano w planowaniu naborów.	Uwzględnienie sugestii w planie działania poprzez dwukrotny nabór wniosków o dotacje na start lub rozwój działalności gospodarczej oraz kryteriach naboru – premiowane działalności odnoszące się do lokalnych potrzeb
W trakcie warsztatów zespołu planowania strategicznego zwrócono uwagę na potrzebę wspierania młodzieży, stworzenia im alternatywy dla niszczących form spędzania wolnego czasu. Ponadto z ankiet wynikło, że młodzież nie jest zadowolona z dostępnej oferty kulturalnej, ukierunkowanej typowo na pielęgnowanie tradycji. Pozostałe dane z warsztatów: brak umiejętności współpracy; brak wypromowanego produktu turystycznego; niska świadomość ekologiczna; słaba promocja lokalnej przedsiębiorczości i postaw proprzedsiębiorczych. Powyższe wykorzystano do tworzenia przedsięwzięć wskazanych w kol. 2 oraz grup defaworyzowanych.	Sformułowano przedsięwzięcie dedykowane dzieciom i młodzieży. Wskazano młodzież jako grupę defaworyzowaną. Ponadto zaplanowano przedsięwzięcia w obszarze budowania partnerstw (przeciwdziałanie ograniczonej umiejętności współpracy); kreowania produktów turystycznych oraz poprawy oferty turystycznej jako odpowiedź na brak promocji produktu turystycznego; promowania postaw proekologicznych i proprzedsiębiorczych celem poprawy świadomości mieszkańców
Formularz do zbierania przedsięwzięć unaocznił wielu lokalnych aktywistów lub grup nieformalnych chcących realizować projekty aktywizacyjne lub kulturalne, a także potrzebę poszerzenia oferty kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej na obszarze LGD (np. doposażenie orkiestr i zespołów muzycznych, organizacja festiwali lub przeglądów kulturalnych, warsztatów międzypokoleniowych, rajdów turystycznych itp.)	Uwzględnienie postulatu poprzez wyodrębnienie projektów grantowych w ramach przedsięwzięć: Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych. Określania wartości docelowych wskaźników produktów i rezultatu
W trakcie dyżurów w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym postulowano rozłożenie działań inwestycyjnych na przestrzeni lat tak by nie kumulować konieczności wnoszenia wkładu własnego w jednym roku	Budżet i harmonogram naboru w ramach przedsięwzięć Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów oraz Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców został rozdzielony w czasie by nie kumulować wydatków

	samorządów lub innych potencjalnych beneficjentów w jednym okresie realizacji LSR.

W wyniku zastosowania partycypacyjnych metod tworzenia LSR, spośród członków Zespołu ds. Planowania Strategicznego, powstał zespół ewaluacyjny - uspołecznione ciało - którego celem była analiza danych zebranych w trakcie procesu konsultacji oraz wypracowanie rekomendacji dla etapu realizacji strategii w sposób partycypacyjny. Zespół opracował również raport z konsultacji LSR, który został upubliczniony na stronie internetowej stowarzyszenia. Większość wniosków zgłoszonych podczas konsultacji została uwzględniona – odrzucono jedynie te, na które LGD poprzez swoje działania nie ma żadnego wpływu – np. potrzeba utworzenia szkoły muzycznej, zakup wozów strażackich, czy budowa kanalizacji.

Poniżej zestawiono partycypacyjne metody wykorzystane na każdym etapie prac nad LSR.

Etap prac nad LSR	Wykorzystane partycypacyjne metody
diagnoza i analiza SWOT	1. Badania ankietowe PAPI z mieszkańcami, 2. badania CAWI z instytucjami i członkami LGD, 3. warsztaty strategiczne, 4. spotkania konsultacyjne 5. konkurs dla dzieci, 6. Dyżury w punktach konsultacyjnych, 7. Spotkania podczas imprez lokalnych
określenie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR oraz opracowanie planu działania	1. Badania ankietowe PAPI z mieszkańcami, 2. badania CAWI z instytucjami, 3. warsztaty strategiczne, 4. spotkania konsultacyjne, 5. narada obywatelska, 6. dyżury w punktach konsultacyjnych, 7. Formularz do zbierania przedsięwzięć
opracowanie zasad wyboru operacji i ustalenia kryteriów wyboru	1. warsztaty strategiczne, 2. spotkania konsultacyjne, 3. Ankieta telefoniczna wśród losowo dobranej próby z beneficjentów LGD w latach 2007-2013; 4. Indywidualny wywiad pogłębiony z przewodniczącym Rady, 5.Konsultacje z członkami stowarzyszenia podczas Walnego Zebrania Członków; 6. Przedstawienie procedur podczas narady obywatelskiej
opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji	1. Wywiady indywidualne z przedstawicielami Zarządu oraz pracownikami biura LGD, 2. badania PAPI z mieszkańcami, 3. Spotkania konsultacyjne na terenie każdej gminy 5. narada obywatelska
przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR	1. Badania PAPI z mieszkańcami oraz 2. CAWI z instytucjami i członkami LGD, 3. Konsultacje z członkami LGD podczas WZC, 4. narada obywatelska

Jako uzupełniające narzędzie diagnostyczne na każdym etapie tworzenia LSR zastosowano **biały wywiad**. Dodatkowo projekty dokumentów tworzonych w ramach w/w etapów zostały udostępnione **na stronie www stowarzyszenia**. Należy również podkreślić, iż LSR w ostatecznym kształcie zostało przyjęte przez **Walne Zebranie Członków** (przedstawiciele społeczności lokalnej). Oddanie ostatecznej decyzji w sprawie Lokalnej Strategii Rozwoju w ręce społeczności to najwyższy (zgodnie z tzw. drabiną partycypacji) poziom wpływu obywateli na decyzje dotyczące spraw danej społeczności (upodmiotowienie).

2. OPIS METOD ANGAŻOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W PROCES REALIZACJI LSR

Angażowanie społeczności lokalnej na etapie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obejmować będzie metody, zróżnicowane ze względu na trzy obszary realizacji LSR tj. monitorowania i oceny realizacji strategii, aktualizacji strategii oraz opracowania i zmiany lokalnych kryteriów.

Monitorowanie i ocena realizacji LSR - partycypacyjne metody ewaluacji obejmować będą w szczególności przeprowadzenie ilościowych i jakościowych badań uwzględniających wysoki stopień zaangażowania w ocenę społeczności lokalnej. Wśród metod jakie zostaną przeprowadzone należy wskazać:

a) badanie ankietowe wśród mieszkańców obszaru LGD z uwzględnieniem grup docelowych (PAPI i CAWI – w oparciu o stronę www LGD);
b) pogłębione wywiady z realizatorami projektów tj. beneficjentami i grantobiorcami, a także z kluczowymi *stakeholders* z terenu obszaru LGD (IDI,TDI);
c) pogłębione wywiady z członkami LGD i pracownikami Biura LGD (IDI);
d) spotkania bezpośrednie z mieszkańcami lub debata obywatelska (w ramach ewaluacji końcowej) i in.

Aktualizacja strategii – partycypacja polegać będzie na udostepnieniu formularza zmian (droga elektroniczna) na bazie którego lokalna społeczność będzie mogła zgłaszać uwagi i postulaty do LSR, również w drodze spotkań konsultacyjnych organizowanych w każdej gminie wchodzącej w skład LGD. Propozycje zmian w LSR opracowane przez Zarząd poddane są szerokim konsultacjom społecznym co najmniej poprzez: zamieszczenie rekomendacji zmian na stronie internetowej LGD, organizacji spotkań konsultacyjnych w każdej gminie wchodzącej w skład LGD lub narady obywatelskiej z mieszkańcami obszaru LGD.

Opracowanie i zmiana lokalnych kryteriów wyboru – w ramach tego obszaru będą wykorzystane działania informacyjno-konsultacyjne. Konsultacje z lokalną społecznością, polegać będą na opublikowaniu na stronie internetowej LGD projektu zmiany kryteriów wyboru operacji, przeprowadzenia co najmniej jednego spotkania dotyczącego zaproponowanych przez Zarząd kryteriów oraz przeprowadzeniu ankiety na ten temat. Co więcej, konsultacje z lokalną społecznością prowadzone będą również wśród przedstawicieli grupy defaworyzowanej, która została wskazana w LSR (przeprowadzone zostanie specjalne spotkanie dla takiej grupy osób).Docelowo nasza aspiracją jest stworzenie partycypacyjnego modelu zarządzania rozwojem lokalnym, a w ślad za nim krzewienie – na wzór niemiecki – kultury współdecydowania.

3. WSKAZANIE I ZWIĘZŁA CHARAKTERYSTYKA PLANOWANYCH METOD WYKORZYSTANYCH DO ANIMACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

LGD, w celu animacji społeczności lokalnej w procesie rozwoju lokalnym, a w szczególności jej słabszych członków, planuje podjąć działania w ramach sposobu realizacji LSR „Aktywizacja" tj. realizacja przedsięwzięcia 1.3.1 Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze oraz przedsięwzięcia 3.1.3 Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców (więcej w rozdziale opisującym „Plan działania").

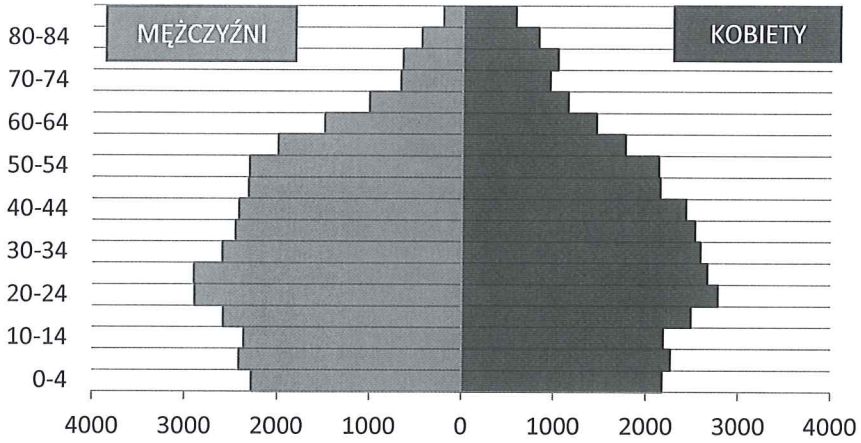
Do głównych metod partycypacji wykorzystanych w celu angażowania społeczności lokalnej w proces realizacji LSR, zostaną wykorzystane takie techniki jak badania ankietowe –PAPI (ocena poziomu zadowolenia), badania ankietowe techniką audytoryjną - przy spotkaniach z mieszkańcami, młodzieżą, szkoleniach, itp., ankieta w wersji elektronicznej do pobrania na stronach www: LGD Korona Sądecka oraz badania CAWI beneficjentów środków z budżetu LSR (ocena działań komunikacyjnych). Co więcej, spośród zidentyfikowanych grup, ważnych z punktu widzenia realizacji strategii, zostaną najpierw zaangażowane te, których zasób kompetencyjny, wiedza i doświadczenie korespondują wprost z zakresem i tematyką LSR.

Rozdział III Diagnoza – opis obszaru i ludności

1. CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA LGD

Według danych za 2014 rok LGD Korona Sądecka była zamieszkiwana przez 67 639 osób, z czego najwięcej osób mieszkało w gminie Chełmiec (27 125) oraz w gminie Grybów (24 402), z kolei gmina Kamionka Wielka liczyła 10 026 mieszkańców, a miasto Grybów 6 086. Gęstość zaludnienia dla całego obszaru wynosiła 194 osoby/km^2. Najwyższą gęstością zaludniania charakteryzowało się Miasto Grybów (359), kolejno gmina Chełmiec (242), gmina Grybów (159) i gmina Kamionka Wielka (154).

RYCINA 1. PIRAMIDA WIEKU I PŁCI DLA LUDNOŚCI LGD KORONA SĄDECKA W ROKU 2014.

Źródło: BDL GUS, 2015

Strukturę ludności wg wieku i płci doskonale obrazuje piramida. Podstawa piramidy jest dość szeroka, co oznacza wysoki wskaźnik przyrostu naturalnego (w 2014 roku dla LGD Korona Sądecka wyniósł on 5‰). Na piramidzie zauważyć można również bardzo mocno zwężający się czubek piramidy, co oznacza, iż odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym jest niewielki (w 2014 roku dla LGD Korona Sądecka wyniósł 13%). Odsetek kobiet i mężczyzn na terenie całego LGD jest równy po około 50%, jednakże warto zauważyć, że kobiety zaczynają dominować dopiero w najstarszych grupach wiekowych (powyżej 60 r.ż.), co jest naturalnym odzwierciedleniem faktu, iż kobiety żyją dłużej niż mężczyźni.

2. OKREŚLENIE GRUP SZCZEGÓLNIE ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR ORAZ PROBLEMÓW I OBSZARÓW INTERWENCJI ODNOSZĄCYCH SIĘ DO TYCH GRUP

Na podstawie szeroko zakrojonej diagnozy społeczno-gospodarczej, którą przeprowadziła LGD na swoim obszarze uznano, iż grupami, które w szczególności wymagają wsparcia w ramach realizacji kolejnego LSR są osoby bezrobotne, młodzież i dzieci, seniorzy, a także ogólnie mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy nie mają tak dobrej dostępności do usług społecznych czy publicznych jak mieszkańcy miasta.

Podczas całego procesu badawczego wykazano, iż rynek pracy jest jednym z najsłabszych obszarów funkcjonowania całego obszaru LGD, a wskaźniki przedsiębiorczości mieszkańców wypadają równie niekorzystnie. Okazuje się, że zarówno znalezienie pracy zarobkowej, jak i zdobycie doświadczenia zawodowego jest tutaj trudnym zadaniem. Należy także pamiętać, iż grupa osób bezrobotnych nie jest jednorodna i nie każda grupa społeczna jest tak samo mocno zagrożona wykluczeniem z rynku pracy. Na terenie LGD wyróżniono 3 grupy osób bezrobotnych, wymagające szczególnego wsparcia i są to: absolwenci szkół (osoby poniżej 35 roku życia), osoby długotrwale bezrobotne oraz kobiety (charakterystykę wszystkich grup znaleźć można w rozdziale 4 diagnozy). Każda ze wskazanych powyżej grup osób bezrobotnych wymaga zróżnicowanych form aktywizacji zawodowej, odpowiadających na ich szczególne potrzeby i problemy. W strategii założono wsparcie dla zakładania nowych działalności gospodarczych. Jest to działanie, które w szczególności będzie skierowane do osób chcących podjąć wyzwanie założenia własnej firmy. W szczególności działania te mogą zostać podjęte przez osoby młode, które są bardziej przebojowe na rynku pracy. Osoby pozostające bezrobotnymi przez dłuższy

czas, nie zawsze są jednak na tyle odważne, aby próbować zakładać własną działalność gospodarczą, a inni po prostu nie mają kompetencji ku temu, aby prowadzić własny biznes. W związku z powyższym przedsięwzięcia przewidziane w LSR ukierunkowane są także na wsparcie rozwoju istniejących przedsiębiorstw, tak by osoby bezrobotne mogły znaleźć pracę bez konieczności podejmowania samozatrudnienia. Przedsięwzięciem, które może odpowiadać na potrzeby bezrobotnych kobiet będzie udostępnienie infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych. Podczas badań okazało się bowiem, że kobiety z terenów LGD chętnie kultywują tradycję lokalnej kuchni. Umiejętność przygotowywania tradycyjnych potraw jest niewątpliwie ich przewagą konkurencyjną, która mogłaby zostać wykorzystana z jednej strony do ich aktywizacji zawodowej, a z drugiej do promocji tradycji i kultury nowosądecczyzny, rozwijając przy okazji ofertą turystyczną. Ostatnia z grup bezrobotnych wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy będą osoby długotrwale bezrobotne. W przypadku tej grupy osób liczą się nie tylko działania aktywizujące zawodowo, ale często do ich prawidłowego funkcjonowania na rynku pracy konieczne są także działania aktywizacji społecznej. Aby odpowiedzieć na tę potrzebę w Strategii przygotowano projekt stworzenia spółdzielni socjalnej, która jest jednym z narzędzi ekonomii społecznej, które ze względu na swój charakter może także spełniać wspomniane funkcje reintegracji społecznej.

Wśród grup, które zostały zdiagnozowane w Strategii jako szczególnie istotne są również seniorzy oraz osoby młode. Problemy tych grup są związane z brakiem zaspokojenia potrzeb dostępu do infrastruktury czy oferty rekreacyjno-kulturalnej. Teren LGD to głównie obszary wiejskie, które nie oferują tak szerokiego wachlarza oferty spędzania czasu wolnego, rekreacji czy wypoczynku, co dla osób młodych oznacza konieczność szukania tego typu usług poza terenem LGD, a osoby starsze do pozostawania w domu. Należy podkreślić, że wspomniana oferta kulturalno-rekreacyjna istnieje, wymaga jednak rozwinięcia i zróżnicowania ze względu na specyficzne potrzeby poszczególnych grup wiekowych.

3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI/PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Obszar Lokalnej Grupy Działania Korona Sądecka charakteryzuje się niższą, niż przeciętna w Polsce, liczbą podmiotów gospodarczych. Na każde 1000 osób zamieszkujących teren LGD przypada jedynie 67 podmiotów gospodarczych. Dla porównania w Polsce jest to 107, a w województwie małopolskim niecałe 106. Należy jednak zauważyć, że liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w granicach LGD Korona Sądecka od 2009 roku (rok bazowy dla przeprowadzonej diagnozy) stale wzrasta i na przestrzeni ostatnich 6 lat zmieniła się z 3629 do 4581. Można zatem mówić o dynamicznym przyroście podmiotów gospodarczych (o 26%). Z drugiej strony sami mieszkańcy Lokalnej Grupy Działania nie są usatysfakcjonowani sytuacją lokalnej gospodarki. W badaniach ankietowych średnia ocena zadowolenia respondentów z miejscowości, w której mieszkają jako miejsca dobrego do pracy wyniosła jedynie 2,31 (dla n=289), na skali od 1 (ocena zdecydowanie negatywna) do 5 (ocena zdecydowanie pozytywna). Przy czym warto podkreślić, że średnia ocena w każdej z gmin będących członkiem LGD nie przekroczyła wartości środkowej na skali – 3, a wahała się od 2,10 w mieście Grybów do 2,87 w gminie Chełmiec (pozostałe dwie gminy uzyskały wartości: 2,13 – gmina Grybów oraz 2,25 – gmina Kamionka Wielka). Innym sygnałem mówiącym o tym, iż rozwój gospodarczy obszaru LGD jest konieczny jest fakt, iż 228 respondentów (spośród 289) wskazało, że „Tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy i rozwoju przedsiębiorczości" jest jednym z najbardziej pilnych obszarów, w których LGD powinno pomóc mieszkańcom i gminom się rozwijać.

Trudną sytuację lokalnej gospodarki potwierdziło także spotkanie prowadzone w formule warsztatów strategicznych. Jego uczestnicy wskazali, iż za słabą kondycję lokalnej gospodarki odpowiada także niska przedsiębiorczość przejawiająca się wśród mieszkańców obszaru. Co więcej osoby młode wchodzące na rynek pracy nie mają gdzie zdobywać doświadczenia zawodowego, bowiem oferta staży i praktyk jest niedostateczna w stosunku do zgłaszanych potrzeb, a przedsiębiorstwa działające na opisywanym terenie nie są odpowiednio wykorzystane w tym zakresie. W związku z powyższym bardzo kuszącą propozycją dla osób mieszkających i szukających pracy w obszarze LGD Korona Sądecka jest wyjazd do pobliskich większych ośrodków miejskich, w których łatwiej jest znaleźć pracę, czy zdobyć niezbędne doświadczenie zawodowe. Reasumując powyższe zebrane dane i analizy można stwierdzić, iż wspieranie działań związanych z rozwojem gospodarczym, zakładaniem nowych firm czy szkoleniami z zakresu przedsiębiorczości jest niezwykle istotnym obszarem działalności w celu poprawy warunków życia mieszkańców, dlatego też problem ten znalazł swoje odzwierciedlenie w powyższej Lokalnej Strategii Rozwoju. Dodatkowo warto zaznaczyć, że na terenie LGD nie istnieje także **żaden podmiot przedsiębiorczości społecznej**. W związku ze słabą kondycją lokalnej gospodarki oraz wysokim poziomem bezrobocia na obszarze, podmioty ekonomii społecznej są jednym z elementów, które należy mocno wspierać, zwłaszcza, że podczas konsultacji społecznych mieszkańcy jako szansę rozwojową m.in. dla KGW i produktów lokalnych, wskazywali utworzenie spółdzielni socjalnej.

Branże z potencjałem rozwojowym: analizując sytuację gospodarczą regionu należy także zwrócić uwagę na obszar działalności lokalnych przedsiębiorstw. Konieczne bowiem wydaje się, by z jednej strony wspierać istniejące już branże działalności, z drugiej strony zaś zdywersyfikować miejsca pracy i wykorzystywać lokalne potencjały. Według danych BDL GUS w 2014 roku na terenie LGD wśród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych dominowały te, które prowadziły działalność związaną z budownictwem (1462), stanowiące 32% wszystkich podmiotów. Region nowosądecczyzny znany jest z działalności firm remontowo-budowlanych, które wykonują często roboty wykończeniowe dla Nowego Sącza, Krakowa, czy nawet Warszawy. Innym ważnym elementem działalności gospodarczej na terenie LGD mogą być podmioty prowadzące usługi związane z turystyką (tj. obiekty gastronomiczne, agroturystyka, itp.). Obecnie nie jest to mocno rozwinięta gałąź gospodarki terenu LGD, bowiem wg stanu na 31.07.2015 roku turyści na terenie LGD mają do dyspozycji łącznie 430 miejsc noclegowych w 22 miejscach (hotelach, gospodarstwach agroturystycznych czy pensjonatach), jednak podczas analizy potencjału obszaru zauważona została szansa na jej rozwój. Uwzględniając wnioski z konsultacji społecznych należy stwierdzić, że branże z potencjałem rozwojowym to wspomniana już branża remontowo-budowlana, ale też przetwórstwo przemysłowe i spożywcze, branża produkcyjna oraz wszelkie usługi zaspokajające potrzeby lokalnych społeczności (np. opieka przedszkolna, żłobkowa, przemysł czasu wolnego).

4. OPIS RYNKU PRACY

Rynek pracy jest nierozerwalnie związany z lokalną gospodarką. Cechy społeczno-demograficzne osób poszukujących pracy są niezwykle istotne z punktu widzenia LSR, bowiem mogą to być równocześnie grupy społeczne wymagające dodatkowego wsparcia w ramach działań aktywizacyjnych podejmowanych przez LGD. Z kolei poziom zatrudnienia (liczony jako odsetek ludności w wieku od 15. do 64. roku życia pracującej zawodowo (bez osób pracujących w mikro przedsiębiorstwach oraz samo zatrudnionych) w 2013 roku na terenie LGD wyniósł jedynie 17%, dla porównania wskaźnik ten na terenie Polski wynosi 33%, a w woj. Małopolskim 32%. Najgorzej ze względu na wskaźnik zatrudnienia wypadła gmina Kamionka Wielka (8%), oraz gmina Grybów (11%). W gminie Chełmiec wskaźnik zatrudnienia wyniósł 22%, a w Mieście Grybów 38%. W 2013 roku na terenie LGD zarejestrowanych było 4421 osób bezrobotnych, a stopa bezrobocia (liczba osób bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym) wyniosła 10,5% i był ona wyższa od średniej dla Polski (8,8%) oraz województwa małopolskiego (7,8%). W poszczególnych gminach LGD pod względem stopy bezrobocia najsłabiej wypadała gmina Chełmiec (11,4%) oraz gmina Kamionka Wielka (11,2%), kolejno także gmina Grybów (9,3%). Natomiast w mieście Grybów stopa bezrobocia wyniosła 8,5%. Wśród osób pozostających bez pracy niepokojąco wysoki odsetek (52,4%) stanowią osoby młode do 35 roku życia. Natomiast co czwarty bezrobotny (27,7%) znajduje się w grupie 45+. Liczną grupę bezrobotnych stanowią także osoby długotrwale bezrobotne (powyżej 24 miesięcy), stanowiące prawie 24% wszystkich osób zarejestrowanych, a kolejne 17,3% to osoby będące na bezrobociu ponad 12 miesięcy. Obie te grupy zasługują na szczególną uwagę w działaniach, bowiem znany jest fakt, że im dłużej pozostaje się bez pracy tym trudniej wejść ponownie na rynek pracy. W przypadku obu tych grup, niewątpliwie skutecznym działaniem aktywizującym może być utworzenie spółdzielni socjalnej, która poza zapewnieniem pracy pozwala także na reintegrację społeczną. Wśród grup społecznych zagrożonych bezrobociem na obszarze LGD należy wyróżnić także kobiety. Warto zwrócić bowiem uwagę, iż w 2014 roku 61,1% osób bezrobotnych stanowiły kobiety, a jedynie 38,9% mężczyźni, przy czym w porównaniu dla kraju odsetek bezrobocia kobiet (51,5%) nie różni się znacząco od mężczyzn (48,5%). Źródła danych: BDL GUS, PUP dla Powiatu Nowosądeckiego.

5. PRZEDSTAWIENIE DZIAŁALNOŚCI SEKTORA SPOŁECZNEGO

W 2014 roku na terenie LGD Korona Sądecka funkcjonowały 132 organizacje pozarządowe. Prawie połowa z nich (64) to organizacje sportowe. Relatywnie dużą grupę stanowiły także organizacje, które w swoich działaniach wspierają rozwój regionu, w tym promocją turystyczną czy kulturalną. W porównaniu do średniej krajowej liczba organizacji na terenie LGD wypada jednak słabo, opracowany w diagnozie wskaźnik: liczba organizacji pozarządowych przypadająca na 10000 mieszkańców w 2014 roku przyjął wartość 19, przy czym ten sam wskaźnik dla kraju czy województwa małopolskiego był prawie dwukrotnie wyższy (dla obu jednostek 33). Z drugiej jednak strony mieszkańcy LGD znacznie częściej niż średnio w Polsce czy województwie małopolskim angażują się w działalność kół oraz zespołów artystycznych. Dowodzi to zatem dużego przywiązania do regionu i lokalnych tradycji (znaczna część zespołów artystycznych jest bowiem związana z kultywowaniem tradycji lokalnych).

Warto także wspomnieć, że mieszkańcy są mocno zaangażowani w sprawy swojej społeczności i są świadomymi aktorami życia publicznego. Świadczyć o tym może fakt wysokiej frekwencji mieszkańców podczas wyborów zarówno na szczeblu lokalnym, jak i krajowym. W szczególności na wyróżnienie zasługuje uczestnictwo w wyborach samorządowych (w 2010 roku), w których wzięło udział 57,7% mieszkańców LGD, podczas gdy na terenie całego kraju frekwencja była niższa o 10 pp. i wyniosła jedynie 47,3%. Sami mieszkańcy obszaru LGD Korona Sądecka oceniają aktywność społeczną raczej dobrze (3,48 na skali od 1 do 5).

Ważnym elementem wymagającym zaznaczenia jest fakt, iż według danych z raportu ewaluacyjnego dotyczącego działalności LGD w latach 2009 – 2015 niewielka część mieszkańców obszaru LGD wie o funkcjonowaniu na ich terenie takiego stowarzyszenia. Z związku z tym konieczne jest zwrócenie uwagi na szersze działania promocyjne wśród lokalnej społeczności dotyczące działalności samej LGD, dzięki czemu lokalna społeczność będzie mogła jeszcze szerzej korzystać ze wsparcia organizowanego w ramach LGD.

6. WSKAZANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Wśród najbardziej palących problemów obszaru LGD Korona Sądecka należy wskazać wysoki poziom bezrobocia (więcej o tym w rozdziałach dot. rynku pracy oraz gospodarki). Problemem, który poniekąd może być związany z bezrobociem jest znaczny odsetek osób korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej. W 2014 roku na terenie LGD Korona Sądecka ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej skorzystały 10704 osoby, a więc 15,8% mieszkańców. Odsetek ten jest prawie dwukrotnie wyższy niż wartość wskaźnika dla całej Polski (8,3%) czy województwa małopolskiego (6,7%). Wysoki jest także wskaźnik rodzin, które otrzymują zasiłki rodzinne (77 rodzin na 1000 mieszkańców), w porównaniu do średniej dla Polski (44), czy województwa małopolskiego (46). Świadczy to o problemach ubóstwa mieszkańców obszaru (zasiłki rodzinne przyznawane są bowiem przede wszystkim ze względu na trudną sytuację materialną rodzin).

Kolejnymi problemem, jaki został zdiagnozowany na obszarze LGD Korona Sądecka jest dostęp do infrastruktury społecznej. Analizie została poddana m.in. dostępność do ośrodków ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Na 1 przychodnię lekarską przypadało 2964 mieszkańców terenu LGD, co jest wynikiem niekorzystnym na tle całej Polski (1919) i województwa małopolskiego (1932). LGD nie ma możliwości bezpośredniego wpływu na rozwiązanie tego problemu. Jednak w przedsięwzięciach wpisanych do Strategii założono, że premiowane będą działalności odpowiadające na potrzeby lokalnej społeczności, w związku z powyższym w przypadku chęci założenia działalności związanej ze służbą zdrowia może liczyć ona na priorytet. Ze względu na niski poziom dostępności do opieki zdrowotnej postuluje się także zwrócenie uwagi na działania „miękkie"- doradczo szkoleniowe, służące poprawie kondycji zdrowotnej mieszkańców. W przypadku infrastruktury społecznej LGD charakteryzuje się stosunkowo dobrą dostępnością do instytucji kultury, takich jak domy kultury oraz biblioteki. Z drugiej jednak strony zarówno według mieszkańców, jak i osób biorących udział w

warsztatach oferta proponowana przez te instytucje nie odpowiada w pełni na potrzeby mieszkańców i jest zbyt mocno nastawiona na zajęcia związane z lokalną kulturą. Konieczne zatem wydaje się zróżnicowanie oferty kulturalnej, sportowej czy rekreacyjnej.

7. OPIS DZIEDZICTWA KULTUROWEGO/ZABYTKÓW

Obszar Lokalnej Grupy Działania Korona Sądecka charakteryzuje się bogactwem kultury tradycyjnej, w szczególności zaś kultury Lachów Sądeckich. Kultywowanie zwyczajów i tradycji jest zauważalne w działalności lokalnej społeczności, m.in. poprzez zaangażowanie mieszkańców w lokalnych zespołach ludowych, udział w konkursach kulinarnych (na produkty lokalne i tradycyjne) czy udział w imprezach podtrzymujących lokalne tradycje. Na terenie LGD Korona Sądecka znajduje się 46 zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Małopolskiego, które stanowią żywy dowód na bogactwo kulturalne wspomnianego terytorium. Najwięcej z nich stanowią obiekty architektury sakralnej (37), ponadto można znaleźć również obiekty architektury rezydencjalnej (6), budynki użyteczności publicznej (2) oraz budynki mieszkalne (1). Na terenie LGD Korona Sądecka kultywowane jest także dziedzictwo niematerialne, w tym taniec, śpiew, zwyczaje i obrzędy. W granicach LGD działa 11 zespołów regionalnych i 5 orkiestr dętych. Ponadto organizowane są imprezy lokalne, na których można zobaczyć dzieła twórców ludowych czy zasmakować w lokalnej kuchni. Według badań przeprowadzonych z mieszkańcami terenu LGD obszar kultury i tradycji jest dobrze oceniany (w porównaniu z innymi obszarami), bowiem średnia dla tej kwestii wyniosła 3,52 punktu. Mieszkańcy zauważają jednak, iż działania związane z kultywowaniem dziedzictwa lokalnego należy cały czas wspierać, poprzez m.in. organizację imprez lokalnych, czy promocję miejscowości i ich dziedzictwa kulturowego, w tym produktów lokalnych, które są wyróżnikiem tego terenu i stanowią element tożsamości mieszkańców. Uczestnicy warsztatów zauważali jednak, iż w ramach poprawy oferty kulturalnej i turystycznej ważna jest współpraca pomiędzy gminami LGD, by zacieśniać więzi i tworzyć wydarzenia konkurencyjne w skali ponadlokalnej.

8. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ATRAKCYJNYCH TURYSTYCZNIE

LGD Korona Sądecka charakteryzuje się bogactwem przyrody, co samo w sobie stanowi ogromny potencjał turystyczny. Dodatkowo warto podkreślić, iż obszar ten jest przygotowany na przyjmowanie turystów chętnych na korzystanie z natury. Wyznaczone są szlaki turystyczne (zarówno piesze jak i rowerowe), dzięki czemu dziedzictwo przyrody jest odpowiednio zabezpieczone. Dodatkowo, co zostało wspomniane w poprzednim rozdziale na terenie LGD Korona Sądecka istnieje wiele zabytków kultury materialnej oraz przejawów kultury niematerialnej, to wszystko sprawia, iż teren, na którym działa LGD Korona Sądecka jest ciekawym miejscem, godnym odwiedzin.

Przez obszar LGD Korona Sądecka przebiega fragment Szlaku Architektury Drewnianej. W jego skład wchodzą: Cerkiew pw. Św. Dymitra w Binczarowej, Kościół pw. św. Wojciecha Biskupa w Kąclowej, Kościół pw. Narodzenia NMP w Krużlowej, Kościół pw. św. Andrzeja w Polnej, Kościół pw. Wszystkich Świętych w Ptaszkowej (które są wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych) oraz skansen pszczelarski w Stróżach.

Skansen jest częścią Muzeum Pszczelarstwa „Sądecki Bartnik", w którym można oglądać zbiór zabytkowych uli. Oprócz tego muzeum oferuje także inne atrakcje, takie jak przygotowania do tradycyjnego wypieku chleba, a w Gospodarstwie pasiecznym organizowane są tygodniowe pobyty rekreacyjne dla rodzin, połączone z poznawaniem lokalnych wyrobów oraz historii Muzeum i pszczelarstwa. Mówiąc o atrakcyjnych turystycznie miejscach, nie można pominąć miejscowości Paszyn, która przez długie lata mogła się poszczycić znacznym nagromadzeniem artystów lokalnych. Przez co Paszyn uważany był za największy w Polsce ośrodek prymitywnego malarstwa i rzeźby ludowej. Zbiory twórczości artystycznej z Paszyna można podziwiać w Muzeum Sztuki Ludowej im. ks. E. Nitki, które od lat 50. XX wieku gromadzi prace artystów-rękodzielników. Pomimo ciekawych obiektów turystycznych według uczestników warsztatów oferta turystyczne nie jest spójna i wystarczająco rozwinięta. Z kolei sami mieszkańcy LGD ocenili dostępną ofertą na 3, a więc ani dobra, ani zła, a rozwój infrastruktury turystycznej był czwartym najczęściej wskazywanym przedsięwzięciem pod względem najpilniejszych działań do podjęcia.

Brak odpowiednio rozwiniętej infrastruktury potwierdzają także dane dotyczące miejsc noclegowych. W 2014 roku na terenie LGD działały 22 obiekty noclegowe, które oferowały łącznie 430 miejsc noclegowych, z czego 2 to obiekty hotelowe, 1 inny obiekt noclegowy, a pozostałe 19 to gospodarstwa agroturystyczne bądź pokoje gościnne. Trudno jest wskazać natomiast faktyczny ruch turystyczny na terenie LGD Korona Sądecka, bowiem ogólnodostępne dane BDL GUS nie monitorują ruchu turystycznego w gospodarstwach agroturystycznych.

9. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Jednym z ważnych elementów funkcjonalnych gmin jest zagospodarowanie przestrzenne, które służy mieszkańcom. Większość miejscowości obszaru LGD posiada plany odnowy, charakteryzujące układ przestrzenny (w większości zabudowa zwarta, bardziej rozproszona w typowo rolniczych miejscowościach). Z uwagi na rozdrobnienie działek, z którymi borykają się również samorządowcy, brak jest terenów pod duże inwestycje np. strefy aktywności gospodarczej. Mniejsze wioski borykają się z problemem niskiego zwodociągowania i skanalizowania. Bliskość Nowego Sącza sprawia, że działki budowalne obszaru LGD są atrakcyjne, zwłaszcza w kontekście zabudowy mieszkaniowej. Z badań ankietowych wynika, iż elementy funkcjonalno-przestrzenne na obszarze LGD są jednymi z najsłabiej rozwiniętych. Za największe wady miejscowości mieszkańcy uznawali bowiem zły stan infrastruktury drogowej, technicznej, a także niedostatecznie rozwiniętą ofertę spędzania czasu wolnego. Prawie czterech na dziesięciu badanych (39%) było niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych z obecnie istniejącej oferty spędzania czasu wolnego. Warto wspomnieć, iż oferta spędzania czasu wolnego oznacza zarówno brak zajęć jak i miejsc w przestrzeni, które służą odpoczynkowi i rekreacji, a także rozwijaniu pasji i zainteresowań (w tym placów zabaw, siłowni na wolnym powietrzu, skwerów, placów, boisk, czy obiektów

kulturalnych itp.). Dodatkowo mieszkańcy uznali, iż dwoma z trzech najbardziej pilnych zadań do realizacji dla LGD powinny być: zagospodarowanie miejscowości oraz rozwój infrastruktury sportowej. Stąd też postuluje się podjęcie działań mających na celu rozwój bazy infrastrukturalnej oraz poszerzenie oferty rekreacyjnej na terenie LGD. Rewitalizacja przestrzeni w kontekście społecznym, gospodarczym, środowiskowym oraz przestrzenno-infrastrukturalnym, wymaga kompleksowego, zintegrowanego podejścia. Niewątpliwą szansą w tym zakresie jest dostępność funduszy unijnych.

10. OPIS PRODUKTÓW LOKALNYCH, TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH

Obszarem działania LGD jest część powiatu nowosądeckiego, na którego terenie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi sklasyfikowało 12 produktów lokalnych, w tym przede wszystkim przetwory garmażeryjne (10), a także bardzo znany sądecki miód. Ponadto LGD Korona Sądecka w poprzednim okresie działalności stworzyła listę własnych, rekomendowanych produktów lokalnych, które zostały wytypowane podczas konkursu na najlepszy produkt. Wśród zwycięzców znalazły się trzy produkty: Piwo Miodowe Ciemne Obelnik, trunek wykorzystujący lokalny pszczeli miód pochodzący z okolic Grybowa, podobnie jak produkt pod nazwą Jarzębina w miodzie. Ostatnim produktem rekomendowanym przez LGD jest boczek łopaprany. Pomimo, iż produkty lokalne, regionalne, czy tradycyjne występują na terenie LGD i mogłyby być znakomita reklamą dla samego regionu okazuje się, że występują problemy infrastrukturalne związane z ich wytwarzaniem czy sprzedażą. Po pierwsze konieczne okazuje się stworzenie miejsca, w którym rolnicy mogliby przetwarzać swoje produktu, czy je przygotowywać. Drugim elementem są miejsca sprzedaży i promocji produktów. Jeśli już zainteresujemy turystów naszym produktem lokalnym konieczne jest stworzenie miejsc, w których może on te produkty lokalne zakupić. Wyrób i sprzedaż produktów lokalnych z jednej strony może zapewnić nowe miejsca pracy dla mieszkańców LGD, z drugiej strony produkty lokalne będą promocją dla samego LGD i mogą wpisywać się w stworzenie spójnej oferty turystycznej regionu.

11. PODSUMOWANIE. WYKAZANIE WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI LSR

Konieczne jest, aby podkreślić, iż położenie geograficzne LGD nie jest jedynym elementem, który spaja obszar, jednak w pewnych aspektach przestrzeń, w jakiej funkcjonuje LGD jest wyznacznikiem spójności. Po pierwsze z terenem na którym działa LGD nierozerwalnie związana jest kultura Lachów Sądeckich, przeplatająca się, zwłaszcza na terenie gminy Grybów, z kulturą Pogórzan. Wszystkie gminy wchodzące w skład LGD dumnie kultywują tradycje związane właśnie z tą kulturą, organizując m.in. imprezy w których biorą udział zespoły artystyczne regionu. Niewątpliwie z miejscem są związane także walory przyrodnicze, a więc duża lesistość terenu oraz sprzyjające turystyce położenie na pograniczu Beskidów. W związku z powyższym istnieje szansa na opracowanie spójnej oferty turystyczno-promocyjnej regionu bazującej właśnie na walorach turystycznych, lokalnych produktach oraz zaszłościach historycznych. Z drugiej jednak strony gminy LGD Korona Sądecka są powiązane ze sobą występowaniem problemów społecznych na swoim terenie, takich jak chociażby bezrobocie, brak dostępu do infrastruktury społecznej. Powiązanie czterech gmin i stworzenie spójnej oferty odpowiadającej na potrzeby grup wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym (bezrobotni, klienci pomocy społecznej) może w lepszym stopniu przyczynić się do efektywnej pomocy tym grupom. Instytucje publiczne np. domy kultury nie mają wystarczających funduszy, aby tworzyć zróżnicowaną ofertę dla wszystkich grup, jednak współpracując jest szansa na poprawę oferty w ramach zintegrowanego planu działań. Podobnie jest z rynkiem pracy, na który zawsze należy patrzeć w kontekście szerszym niż tylko jedna gmina, stąd też współpraca gmin, organizacji pozarządowych może zapewnić szersze działania, które w lepszym stopniu dopasują się do potrzeb.

Rozdział IV Analiza SWOT

Poniższa Analiza SWOT została przeprowadzona na podstawie dokonanej diagnozy danych zastanych, a także z udziałem mieszkańców (badania PAPI – m.in. pytania otwarte o główne atuty i wady miejsca zamieszkania, ocena poszczególnych aspektów polityki rozwojowej na szczeblu lokalnym – skala Likerta, w tym rynku pracy, edukacji, sfery kultury, rekreacji, turystyki, ochrony środowiska itp.) oraz kluczowych pomiotów działających na terenie LGD z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Wstępnie opracowana wersja analizy została poddana dodatkowym konsultacjom w trakcie warsztatów strategicznych i uzupełniona o czynniki zewnętrze: szanse i zagrożenia. Dodatkowo uczestnicy warsztatów a następnie spotkań konsultacyjnych w gminach wymiarowali i operacjonalizowali elementy analizy, by nadać im większą wartość merytoryczną pomocną przy definiowaniu wskaźników i ich wartości bazowych oraz docelowych. Większość wniosków zgłaszanych przez uczestników partycypacyjnego procesu została uwzględniona w diagnozie. Pominięto wskazania niezgodne ze statystyką publiczną lub co do których następowała rozbieżność w źródłach. Analiza została przeprowadzona w trzech ujęciach odnoszących się wprost do zdefiniowanych celów ogólnych. Całość powiązań zilustrowana została w tabelarycznej matrycy logicznej w rozdziale V.

Cel ogólny 1. Rozwój i promowanie przedsiębiorczości			
Mocne strony	Odniesienie do diagnozy	Słabe strony	Odniesienie do diagnozy

Wysoka dynamika wzrostu podmiotów gospodarczych – wzrost o 26%, to więcej niż średnia dla kraju (10%) i województwa (13,6%) w latach 2009-2014. Silnie reprezentowana branża budowlana – 2,5 razy więcej podmiotów w tej sekcji PKD w stosunku dla średniej regionalnej i krajowej (liczne firmy budowlano – remontowe świadczące usługi na terenie m.in. Nowego Sącza, Warszawy i Krakowa). Rozwój drobnych usług związanych z napływem nowych mieszkańców.	Rozdział 3 diagnozy	Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców) - LGD Korona Sądecka (67,2), Polska (107,1) województwo małopolskie (105,9).	Rozdział 3 diagnozy
Zainteresowanie mieszkańców wsparciem w zakresie różnicowania zatrudnienia oraz zakładania działalności gospodarczej i rozwijania przedsiębiorczości. Obecność znanych rozpoznawalnych firm w skali regionalnej i ponadregionalnej Szubryt, Wiśniowski, Bogdański, KSS Klęczany.	Wnioski z warsztatów strategicznych	Wysoki wskaźnik bezrobocia - na obszarze LGD Korona Sądecka (8,6), średnia dla kraju (7,5), województwo małopolskie (6,6), powiat nowosądecki (8,3). Niekorzystna struktura bezrobotnych: ponad połowa nie ukończyła jeszcze 35 roku życia; 27,2% jest w wieku powyżej 45 lat; co trzeci bezrobotny (36,2%) z wykształceniem zasadniczym zawodowym; ponad 40% bezrobotnych jest bez pracy dłużej niż rok; ponad 61% bezrobotnych to kobiety (średnia dla Polski to 51,5%); 1/5 bezrobotnych nie ma żadnego doświadczenia na rynku pracy.	Rozdział 4 diagnozy
Korzystne położenie w stosunku do miast regionu – bliskość Nowego Sącza, Krakowa.	Rozdział 1 diagnozy	Niska ocena lokalnego rynku pracy przez mieszkańców - 6/10 respondentów uważa, że obszar LGD nie jest dobrym miejscem do pracy lub prowadzenia własnej działalności, a ponad 2/3 wskazuje obszar zatrudnienia jako najbardziej deficytowy w lokalnej polityce rozwojowej.	Rozdział 3 diagnozy
Szanse		**Zagrożenia**	
Dostępność funduszy na aktywizację osób bezrobotnych finansowane ze środków np. EFS i Funduszu Pracy. Wsparcie finansowe dla powstawania spółdzielni socjalnych i promowanie ekonomii społecznej. Dostępność funduszy zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) na działania wspierające rozpoczynanie działalności gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy, wprowadzanie innowacji (produktowych, procesowych, organizacyjnych), podnoszenie lub aktualizację kwalifikacji. Szansa na szybkie połączenie z autostradą A4 poprzez przebudowę tzw. sądeczanki na trasie Brzesko – Nowy Sącz (trasa uwzględniona w rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2023 r.), oraz budowę nowego połączenia kolejowego Kraków – Nowy Sącz. Poprawa koniunktury gospodarczej (w tym na rynku budowlanym) w kraju i UE – wzrost nakładów na inwestycje – poszukiwanie nowych lokalizacji pod rozwój działalności gospodarczej.	Wnioski z warsztatów strategicznych	Odpływ młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich i zagranicę. Migracja zarobkowa w poszukiwaniu pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, lub lepiej płatnej pracy.	Rozdział 3 diagnozy
Stopniowe zwiększanie dywersyfikacji działalności rolniczej w kierunku np. agroturystyki lub gospodarstw ekologicznych.	Rozdział 9 diagnozy	Konkurencja o środki UE ze strony innych samorządów i LGD (system konkursowy – brak gwarancji otrzymania środków zewnętrznych). Niekontrolowana suburbanizacja – rozlewanie się miast. Szara strefa – ukryte bezrobocie (także w rolnictwie)	Wnioski z warsztatów strategicznych
Działania na rzecz wzrostu efektywności produkcji rolnej np. wspieranie powstawania spółdzielni i grup producenckich.			
Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD			
Mocne strony		**Słabe strony**	

Wysoka dostępność domów kultury dla mieszkańców (liczba mieszkańców na jeden dom kultury: 3588 osób; średnia dla Polski: 9574 osoby). 3 Gminne Ośrodki Kultury (Kamionka Wielka, Klęczany, Grybów) oraz Miejski Dom Kultury w Grybowie posiadające łącznie 19 filii (w tym świetlice wiejskie oraz pracownia plastyczna). Wysoki poziom aktywności kulturalnej mieszkańców: amatorski teatr młodzieżowy, zespół teatralno-obrzędowy, koła zainteresowań, grupy artystyczne, 6 zespołów amatorskich, wydawany jest także kwartalnik społeczno-kulturalny „Gminne Wieści" oraz „Kurier Chełmiecki, „Kurier Grybowski", „Głos Małopolski", „Serce Innym".	Rozdział 5 diagnozy	Niewielka liczba (80) podmiotów gospodarczych w sekcji I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (1,7% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sekcjach PKD). Stosunkowo niewielka liczba miejsc noclegowych (430 miejsc noclegowych w 22 miejscach).	Rozdział 8 diagnozy
		Mało urozmaicona oferta wydarzeń kulturalnych, organizowanie wydarzeń głównie o tematyce ludowej, nawiązującej do tradycji Sądecczyzny. 45% mieszkańców obszaru LGD niezadowolonych z rozwoju oferty turystycznej na ich terenie.	Rozdział 2, 7 diag; wnioski z badań
22 stowarzyszenia zajmujące się promocją i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz inicjowaniem i wspieraniem działań w sferze kultury i nauki, a także promowaniem regionu m.in. poprzez promowanie dorobku kulturalnego oraz podejmowaniem działań z zakresu turystyki i wypoczynku. Bardzo duże zaangażowanie mieszkańców w działalność zespołów artystycznych oraz klubów (kół) zainteresowań - liczba członków zespołów artystycznych na 1000 mieszkańców wyniosła 26 (Polska: 7, województwo małopolskie: 9, powiat nowosądecki: 22), liczba członków kół zainteresowań w przeliczeniu na 1000 mieszańców wynosiła 18 osób (Polska: 11, województwo małopolskie: 11, powiat nowosądecki: 11).	Rozdział 5 diagnozy	Brak wyraźnego centrum ruchu turystycznego, głównego, rozpoznawalnego i wypromowanego produktu turystycznego. Baza gastronomiczna – niewielka, mało urozmaicona, mało informacji o lokalach gastronomicznych na portalach informacyjnych i serwisach społecznościowych. Słaba promocja oferty turystycznej poza LGD. Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna – uzupełniająca pobyt odwiedzających obszar LGD. Słaba i mało widoczna współpraca podmiotów z obszaru turystyki w celu wzajemnej promocji i informacji. Niewykorzystany potencjał i brak zagospodarowania zbiorników wodnych na terenie LGD.	Wnioski z warsztatów strategicznych
Działające KGW – to bardzo ważny podmiot na terenie LGD. Fenomenem tutaj jest gmina Grybów – działa tam 17 sztuk (W gm. Grybów oraz w Gminie Chełmiec odbywają się Gminne Przeglądy Dorobku KGW). Nowe obiekty sportowo-rekreacyjne (m. in. siłownia zewnętrzna w gminie Chełmiec, place zabaw w gminie Kamionka Wielka, scena widowiskowa w Królowej Górnej, centrum lekkoatletyczne w Binczarowej, obiekty turystyczno-rekreacyjne w Wyskitnej). W ostatnich latach powstała baza sportowa Gminy Chełmiec (kompleks sportowy „Orlik" w Świniarsku, sale gimnastyczne w Piątkowej, Marcinkowicach, Świniarsku, Librantowej, Paszynie, Trzetrzewinie i Chełmcu), czy w Grybowie: „Orlik" z 2012 roku z kortem tenisowym, boiskiem do piłki plażowej Obecnie w Ptaszkowej powstaje Ośrodek Sportów Zimowych (więcej: http://www.pzn.pl/biegi-narciarskie/aktualnosci/art1078,pzn-wspiera-budowe-tras-biegowych-w-gminie-grybow.html). W Chełmcu budowany jest basen.	Rozdział 7 diagnozy		

Liczne imprezy kulturalne, m.in. Przeglądy Zespołów Kolędniczych, Przegląd Palm Wielkanocnych, Imieniny Gminy Chełmiec związane w uroczystościami ku czci świętego Krzysztofa, Powiatowy Przegląd Grup Kolędniczych SĄDECKIE KOLĘDOWANIE, Lato w Dolinie Kamionki, „Grybowskie Lato/Jesień", Memoriał im. R. Stramki i Z. Kmiecia w Ptaszkowej, Biesiada u Bartnika, Spartakiada Złota Jesień Osób Niepełnosprawnych w Stróżach, Letnia Spartakiada Integracyjna w Stróżach – są to wydarzenia cykliczne, specyficzne dla obszaru LGD, integrujące społeczność oraz promujące kulturę i tradycję. 46 zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Małopolskiego, a oprócz tego lokalne zabytki niewpisane do Rejestru.	Rozdział 7 diagnozy		
Spory potencjał przyrodniczy i historyczny obszaru: położenie na obszarze Pogórza Rożnowsko-Ciężkowickiego (zachodni masyw Beskidu Niskiego), z zachodu ograniczone górskimi wzniesieniami Beskidu Wyspowego, atrakcyjne widokowo tereny przy ujściu Smolnika do Dunajca, miejscowość Paszyn – ośrodek autentycznej rzeźby ludowej i prymitywnego malarstwa, muzeum etnograficzne, znajduje się tu dawna Łemkowszczyzna, a także inne, między innymi Kościół w Binczarowej (wpisany na listę UNESCO), Kąclowej, Krużlowej Wyżnej, cerkiew w Boguszy i w Królowej Górnej, Skansen Pszczelarski im. Bogdana Szymusika w Stróżach. Mnogość obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody - 19228,1 ha obszarów prawnie chronionych, 37 pomników przyrody, rezerwaty, pomniki przyrody, park krajobrazowy. Atrakcje turystyczne w postaci: część Szlaku Architektury Drewnianej, skansenu będącego częścią Muzeum Pszczelarstwa „Sądecki Bartnik" oraz miejscowość Paszyn, w której znajduje się Muzeum Sztuki Ludowej im. ks. E. Nitki, a także Muzeum Parafialne w Grybowie w budynku z XVII wieku, rekonstrukcja zamku i warowni – obiekt „Stara Baśń' w Grybowie.	Rozdział 8 diagnozy		
Cztery ścieżki przyrodnicze (Biała Niżna, Ptaszkowa, Stróże, „Rachelowskie Góry"), przyrodniczo-leśna „Rdziostów" oraz dydaktyczno-rekreacyjna w Biczycach Górnych. 2 stacje narciarskie (Stacja narciarska „Cieniawa-SKI", Wyciąg narciarski PKS Jaworze w Ptaszkowej).	Rozdział 8 diagnozy		
12 kulinarnych produktów lokalnych wyróżnionych w projekcie „Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego powiatu gorlickiego i nowosądeckiego". 26 rękodzielniczych produktów lokalnych wyróżnionych w projekcie „Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego powiatu gorlickiego i nowosądeckiego".	Rozdział 9 diagnozy		
Ośrodek Hipoterapii wraz z krytą zjeżdżalnią przy Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach. Gminy Kamionka Wielka i Grybów są członkami Sądeckiej Organizacji Turystycznej. Doświadczenie w realizacji projektów partnerskich za pośrednictwem LGD w perspektywie 2007-2013.	Wnioski z warsztatów strategicznych		

Szanse		Zagrożenia	
Dostęp klienta lokalnego rynku turystycznego - korzystne położenie względem innych, atrakcyjnych turystycznie miejscowości w powiecie i regionie Plany szybkiego połączenia z autostradą A4 poprzez przebudowę tzw. sądeczanki na trasie Brzesko – Nowy Sącz (trasa uwzględniona w rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2023 r.). Współpraca podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych na rzecz aktywizacji turystycznej i kulturalnej, np. w ramach partnerstw terytorialnych, lokalnych grup działania, lokalnych organizacji turystycznych. Zainteresowanie w społeczeństwie wypoczynkiem aktywnym, rekreacją i uprawianiem sportów. Popularyzacja turystyki weekendowej wśród Polaków. Moda na lokalność, odrywanie tradycji, lokalnego dziedzictwa, produktów lokalnych. Wzrost zainteresowania i świadomości w zakresie naturalnych, ekologicznych produktów. Moda na turystykę 3xE – połączenie rozrywki, doświadczenia i edukacji. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój turystyki, rekreacji i kultury (fundusze UE – Program Operacyjny Województwa Małopolskiego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, fundusze szwajcarskie, fundusze norweskie, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej).	Wnioski z warsztatów strategicznych	Tworzenie i rozwój konkurencyjnych regionów turystycznych opartych na podobnych walorach przyrodniczych (obszary leśne, podgórskie) i turystyce aktywnej w najbliższym otoczeniu LGD (Krynica Górska, Muszyna, Szczawnica, Krościenko nad Dunajcem). Postępująca suburbanizacja – przeznaczania kolejnych działek rolnych na zabudowę jednorodzinną. Słaba rozpoznawalność gmin z ternu LGD jako ośrodka turystycznego w skali regionalnej i ponadregionalnej, lub postrzeganie jej jako mało atrakcyjnej.	Wnioski z warsztatów strategicznych
Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia			
Mocne strony		**Słabe strony**	
Bardzo korzystne wskaźniki demograficzne – dodatni przyrost naturalny i migracyjny.	Rozdział 1 diagnozy	Stosunkowo wysoki odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej (15,8%) – średnia dla kraju (8,3%), dla województwa (6,3%). Relatywnie wysoka liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne.	Rozdział 6 diagnozy
Stosunkowo duża aktywność mieszkańców i wysoki poziom odpowiedzialności za sprawy lokalne – wyraźnie wyższy poziom frekwencji w wyborach do wszystkich szczebli administracji samorządowej i państwowej niż średnia krajowa i wojewódzka.	Rozdział 5 diagnozy	Wzrost liczby mieszkańców kierowanych na leczenie ze względu na problemy alkoholowe. Słaba dostępność do infrastruktury służby zdrowia – liczba mieszkańców na jedną przychodnię – 2964 (w Polsce – 1919, w województwie – 1932, w powiecie 2380).	Rozdział 6 diagnozy
Bardzo wysoka ocena obszaru LGD jako miejsca do życia (da zamieszkiwania) – uznało tak ponad 75% respondentów.	Wnioski z badań	Niezadawalająca liczba miejsc spotkań oraz atrakcyjnych przestrzeni sprzyjających budowaniu relacji i więzi społecznych (w szczególności między pokoleniowych oraz wśród grup rówieśniczych) Mała rozpoznawalność LGD „KORONA SĄDECKA"	Rozdział 2, 5 diagnozy / wnioski z warsztatów strategicznych
Gmina Chełmiec czwarty raz z rzędu znalazła się na pierwszym miejscu w Polsce w kategorii „Najlepsza gmina wiejska 2014 roku", oraz na trzecim miejscu w skali kraju w rankingu energii odnawialnej. Na przestrzeni lat 2009-2013 liczba przedszkoli na terenie LGD wzrosła o połowę (z 12 do 18).	Wnioski z warsztatów strategicznych		
Szanse		**Zagrożenia**	

Dostępność funduszy zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska) na działania wspierające modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej i społecznej, działania proekologiczne i eliminujące niską emisję, zagospodarowanie przestrzeni publicznych. Moda na ekologię, wzrost świadomości proekologicznej u mieszkańców – działania antysmogowe i ograniczające niską emisję. Zmiany w prawie krajobrazowym – nowe kompetencje dla samorządów lokalnych w zakresie kształtowania ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni publicznej np. eliminacja reklam wielkoformatowych itp. Moda na zdrowy tryb życia, popularyzacja aktywności fizycznej np. jazda rowerem, zajęcia fitness, pływanie itp. Dostępność funduszy i wzrost świadomości w zakresie rewitalizacji przestrzeni (powolne odchodzenie od rewitalizacji pomijającej aspekt społeczny i gospodarczy). Moda na mieszkanie poza ścisłym centrum miast – osiedlanie się w mniejszych miejscowościach, budowa domów jednorodzinnych, chęć mieszkania bliżej przyrody. Wzrost aktywności różnego typu grup nacisku – organizowania się społeczeństwa wokół różnego typu kwestii istotnych z punktu widzenia małych społeczności (np. nowe inwestycje, ochrona środowiska, bezpieczeństwo, społeczeństwo obywatelskie).	Wnioski z warsztatów strategicznych	Ubożenie części społeczeństwa i związane z tym próby oszczędności w ogrzewaniu kosztem jakości spalanych paliw – korzystanie z niskiej jakości miałów węglowych, spalanie śmieci itp. Unifikacja, globalizacja i standaryzacja przestrzeni publicznej – zatracanie lokalności. Korzystanie z katalogowych rozwiązań – przestrzeń publiczna w większości miejscowości kształtowana jest w oparciu o te same wzorce – brak lokalnych specyfik i wyróżników. Roszczeniowość społeczeństwa – postawa oczekiwania, że państwo/samorząd rozwiąże wszystkie problemy, bierność. Migracja edukacyjna i zarobkowa mieszkańców. Indywidualizacja i prywatyzacja życia – zanikanie więzi społecznych, sąsiedzkich.	Wnioski z warsztatów strategicznych

Rozdział V Cele i wskaźniki

Cel ogólny 1: **Rozwój i promowanie przedsiębiorczości**

Odpowiada na zidentyfikowane potrzeby lokalnych społeczności, przede wszystkim odnoszące się do słabości lokalnego rynku pracy, stosunkowo niskiego poziomu przedsiębiorczości oraz dużego odsetka osób korzystających z pomocy społecznej. Receptą na zdiagnozowane zjawiska jest zdynamizowanie rynku pracy poprzez uruchomienie przedsięwzięć premiujących powstawanie nowych przedsiębiorstw oraz rozwój dotychczasowych (wsparcie finansowe tych procesów), wyposażenie mieszkańców w niezbędne kompetencje ułatwiające powrót na rynek pracy osobom o zdezaktualizowanych kwalifikacjach lub wspierające start biznesowej działalności. Ponadto, w ramach tego Celu 1. podejmowane będą działania z zakresu budowania postaw przedsiębiorczych już na etapie edukacji podstawowej i gimnazjalnej z wykorzystaniem innowacyjnego podejścia np. wirtualne firmy, gry ekonomiczne, grywalizacja itp. Planuje się również wykorzystanie ekonomii społecznej do celów integracji zawodowej i społecznej mieszkańców z grup defaworyzowanych m.in. dzięki powołaniu spółdzielni socjalnej i uruchomieniu Akademii Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej. Elementem spajającym rozwój lokalnej przedsiębiorczości, wspierającym przetwarzanie produktów rolnych będzie uruchomienie inkubatora przetwórstwa lokalnego. Mieszkańcy w czasie konsultacji społecznych zwracali uwagę, by nowe miejsca pracy przyczyniały się do zwiększenia zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności i wzrostu poziomu życia (np. rozwój usług opiekuńczych, przedszkolnych, opieki zdrowotnej), ale także by wspierały zrównoważony rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej. Ponadto, podkreślono kwestię wsparcia branż przyszłości, budujących markę obszaru LGD tj. branże remontowo-budowlaną oraz produkcyjną.

Cel ogólny 2. **Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD**

Jest odpowiedzią na wskazane przez mieszkańców i kluczowe podmioty z terenu LGD obszary wymagające interwencji. Dotychczasowa oferta w sferze turystyki, kultury i rekreacji powinna być stale rozbudowywana, dywersyfikowana i dostosowywana do potrzeb mieszkańców, uwzględniając ich wiek, pasje, aktywność zawodową, a przy tym powinna bazować na lokalnych potencjałach. Oferta regionu powinna nawiązywać, eksponować i promować miejscową specyfikę i walory – piękno przyrody, ciszę, małomiasteczkowy klimat, lokalne produkty rzemiosła i kuchni. Konieczne jest także poszerzenie infrastruktury kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej, która pozwoli zatrzymać odwiedzających na dłużej na terenie LGD, urozmaicając czas wolny mieszkańcom. Ponadto cel

ten przyczyni się do pogłębienia partnerskiej współpracy o charakterze międzyregionalnym i transgranicznym, skutkującej m.in. utworzeniem Centrum Produktu Turystycznego i Kulturalnego oraz zwiększeniem świadomości mieszkańców w zakresie potencjałów lokalnych zasobów.

Cel ogólny 3. **Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia**
Wynika bezpośrednio z woli mieszkańców wyartykułowanych w badaniach ankietowych i spotkaniach warsztatowych. Nowa – wyższa jakość życia, wyrażać ma się w stworzeniu i udostepnieniu mieszkańcom atrakcyjnej oferty czasu wolnego, która równocześnie będzie wzmacniała rozwój lokalnej społeczności – (rozwijanie pasji, kompetencji i zainteresowań) oraz takim zagospodarowaniu przestrzeni publicznych, które służyć będą zachowaniu dziedzictwa i wzmacnianiu więzi społecznych. W ramach Celu 3. szczególny nacisk położony został na dostosowanie ofert czasu wolnego do potrzeb dzieci i młodzieży oraz seniorów. Ponadto, jednym z kluczowych przedsięwzięć będzie wzmocnienie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców, poprzez realizację działań o charakterze m.in. innowacyjnym np. grywalizacji z udziałem dzieci i młodzież szkolnej przenoszącej pozytywne wzorce ekologiczne do swoich domów. Zmiany postaw w tym obszarze są niezbędne do skutecznej poprawy jakości życia, rozumianej przez pryzmat stanu środowiska naturalnego (smog, palenie śmieci, wypalanie traw, dzikie wysypiska itp.). Edukacja od podstaw i promocja pożądanych zachowań daje nadzieję na przyspieszenie zmian w tym obszarze. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że bez zaangażowania samej społeczności w proces kształtowania wysokiej jakości przestrzeni do życia, rozwój nie będzie miał charakteru trwałego, stąd tak ważne jest włączenie społeczności w realizację LSR. Z włączeniem tym bezpośrednio powiązana jest potrzeba wzmocnienia kadr i organów LGD, które bezpośrednio wpłynie na jakość ich pracy, w tym udzielanego doradztwa oraz efektywność przepływu informacji pomiędzy LGD a społecznością lokalną.

Planowane cele ogólne i szczegółowe, w tym przedsięwzięcia przedstawione w **tabeli Cele i wskaźniki** będą finansowane przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W ramach podejścia RLKS realizowane będą przedsięwzięcia przede wszystkim w ramach celu szczegółowego 6B – wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich. Ponadto realizowane będą operacje w zakresie przedsiębiorczości, a także inwestycje w infrastrukturę do świadczenia usług dla ludności (w zakresie turystyki, rekreacji, kultury, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego). Zaprezentowane poniżej przedsięwzięcia są **zgodne z celami przekrojowymi PROW: ochroną środowiska, przeciwdziałaniem zmianom klimatu oraz innowacyjnością**. Dodatkowo w kryteriach wyboru przewidziano premiowanie projektów przyczyniających się do ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu np. budowa lub modernizacja obiektów kultury, rekreacji, infrastruktury turystycznej powinna w swym zakresie rzeczowym ujmować np. technologie przyjazne środowisku lub mające na nie pozytywny wpływ (montaż solarów słonecznych, zmiana ogrzewania na energooszczędne, wytyczanie tras rowerowych jako alternatywy dla komunikacji samochodowej itp.). Mając świadomość, że kluczowa w poprawie stanu środowiska naturalnego i przeciwdziałania zmianom klimatu jest praca oddolna - na postawach mieszkańców, przewidziano realizację projektów grantowych. W założeniu mają one promować odpowiednie zachowania i postawy wśród różnych grup mieszkańców, przyczyniające się do zmiany negatywnych przyzwyczajeń i braku świadomości ekologicznej w życiu codziennym. Kwestia wpisywania się w cel związany z innowacyjnością szerzej została opisane przy okazji kryteriów wyboru projektów. Zakłada się, że LSR będzie premiowała przedsięwzięcia wprowadzające pierwiastek innowacji społecznej na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Korona Sądecka" - nowatorskie rozwiązania jak np. uruchomienie inkubatora kuchennego czy spółdzielni socjalnej jako remedium na niski stopień aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców z grup defaworyzowanych.
Głównymi przedsięwzięciami w ramach wspierania przedsiębiorczości będą operacje z zakresu 1.1.1. *Kompleksowego wsparcia i dotacji dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności* oraz *1.1.2. Wspierania rozwoju oferty i tworzenia nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach gospodarczych na terenie LGD przyczyniających się do zaspokajania w większym stopniu potrzeb lokalnych społeczności i wykorzystujących lokalne zasoby*. Obie operacje będą realizowane w drodze konkursu. Jest to najlepsza formuła wynikająca z doświadczeń LGD oraz dająca możliwość weryfikacji pomysłu biznesowego potencjalnego beneficjenta. Kolejne przedsięwzięcie 1.2.1. *Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej*, realizowane jako operacja własna LGD, jest odpowiedzią na niski poziom wiedzy i potrzebę wsparcia obecnych i przyszłych przedsiębiorców w prowadzeniu działań biznesowych, a także w prawidłowym aplikowaniu o środki będące w dyspozycji LGD. Mieszkańcy i przedsiębiorcy wielokrotnie zgłaszali taką potrzebę, stąd idea utworzenia mobilnego punktu informacji pozwoli na oferowanie wsparcia z zaufanego źródła -LGD, bezpośrednio na miejscu i bezpłatnego. W drodze konkursu wybrany zostanie beneficjent, który będzie odpowiadał za realizację przedsięwzięcia 1.2.2. *Podniesienie poziomu lub nabycie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy*. Zewnętrzny podmiot dysponujący odpowiednim zapleczem kadrowym i szkoleniowym obejmie wsparciem rozwojowym m.in. beneficjentów środków na założenie lub rozwój działalności gospodarczej oraz tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego, bezrobotnych z obszaru LGD (ze szczególnym uwzględnieniem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym oraz bezrobotnych kobiet i osób długotrwale bezrobotnych). Formuła konkursu pozwoli wybrać beneficjenta, który przeprowadzi kompleksowy proces rozwojowy, począwszy od identyfikacji potrzeb szkoleniowych, poprzez skierowanie na odpowiednie szkolenie, kończąc na potwierdzeniu nabycia kompetencji pomocnych w prowadzeniu nowej lub dotychczasowej działalności gospodarczej, bądź rozwoju kapitału społecznego mieszkańców z grup defaworyzowanych na lokalnym rynku pracy. Analogicznie w formule konkursu wybrany zostanie beneficjent, który odpowiedzialny będzie za operację 1.4.3. *Wsparcie aktywności poprzez utworzenie i udostępnienie lokalnym przetwórcom infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych.* Konkurs jest najlepszą formułą pozyskania operatora i zarządzającego dla planowanego inkubatora przetwórstwa lokalnego. Realizację przedsięwzięcia 1.4.2. *Wymiana doświadczeń oraz budowanie partnerstw*

w obszarze ekonomii społecznej przewidziano w formule projektu współpracy. Takie podejście wynika z braku doświadczeń w tej materii na obszarze LGD, stąd konieczne jest odwołanie się do dobrych i sprawdzonych praktyk partnerskich LGD, tak by w pełni profesjonalnie przygotować się do utworzenia spółdzielni socjalnej. Aby zainteresować mieszkańców, szczególnie z grup defaworyzowanych, ideą ekonomii społecznej, LGD w formule operacji własnej realizować będzie przedsięwzięcie 1.4.1 *Poszerzanie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) - promowanie idei i mechanizmów.* Szansa na dotarcie do różnych grup mieszkańców, z wykorzystaniem adekwatnych technik i kanałów – w tym przy wykorzystaniu innowacyjnego podejścia i własnych doświadczeń, zadecydowała o wyborze formuły projektów grantowych do realizacji przedsięwzięcia 1.3.2. *Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja, w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej.* LGD dzięki partycypacyjnemu procesowi budowy LSR, wie o inicjatywach w tym zakresie zgłaszanych przez mieszkańców, NGO, lokalnych animatorów i liderów a także placówki szkolne i kulturalne, zmierzających m.in. do utworzenia platformy internetowej informującej o usługach i przedsiębiorcach działających na terenie LGD, promowania przedsiębiorczości poprzez organizację konkursów, imprez, wyjazdów studyjnych np. do parku technologicznego by poznać funkcjonowanie startupów, livinglabów itp., zakładanie wirtualnych firm czy grywalizacji dla dzieci i młodzieży szkolnej. Wsparciem projektów grantowych będą działania z zakresu aktywizacji realizowane w ramach przedsięwzięcia *Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze.* Te z kolei pozwolą na wykorzystanie doświadczeń LGD oraz m.in. dotarcie do grup pomijanych w formule grantowej.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach RKLS dotyczące inwestycji w infrastrukturę do świadczenia usług dla ludności (techniczną, w zakresie turystyki, rekreacji, kultury, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego) będą w głównej mierze realizowane w formule konkursu. Pozwoli to na wybranie beneficjentów o odpowiednim potencjale organizacyjnym z różnych sektorów zainteresowanych modernizacją lub rozbudową infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej i turystycznej. W takie formule realizowane będą następujące przedsięwzięcia 2.1.1. *Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów* (przedsięwzięcie zgodnie z celem szczegółowym zakłada **utworzenie lub utrzymanie nowych miejsc pracy**) oraz 2.2.1. *Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców.* Zakłada się, że w ich ramach zostaną objęte wsparciem m.in. inicjatywy postulowane w ramach badań mieszkańców oraz postulowane przez zainteresowane podmioty z obszaru kultury, rekreacji i turystyki (m.in. remonty ośrodków kultury, wytyczenie ścieżek rowerowych, zagospodarowanie terenów piknikowych, sceny plenerowe, siłownie zewnętrzne itp.). Wspieraniu rozwoju społecznego na obszarach wiejskich służyć będzie także przedsięwzięcie 3.2.1. *Zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności - świadczących o tożsamości miejsca.*

Projekty realizowane w ramach operacji będą również wybierane w procedurze konkursu, m.in. aby powstała w ramach LSR infrastruktura tętniła życiem, zakłada się realizację kilku przedsięwzięć w formule projektów grantowych. Ich zasadniczym założeniem jest wypełnienie obszaru LGD nową, atrakcyjną i dostosowaną do potrzeb i oczekiwań mieszkańców ofertą: turystyczną (produkty turystyczne), kulturalną (doposażenie instytucji kultury, zespołów, klubów, dopasowanie oferty do różnych grup wiekowych – organizacja imprez, warsztatów, kursów itp.), rekreacyjną i zagospodarowującą czas wolny mieszkańców (imprezy, warsztaty, zajęcia np. fitness, joga, edukacja ekologiczna, przyrodnicza itp., rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców w różnych formułach realizacji). Przedsięwzięcia realizowane dzięki grantom pozwolą na wykorzystanie oddolnych pomysłów generowanych także w ramach grup nieformalnych i pojedynczych mieszkańców z pasją i inicjatywą, ponadto ułatwią rozliczenia i kwestie formalne podmiotom działającym w sferze kultury, rekreacji i turystyki bez odpowiedniego zaplecza kadrowego i organizacyjnego potrzebnego do realizacji projektu np. w roli beneficjenta.

Dwutorowo natomiast realizowane będzie przedsięwzięcie 3.1.3. *Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców*, poprzez projekty grantowe oraz aktywizację. Sposób realizacji poprzez projekty grantowe miał analogiczne przesłanki jak przedstawione powyżej. Z kolei działania w formule aktywizacji pozwolą wykorzystać dotychczasowe doświadczenia LGD. W ramach aktywizacji i bieżącego funkcjonowania LGD realizowane będzie przedsięwzięcie 3.3.1 „Włączenie społeczności lokalnej w proces realizacji LSR". Takie rozwiązanie pozwoli wzmocnić potencjał LGD a poprzez systematyczne działania wpłynie na większe zaangażowanie społeczności w realizację celów strategii, co urzeczywistni ideę rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Przedsięwzięcia takie jak*: 2.3.1. Zwiększenie świadomości mieszkańców i turystów w zakresie potencjałów wewnętrznych obszarów partnerskich LGD poprzez promocję lokalnych zasobów turystycznych i kulturowych, połączoną z utworzeniem centrum produktu turystycznego i kulturowego* oraz 2.3.2. *Poprawa oferty turystycznej i kulturowej obszaru partnerskich LGD poprzez realizację przedsięwzięć kulturalno - promocyjnych bazujących na sąsiedzkim, międzyregionalnym i transgranicznym położeniu partnerskich LGD* to przedsięwzięcia realizowane w formule projektu współpracy. Projekt pozwoli na wymianę doświadczeń i budowę turystycznej marki w obszarze wyszehradzkim.

Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć:

Konkretne wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania zamieszczone w **tabeli Cele i wskaźniki** są adekwatne i ściśle powiązane z odpowiadającymi im przedsięwzięciami, celami szczegółowymi i celami ogólnymi. Wskaźniki dla przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych zostały dobrane przy uwzględnieniu: **obligatoryjności** wskaźników (PROW, RLKS, m.in. : Liczba szkoleń; Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej; Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa; Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa; Liczba centrów przetwórstwa lokalnego, Liczba osób oceniających szkolenie jako adekwatne do oczekiwań zawodowych; Liczba osób przeszkolonych w tym liczba osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem; Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty

dziedzictwa kulturowego; Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; Liczba utworzonych miejsc pracy; Liczba projektów współpracy; liczba projektów współpracy skierowanych do grup docelowych. Ponadto w ramach funkcjonowania LGD i aktywizacji przewiduje się osiągnięcie wskaźników: Liczba spotkań informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami; Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa; Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD i pracowników LGD), które powinny być wykorzystane do monitorowania LSR; **adekwatności** wskaźników do zawartości przedsięwzięć i celów wynikających z charakteru strategii; **komplementarności** wskaźników formułowanych na różnych poziomach strategii; **dostępności wskaźników** w źródłach statystyki publicznej, zasobach LGD lub możliwości relatywnie łatwego pozyskania wskaźnika ze źródeł pierwotnych. Ponadto przedstawione **wskaźniki pozwalają na określenie wpływu LSR na rozwój regionu, odpowiadają i są tożsame ze wskaźnikami monitorującymi realizację Strategii Rozwoju Małopolski 2011-2020**. Przykładowo wskaźniki produktu: liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa/ liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa przyczyniają się do realizacji wskaźnika *liczba przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 os na 1000 mieszkańców* na poziomie regionalnym, z kolei wskaźnik rezultatu liczba osób/podmiotów korzystających z wybudowanych lub dostosowanych ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, będzie wpisywał się w osiągnięcie wskaźnika SRM: *korzystający z obiektów kultury/ dziedzictwo i przemysły czasu wolnego*. Reasumując, obligatoryjne wskaźniki zostały uzupełnione o wskaźniki autorskie, wynikające ze specyfiki celów oraz przedsięwzięć (np. autorskie wskaźniki rezultatu dla celu 1 zostały podporządkowane przedsiębiorczości: liczba klientów korzystających z mobilnego punktu informacyjnego; liczba odbiorców inicjatyw podejmowanych przez LGD w zakresie przedsiębiorczości; liczba odbiorców inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości; l. odbiorców inicjatyw promujących ekonomię społeczną; l. miejsc pracy powstałych w ramach spółdzielni socjalnych na terenie LGD; l. podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych; l. osób, które nabyły nowe kompetencje i doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej w wyniku wizyt studyjnych). Analogicznie (tzn. na zasadzie adekwatności do celów i przedsięwzięć) dobierane były wskaźniki produktów i rezultatów dla pozostałych celów (tzn. cel nr 2 – dobrano wskaźniki tematycznie powiązane z turystyką, kulturą i rekreacją na obszarze LGD; cel nr 3 – wskaźniki zogniskowano wokół przestrzeni do życia dla samych mieszkańców).
Tak dobrany zestaw wskaźników z jednej strony odpowiada wymogom systemu monitorowania PROW 2014-2020 - wykorzystano wskaźniki obligatoryjne, z drugiej pozwala na weryfikowanie postępów operacji typowych dla zidentyfikowanych potrzeb LGD Korona Sądecka. Wskaźniki dobierane były w taki sposób, by jak najpełniej odzwierciedlały postęp wdrażania LSR, a równocześnie by proces monitorowania nie paraliżował prac biura, angażując pracowników w czasochłonny proces, nieprzynoszący pożądanych efektów.
Źródła pozyskania danych do pomiaru oraz sposób dokonywania pomiaru (szczegółowy zapis w tabeli). Dokumentacja konkursowa oraz umowy pomiędzy LGD a beneficjentami lub grantobiorcami będą nakładały na nich konieczność monitorowania i osiągnięcia wskaźników rezultatu/produktu proporcjonalnie do zakresu i funduszy o jakie aplikują np. *liczba osób i podmiotów (turyści, odwiedzający, mieszkańcy) korzystających z powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach; liczba osób uczestniczących w inicjatywach poszerzających ofertę rekreacyjną bazującą na lokalnych potencjałach.* Wartości docelowe wskaźników będą **zliczane w sposób narastający**, uwzgledniający wartości z poszczególnych etapów LSR (dla wskaźników produktu w ustalonych momentach pomiaru za okresy lat: 2016-2018, 2019-2021 oraz 2022-2023 - szczegółowy zapis w Planie działania) i realizowanych projektów. Pomiar dokonywany będzie przez biuro LGD na podstawie źródeł opisanych w tabeli. Wskaźniki zostały sformułowane w sposób przejrzysty, nie budzący wątpliwości w interpretacji – mają być bowiem zrozumiałe przede wszystkim dla beneficjentów. **Sposób liczenia wskaźników**: wartości docelowe wskaźników na etapie tworzenia strategii zostały wyliczone w oparciu o zapotrzebowanie na realizację projektów wyrażone za pomocą fiszek projektowych. Liczenie wskaźników w trakcie realizacji strategii będzie odbywało się wg następujących zasad: beneficjenci w sprawozdaniach po zakończeniu operacji przedstawiają osiągnięte w ramach ich konkretnych projektów wskaźniki, z podaniem jednostki miary oraz wartości. Następnie wskaźniki te zliczane są przez pracowników biura, narastająco w odniesieniu do różnych projektów w ramach konkretnego przedsięwzięcia. Gromadzone wskaźniki nie wymagają żadnych dodatkowych wyliczeń, na zasadzie stosunek czy udział wskaźnika w odgórnie zdefiniowanej populacji. Z kolei częstotliwość pomiaru opisana została w rozdziale XI – Monitoring i ewaluacja. Stan początkowy wskaźników oddziaływania został określony w partycypacyjny sposób przy udziale mieszkańców (badania PAPI – wartości na podstawie wyników badań ankietowych). W przypadku wskaźników produktów i rezultatów wartości początkowe w każdym przypadku wynoszą „0", gdyż odnoszą się do operacji zainicjowanych wraz z uruchomieniem realizacji LSR. Stany docelowe wskaźników opierają się na szacunkach wynikających z konsultacji z mieszkańcami i przedstawicielami sektora publicznego, społecznego i gospodarczego w trakcie spotkań konsultacyjnych oraz narady obywatelskiej, a także na podstawie zgłaszanych fiszek projektowych. Założenia przekazywane przez potencjalnych beneficjentów i grantobiorców zweryfikowane zostały w oparciu o doświadczenia LGD z poprzedniej perspektywy finansowej oraz w przypadku projektów partnerskich skonfrontowane z założeniami partnerów projektu.

1.0	CEL OGÓLNY I	**Rozwój i promowanie przedsiębiorczości**				
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	***Rozwój istniejących i wsparcie dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspakajających potrzeby lokalnych społeczności.***				
1.2		***Podnoszenie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy i wzmacnianie lokalnych przedsiębiorstw i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej poprzez kompleksowe wsparcie informacyjne i szkoleniowo – doradcze.***				
1.3		***Budowanie i upowszechnienie postaw proprzedsiębiorczych na bazie inicjatyw oddolnych.***				
1.4		***Promowanie oraz wsparcie dla tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.***				
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*
W1.0	Odsetek mieszkańców zgadzających się, że obszar LGD to dobre miejsce do pracy i prowadzenia działalności gospodarczej		%	14,5	20	Badania ankietowe
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*
W1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy ogółem w ramach przedsiębiorstw wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności		Sztuka	0	14	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów, biznesplanów
W1.2	Liczba klientów korzystających z mobilnego punktu informacyjnego		Osoba	0	190	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie listy osób, które skorzystały z usługi doradczej
	L. osób przeszkolonych w zakresie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy, w tym l. osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem		Osoba	0	20 (min. 5 z grup defawor.)	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie listy obecności, zaświadczeń o odbyciu szkolenia
	Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań zawodowych		Osoba	0	18	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie ankiet ewaluacyjnych
W1.3	L. dzieci i młodzieży uczestniczących w inicjatywach podejmowanych przez LGD w zakresie promowania przedsiębiorczości		Osoba	0	60	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie listy odbiorców
	Liczba odbiorców inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości		Osoba	0	480	Dokumentacja w siedzibie LGD - dane dotyczące liczby odbiorców przekazane przez grantobiorców na podstawie imiennych list
W1.4	Liczba odbiorców inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD		Osoba	0	160	Dokumentacja w siedzibie LGD - na podstawie imiennych list osób biorących udział Akademii Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej

	Liczba miejsc pracy powstałych w ramach spółdzielni socjalnych na terenie LGD	sztuka	0	5	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie danych przekazanych przez beneficjenta
	Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	sztuka	0	11	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie danych przekazanych przez beneficjenta
	Liczba osób, które nabyły nowe kompetencje i doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej w wyniku wizyt studyjnych	osoba	0	10	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie listy uczestników biorących udział w wizytach studyjnych
	Liczba projektów współpracy skierowanych do następujących grup docelowych: członkowie LGD, osoby zainteresowane włączeniem się w Ekonomię Społeczną i tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – dane związane z realizacją projektu współpracy

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						początkowa 2015 rok	końcowa 2023 Rok	
1.1.1	Kompleksowe wsparcie i dotacje dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności	Mieszkańcy obszaru LGD (ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców gminy wiejskiej Grybów oraz Kamionka Wielka, absolwentów, osób bezrobotnych do 35 roku życia oraz kobiet)	konkurs	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa wykorzystującego lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społeczności	Sztuka	0	10	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów z osobami zamierzającymi rozpocząć działalność gospodarczą
1.1.2	Wspieracie rozwoju oferty i tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach	Przedsiębiorcy z branży remontowo-budowlanej, przetwórstwa	Konkurs	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa wykorzystującego lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społeczności	Sztuka	0	2	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów z przedsiębiorcami

	gospodarczych na terenie LGD przyczyniających się do zaspokajania w większym stopniu potrzeb lokalnych społeczności i wykorzystujących lokalne zasoby	przemysłowego i spożywczego, branży produkcyjnej oraz usług zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności (np. opieka przedszkolna, żłobkowa, przemysł czasu wolnego)						dotyczącymi rozwoju przedsiębiorstwa, w tym utworzenia nowych miejsc pracy
1.2.1	Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej	Mieszkańcy z obszaru LGD zainteresowani podjęciem działalności gospodarczej, przedsiębiorcy z obszaru LGD	Operacja własna	Liczba mobilnych punktów informacyjnych na terenie LGD świadczących usługi informacyjne i doradcze dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych podjęciem działalności	Sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – porozumienie z gminami lub ich jednostkami organizacyjnymi w zakresie udostępnienia lokalów na potrzeby mobilnego punktu
1.2.2	Podniesienie poziomu lub nabycie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	Beneficjenci środków na założenie lub rozwój działalności gospodarczej oraz tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego / bezrobotni z obszaru LGD, ze szczególnym uwzględnieniem osób z wykształceniem zasadniczym	Konkurs	Liczba szkoleń związanych z podniesieniem poziomu lub nabyciem kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	sztuka	0	10	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów szkoleniowych
				Liczba godzin szkoleniowych zrealizowanych w ramach wsparcia rozwoju kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	godzina	0	240	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zestawień przekazanych przez beneficjenta

		zawodowym lub niższym oraz bezrobotnych kobiet i osób długotrwale bezrobotnych						
1.3.1	Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze.	Dzieci i młodzież szkolna z obszaru LGD	Aktywizacja	Liczba inicjatyw z udziałem dzieci i młodzieży podejmowanych przez LGD w zakresie promowania przedsiębiorczości	sztuka	0	3	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie sprawozdań z realizowanych inicjatyw
1.3.2	Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja, w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej.	Mieszkańcy i przedsiębiorcy z obszaru LGD	Projekt grantowy	Liczba inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości	sztuka	0	8	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów z grantobiorcami
1.4.1	Poszerzanie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) - promowanie idei i mechanizmów	Mieszkańcy obszaru LGD z grup defaworyzowanych (osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, klienci pomocy społecznej) oraz osoby zainteresowane włączeniem się w Ekonomię Społeczną	Operacja własna	Liczba inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD	sztuka	0	5	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie sprawozdań LGD z realizowanych inicjatyw w ramach Akademii Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej
1.4.2	Wymiana doświadczeń oraz budowanie partnerstw w obszarze ekonomii społecznej	Członkowie LGD, osoby zainteresowane włączeniem się w Ekonomię Społeczną i tworzenie	Projekt współpracy	Liczba wizyt studyjnych pozwalających na wymianę doświadczeń w obszarze ekonomii społecznej	sztuka	0	2	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie sprawozdań LGD z wizyt studyjnych
				Liczba spółdzielni socjalnych powstałych w ramach wspierania podmiotów ekonomii społecznej	sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie danych

		podmiotów ekonomii społecznej						przekazanych przez beneficjenta
				Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie zawartych umów o współpracy
				Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	sztuka	0	5	
1.4.3	Wsparcie aktywności poprzez utworzenie i udostępnienie lokalnym przetwórcom infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	Mieszkańcy obszaru LGD, w tym z grup defaworyzowanych (w tym osób długotrwale bezrobotnych, w wieku 45+, o niskich lub nieaktualnych kwalifikacjach zawodowych, bezrobotnych kobiet), KGW	Konkurs	Liczba centrów przetwórstwa lokalnego	Sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – na podstawie umowy o dofinansowanie na tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego
2.0	CEL OGÓLNY II	**Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD**						
2.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	***Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenie miejsc pracy***						
2.2		***Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców LGD oraz budowanie marki kulturalnej obszaru.***						
2.3		***Wykreowanie wizerunku partnerskich LGD z Grupy Wyszehradzkiej jako miejsc atrakcyjnych kulturowo i turystycznie poprzez organizację przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych oraz utworzenie Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego***						

	Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*
W2.0	Odsetek zadowolonych mieszkańców obszaru LGD z rozwoju rekreacji	%	29,4	35	Badania ankietowe
W2.0	Odsetek zadowolonych mieszkańców obszaru LGD z rozwoju turystyki	%	19	24	Badania ankietowe
W2.0	Odsetek zadowolonych mieszkańców obszaru LGD z rozwoju kultury	%	29	35	Badania ankietowe

	Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*
W2.1	Liczba osób/podmiotów korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych obiektów bazujących na lokalnych potencjałach, sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi	Osoba	0	8000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez beneficjentów
W2.1	Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych potencjałach	Osoba	0	8000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez beneficjentów – referaty zajmujące się sprawami rekreacji i turystyki w UG z terenu LGD
W2.1	Liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy w wyniku rozbudowy lub modernizacji istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.	Sztuka	0	8	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące utworzonego i utrzymanego miejsca pracy przekazane przez beneficjentów (umowa o pracę)
W2.1	Liczba osób i podmiotów (turyści, odwiedzający, mieszkańcy) korzystających z powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach	Osoba	0	4000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez beneficjentów
W2.1	Liczba osób uczestnicz. w inicjatywach poszerzających ofertę rekreacyjną bazującą na lok. potencjałach	Osoba	0	250	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez grantobiorców
W2.2	Liczba osób/podmiotów korzystających z wybudowanych lub dostosowanych do potrzeb mieszkańców ogólnodostępnych obiektów kulturalnych	Osoba/sztuka	0	1000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez beneficjentów
W2.2	Liczba uczestników inicjatyw kulturalnych dostępnych dla mieszkańców obszaru objętych wsparciem w ramach grantu	Osoba	0	3000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez grantobiorców
W2.2	Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty	Osoba	0	1000	Dokumentacja w siedzibie LGD / dane dotyczące frekwencji przekazane przez beneficjentów
W2.3	Liczba osób, którym udzielono informacji w Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego	Osoba	0	600	Dokumentacja w siedzibie LGD / lista osób, którym udzielono informacji
	Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: mieszkańcy obszaru LGD, turyści	Sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD – dane związane z realizacją projektu współpracy
	Liczba twórców lokalnych objętych forum dialogu i współpracy	Osoba	0	10	Dokumentacja w siedzibie LGD – lista osób objętych forum

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						początkowa 2015 rok	końcowa 2023 Rok	
2.1.1	Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.	Mieszkańcy obszaru LGD (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i rodzin wielodzietnych), turyści	Konkurs	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej bazującej na lokalnych potencjałach	sztuka	0	8	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z beneficjentami, protokołów zdawczo-odbiorczych, dokumentacji projektowej
2.1.2	Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów	Mieszkańcy obszaru LGD, turyści, operatorzy usług turystycznych, podmioty działające w sferze kultury, sportu i rekreacji	Projekt grantowy	Liczba powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach	sztuka	0	5	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z grantobiorcami, opis produktu turystycznego, dokumentacja fotograficzna itp.
2.1.3	Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD bazującej na lokalnych potencjałach	Mieszkańcy obszaru LGD - ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób dorosłych (rodziców z małymi dziećmi), z miejscowości poniżej 2000 mieszkańców, turyści,	Projekt grantowy	Liczba inicjatyw poszerzających ofertę rekreacyjną na terenie LGD bazującą na lokalnych potencjałach	sztuka	0	5	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z grantobiorcami

2.2.1	Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców.	Mieszkańcy obszaru LGD, członkowie zespołów i kół artystycznych	konkurs	Liczba wybudowanych lub dostosowanych do potrzeb mieszkańców ogólnodostępnych obiektów kulturalnych	sztuka	0	2	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z beneficjentami, protokołów zdawczo-odbiorczych, dokumentacji projektowej
2.2.2	Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych.	Mieszkańcy obszaru LGD (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i rodzinach wielodzietnych)	Projekt grantowy	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	sztuka	0	10	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z grantobiorcami
2.3.1	Zwiększenie świadomości mieszkańców i turystów w zakresie potencjałów wewnętrznych obszarów partnerskich LGD poprzez promocję lokalnych zasobów turystycznych i kulturowych, połączoną z utworzeniem centrum produktu turystycznego i kulturowego	Mieszkańcy obszaru LGD, turyści	Projekt współpracy zagranicznej[2]	Liczba zorganizowanych przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych w ramach projektu współpracy	Sztuka	0	8	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie sprawozdań LGD z realizacji projektu współpracy, dokumentacji fotograficznej
				Liczba utworzonych centrów produktu turystycznego i kulturowego	Sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie sprawozdań LGD z realizacji projektu współpracy
				Liczba utworzonych forów dialogu i współpracy twórców lokalnych	Sztuka	0	1	Dok w LGD/list intencyjny/porozumienie ws. współpracy twórców lokalnych
				liczba produktów turystycznych i kulturalnych, które zostaną wypromowane w ramach projektu współpracy -	Sztuka	0	20	(sposób pomiaru: dane dot. projektów współpracy, w tym umowy z twórcami)
				Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Sztuka	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie zawartych umów o współpracy
2.3.2	Poprawa oferty turystycznej i kulturowej obszaru partnerskich LGD poprzez realizację przedsięwzięć kulturalno -			Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	sztuka	0	4	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie zawartych umów o współpracy

[2] Wskaźniki dla wskazanego projektu współpracy zostały określone dla podwyższonej kwoty (limit 5%), przy czym budżet zawiera kwoty dla limitu 2%. LGD planuje realizację projektu współpracy ponad gwarantowany limit.

	promocyjnych bazujących na sąsiedzkim, międzyregionalnym i transgranicznym położeniu partnerskich LGD.							
3.0	CEL OGÓLNY III	**Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia**						
3.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	***Kreowanie atrakcyjnej oferty czasu wolnego wzmacniającej rozwój lokalnej społeczności – (rozwijanie pasji, kompetencji i zainteresowań)***						
3.2		***Zagospodarowanie przestrzeni publicznej służące zachowaniu dziedzictwa i wzmacnianiu więzi społecznych***						
3.3		***Budowanie marki LGD "KORONA SĄDECKA"***						
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*		
W3.0	Odsetek zadowolonych mieszkańców obszaru LGD z rozwoju oferty czasu wolnego		%	26	30	Badania ankietowe		
W3.0	Odsetek mieszkańców bardzo zadowolonych z życia na obszarze LGD		%	18	23	Badania ankietowe		
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	*Jednostka miary*	stan początkowy 2015 Rok	plan 2022 rok	*Źródło danych/sposób pomiaru*		
W3.1	Liczba dzieci i młodzieży/ seniorów uczestniczących inicjatywach, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego		Osoba	0	500	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie danych o frekwencji od grantobiorców		
W3.1	Liczba osób, u których wzrosła świadomość pro środowiskowe /prozdrowotne		Osoba	0	750	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie danych od grantobiorców oraz sprawozdania LGD z kampanii promującej postawy proekologiczne		
W3.2	Liczba użytkowników korzystających z zagospodarowanych na nowo przestrzeni ważnych społecznie		Osoba	0	4000	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie danych o frekwencji od beneficjentów		
W3.3	Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD		Osoba	0	60	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie karty doradztwa indywidualnego oraz wyników postępowania na udzielenie wsparcia w trybie konkursowym		
W3.3	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno – konsultacyjnych		Osoba	0	1485	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie listy obecności uczestników		

						spotkań informacyjno – konsultacyjnych
W3.3	Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD		Osoba	0	1188	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych z uczestnikami spotkań

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				nazwa	Jednostka miary	wartość początkowa 2015 rok	wartość końcowa 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru
3.1.1	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Dzieci i młodzież w wieku szkolnym	Projekt grantowy	Liczba inicjatyw, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego (dzieci i młodzież/seniorzy)	sztuk	0	10 (w tym 6 na rzecz dzieci i młodzieży)	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z grantobiorcami
3.1.2	Zwiększenie dostępności do oferty rozwojowej dla seniorów.	Seniorzy z obszaru LGD, osoby nieaktywne zawodowo w wieku 50+						
3.1.3	Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców	Mieszkańcy obszaru LGD	Projekt grantowy	Liczba inicjatyw wspierających postawy pro środowiskowe /prozdrowotne	Sztuk	0	5	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z grantobiorcami
			Aktywizacja	Liczba kampanii promujących postawy proekologiczne	Sztuk	0	1	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie sprawozdania LGD z realizacji kampanii promujących postawy proekologiczne
3.2.1	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności - świadczących o tożsamości miejsca.	Mieszkańcy obszaru LGD	konkurs	Liczba zagospodarowanych przestrzeni ważnych społecznie	Sztuk	0	4	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie umów zawartych z beneficjentami, protokołów zdawczo-odbiorczych, dokumentacji projektowej
3.3.1	Włączenie	Mieszkańcy	Koszty	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników	Osobodzień	0	125	Dokumentacja w

	społeczności lokalnej w proces realizacji LSR	obszaru LGD, pracownicy LGD	bieżące	LGD i organów LGD				siedzibie LGD / na podstawie dziennej listy obecności uczestników szkolenia
				Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	sztuk	0	100	Dokum. w siedzibie LGD / na podstawie kart doradztwa i listy podmiotów korzyst. z doradztwa
			Animacja	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	sztuk	0	99	Dokumentacja w siedzibie LGD / na podstawie list obecności uczestników spotkań informacyjno – konsultacyjnych

MATRYCA LOGICZNA POWIĄZAŃ DIAGNOZY OBSZARU I LUDNOŚCI, ANALIZY SWOT ORAZ CELÓW I WSKAŹNIKÓW.

Zidentyfikowane problemy/wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
Potrzeba rozwoju drobnych usług związanych z napływem nowych mieszkańców (mikroprzedsiębiorczość), pozwalających na realizacje potrzeb lokalnych społeczności. Niska ocena lokalnego rynku pracy przez mieszkańców – 6 na 10 respondentów uważa, że obszar LGD nie jest dobrym miejscem do pracy lub prowadzenia własnej działalności, a	Cel ogólny 1. Rozwój i promowanie przedsiębior.	**Cel szczegółowy 1.1** Rozwój istniejących i wsparcie dla nowych działalności gospodarczych wykorzystując	Kompleksowe wsparcie i dotacje dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności	10 operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa wykorz. lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społ.	14 utworzonych miejsc pracy w przedsiębiorstwach wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych	20% mieszkańców zgadzających się, że obszar LGD to dobre miejsce do pracy i prowadzenia działalności gospodarczej	Stopniowe zwiększanie dywersyfikacji działalności rolniczej w kierunku np. agroturystyki lub gospodarstw ekologicznych. Odpływ młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich i zagranicę. Poprawa koniunktury gospodarczej w kraju i UE – wzrost nakładów na inwestycje – poszukiwanie nowych lokalizacji pod rozwój działalności gospodarczej.

ponad 2/3 wskazuje obszar zatrudnienia jako najbardziej deficytowy w lokalnej polityce rozwojowej. Niska atrakcyjność lokalnego rynku pracy na tle metropolii (Kraków, Warszawa) przyciągających absolwentów i młodych ludzi.		ych lokalne zasoby i zaspakajających potrzeby lokalnych społeczności	Wspieracie rozwoju oferty i tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach gosp. na terenie LGD przyczyniających się do zaspokajania w większym stop. potrzeb lokalnych społeczności.	2 operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa wykorzystującego lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społeczności	społeczności		Wpływ kryzysów politycznych (konflikt na Ukrainie, kryzys migracyjny w Europie, wprowadzenie embarga na polskie produkty w Rosji) na kondycję lokalnych przedsiębiorstw. Dostępność funduszy zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) na działania wspierające zakładanie działalności gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy, wprowadzanie innowacji (produktowych procesowych, organizacyjnych), podnoszenie lub aktualizację kwalifikacji. Szansa na szybkie połączenie z autostradą A4 poprzez przebudowę tzw. sądeczanki na trasie Brzesko – Nowy Sącz (trasa uwzględniona w rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2023 r.), oraz budowę nowego połączenia kolejowego Kraków – Nowy Sącz, możliwość poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania. Konkurencja o środki UE ze strony innych samorządów i LGD (system konkursowy – brak gwarancji otrzymania środków zewnętrznych). Wsparcie finansowe dla powstawania spółdzielni socjalnych i promowanie ekonomii społecznej. Działania na rzecz wzrostu efektywności produkcji rolnej np. wspieranie powstawania spółdzielni i grup producenckich.
Wysoka dynamika przyrostu podmiotów gospodarczych w latach 2009-2014 – wzrost na terenie LGD o 26%, to więcej niż średnia dla kraju (10%) i województwa (13,6%). Silna pozycja LGD w branży budowlanej w regionie – 2,5 razy więcej podmiotów w tej sekcji PKD w stosunku dla średniej regionalnej i krajowej. Postrzeganie obszaru LGD jako zagłębia firm specjalizujących się w pracach remontowo-budowlanych na terenie m.in. Nowego Sącza, Warszawy i Krakowa Zainteresowanie wśród mieszkańców wsparciem w zakresie różnicowania zatrudnienia oraz zakładania działalności gospodarczej i rozwijania przedsiębiorczości (źródło: warsztat strategiczny). Brak jednego, wspólnego i efektywnego systemu informacji i promocji o środkach zewnętrznych na rozwój przedsiębiorczości – młodzi ludzie mają pomysły, ale potrzebują informacji o źródłach funduszy na ich realizacje i pomocy w dobrym opracowaniu wniosków.		**Cel szczegółowy 1.2** Podnoszenie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy i wzmacnianie lokalnych przedsiębiorstw i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej poprzez kompleksowe wsparcie informacyjne i szkoleniowo – doradcze.	Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej	1 mobilny punkt informacyjny na terenie LGD świadczący usługi informacyjne i doradcze dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych podjęciem działalności	190 klientów korzystających z mobilnego punktu informacyjnego		
			Podniesienie poziomu lub nabycie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	240 godzin szkoleniowych zrealizowanych w ramach wsparcia rozwoju kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	20 osoby przeszkolone w tym min. 5 osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem		
					18 osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań zawodowych		

Małe szanse na zdobycie doświadczenia zawodowego – skromna i mało atrakcyjna oferta staży, praktyk, wolontariatu w firmach, instytucjach publicznych i organizacjach pozarządowych.							
Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców) - LGD Korona Sądecka (67,2), Polska (107,1) województwo małopolskie (105,9); Bardzo wysokie bezrobocie wśród młodych ludzi (aż 52% bezrobotnych to osoby do 35 roku życia). Brak jednego, aktualnego i integrującego obszar LGD narzędzia gromadzącego i udostępniającego informację o ofercie lokalnych firm. Brak pomysłów na wykorzystanie i zagospodarowanie potencjału i doświadczenia przedsiębiorców w promowaniu przedsiębiorczości w szkołach (np. cykliczne spotkania / doradztwo edukacyjno-zawodowe).		**Cel szczegółowy 1.3** Budowanie i upowszechnienie postaw proprzedsiębiorczych na bazie inicjatyw oddolnych.	Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze.	3 inicjatywy podejmowane przez LGD w zakresie promowania przedsiębiorczości	60 dzieci i młodzieży uczestniczących w inicjatywach podejmowanych przez LGD w zakresie promowania przedsiębior.		
			Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej.	8 inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości	480 odbiorców inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsięb.		
Wysoki wskaźnik bezrobocia - na obszarze LGD Korona Sądecka (8,6), średnia dla kraju (7,5), województwo małopolskie (6,6), powiat nowosądecki (8,3). Niekorzystna struktura bezrobotnych, duży odsetek osób bezrobotnych wśród grup szczególnie wrażliwych na rynku pracy. Stosunkowo wysoki odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej (15,8%) – średnia dla kraju (8,3%), dla województwa (6,3%). Relatywnie wysoka liczba rodzin		**Cel szczegółowy 1.4.** Promowanie oraz wsparcie dla tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.	Poszerzanie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) - promowanie idei i mechanizmów	5 inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD	160 odbiorców inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD		
			Wymiana doświadczeń oraz budowanie partnerstw w obszarze	2 wizyty studyjne pozwalające na wymianę	10 osób, które nabyły nowe kompetencje i		

otrzymujących zasiłki rodzinne. Brak doświadczeń i prowadzonych działań z zakresu ekonomii społecznej. Brak na terenie LGD miejsca, z którego mogliby korzystać lokalni producenci, mieszkańcy, grupy nieformalne np. KGW, turyści w celu przetworzenia produktów rolnych (brak inkubatora kuchennego)			ekonomii społecznej	doświadczeń w obszarze ekonomii społecznej	doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej w wyniku wizyt studyjnych		
				1 spółdzielnia socjalna powstała w ramach wspierania podmiotów ekonomii społecznej	5 miejsc pracy powstałych w ramach spółdzielni socjalnych na terenie LGD		
				1 projekt współpracy międzynarodowej ; 5 LGD uczestniczących w projektach współpracy międzynarodowej	1 projekt skierowany do następujących grup docelowych: członkowie LGD, osoby zainteresowane włączeniem się w Ekonomię Społeczną i tworzenie podmiotów ekonomii społecznej		
			Wsparcie aktywności poprzez utworzenie i udostępnienie lokalnym przetwórcom infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	1 centrum przetwórstwa lokalnego	11 podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych		

Niewykorzystany potencjał i brak zagospodarowania zbiorników wodnych na terenie LGD pod cele rekreacyjne i sportowe; Brak wyraźnego centrum ruchu turystycznego, głównego, rozpoznawalnego i wypromowanego produktu turystycznego. Baza gastronomiczna – niewielka, mało urozmaicona. Niewystarczająca informacja o lokalach gastronomicznych na portalach informacyjnych i serwisach społecznościowych. Powstawanie nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych (m. in. siłownia zewnętrzna w gminie Chełmiec, place zabaw w gminie Kamionka Wielka, scena widowiskowa w Królowej Górnej, centrum lekkoatletyczne w Binczarowej, obiekty turystyczno-rekreacyjne w Wyskitnej), przy równoczesnych potrzebach zgłaszanych przez mieszkańców w tym obszarze – konieczność lepszej promocji i informacji oraz stałej rozbudowy infrastruktury na terenie poszczególnych miejscowości LGD. Niewielka liczba (80) podmiotów gospodarczych w sekcji I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (1,7% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sekcjach PKD). Stosunkowo niewielka liczba miejsc noclegowych (430 miejsc noclegowych w 22 obiektach). Oczekiwania ponad ¼ badanych mieszkańców z terenu LGD wsparcia	Cel ogólny 2. Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD	**Cel szczegółowy 2.1.** Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenie miejsc pracy.	Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.	8 nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych potencjałach	8000 osób /podmiotów korzystających z wybudowanych /zmodernizowanych obiektów bazujących na lokalnych potenc. sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi	35% mieszkańców obszaru LGD zadowolonych z rozwoju sportu i rekreacji	Zainteresowanie w społeczeństwie wypoczynkiem aktywnym, rekreacją i uprawianiem sportów. Wzrost zainteresowania i świadomości w zakresie naturalnych, ekologicznych produktów. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój turystyki, rekreacji i kultury (fundusze UE – Program Operacyjny Województwa Małopolskiego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, fundusze szwajcarskie, fundusze norweskie, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej). Moda na lokalność, odrywanie tradycji, lokalnego dziedzictwa, produktów lokalnych. Moda na tzw. turystykę „3xE" – połączenie rozrywki, doświadczenia i edukacji. Popularyzacja turystyki weekendowej wśród Polaków. Współpraca podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych na rzecz aktywizacji turystycznej i kulturalnej, np. w ramach partnerstw terytorialnych, lokalnych grup działania, lokalnych organizacji turystycznych. Tworzenie i rozwój konkurencyjnych regionów turystycznych opartych na podobnych walorach przyrodniczych (obszary leśne, podgórskie) i turystyce aktywnej w najbliższym otoczeniu LGD (Krynica Górska, Muszyna, Szczawnica, Krościenko nad Dunajcem, Klimkówka). Plany szybkiego połączenia z autostradą A4 poprzez przebudowę tzw. sądeczanki na trasie Brzesko – Nowy Sącz (trasa uwzględniona w rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2023 r.).
					Wzrost o 8000 l. osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych potenc.		
					8 utworzonych lub utrzymanych miejsca pracy w wyniku rozbudowy lub modernizacji istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokal. potenc., sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.		
			Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów	5 powstałych /poszerzonych/ wypromowanych produktów	4000 osób i/lub podmiotów (turyści, odwiedzający,		

dla tworzenia szlaków turystycznych i historycznych (w tym szlaków rowerowych), wspierania agroturystyki (18%) oraz imprez i wydarzeń lokalnych (17%). Słaba rozpoznawalność gmin z ternu LGD jako ośrodka turystycznego w skali regionalnej i ponadregionalnej, lub postrzeganie jej jako mało atrakcyjnej. Potrzeba lepszej promocji i współpracy w zakresie oferty turystycznej. Dostęp do klienta lokalnego rynku turystycznego - korzystne położenie względem innych, atrakcyjnych turystycznie miejscowości w powiecie i regionie. Potrzeba działań mających na celu przejęcie części ruchu turystycznego z sąsiednich obszarów lub wspólne budowanie turystycznej marki.				turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach	mieszkańcy) korzystających z powstałych /poszerzonych /wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach		
			Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD bazującej na lokalnych potencjałach	5 inicjatyw poszerzających ofertę rekreacyjną na terenie LGD bazującą na lokalnych potencjałach	250 osób uczestniczących w inicjatywach poszerzających ofertę rekreacyjną bazującą na lokalnych potencjałach		
Bardzo duże zaangażowanie mieszkańców w działalność zespołów artystycznych oraz klubów (kół) zainteresowań - liczba członków zespołów artystycznych na 1000 mieszkańców wyniosła 26 (Polska: 7, województwo małopolskie: 9, powiat nowosądecki: 22), liczba członków kół zainteresowań w przeliczeniu na 1000 mieszańców wynosiła 18 osób (Polska: 11, województwo małopolskie: 11, powiat nowosądecki: 11). Potrzeba stałego podnoszenia jakości i atrakcyjności np. poprzez zakup strojów, instrumentów, udział w przeglądach i festiwalach, ale także tworzenie nowoczesnego zaplecza w postaci infrastruktury kulturalnej. Mało urozmaicona oferta wydarzeń		**Cel szczegółowy 2.2** Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców LGD oraz budowanie marki kulturalnej obszaru	Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców.	2 wybudowane lub dostosowane do potrzeb mieszkańców ogólnodostępne obiekty kulturalne	1000 osób/podmiotów korzystających z wybudowanych lub dostosowanych do potrzeb mieszkańców ogólnodostępnych obiektów kulturalnych	34% mieszkańców obszaru LGD zadowolonych z rozwoju kultury	
					3000 uczestników inicjatyw kulturalnych dostępnych dla mieszkańców obszaru objętych wsparciem w		

kulturalnych, organizowanie wydarzeń głównie o tematyce ludowej, nawiązującej do tradycji Sądecczyzny, co w dotychczasowej formule nie spełnia oczekiwań wszystkich grup mieszkańców, potrzeba zdywersyfikowania oferty lub odświeżenia i unowocześnienia przekazu np. poprzez etnoinspiracje w różnych nurtach muzycznych, artystycznych itp.					ramach grantu		
			Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych.	10 podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	Wzrost o 1000 l. osób odwiedzających obiekty kulturalne		
Słaba i mało widoczna współpraca podmiotów z obszaru turystyki w celu wzajemnej promocji i informacji; Słaba promocja oferty turystycznej poza LGD. Stosunkowo zróżnicowana oferta turystyczna: m.in. ścieżki przyrodnicze, 2 stacje narciarskie, Ośrodek Hipoterapii. Doświadczenie w realizacji projektów partnerskich za pośrednictwem LGD w perspektywie 2007-2013.		**Cel szczegółowy 2.3** Wykreowanie wizerunku partnerskich LGD z Grupy Wyszehradzkiej jako miejsc atrakcyjnych kulturowo i turystycznie poprzez organizację przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych oraz utworzenie Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego	Zwiększenie świadomości mieszkańców i turystów w zakresie potencjałów wewnętrznych obszarów partnerskich LGD poprzez promocję lokalnych zasobów turystycznych i kulturowych, połączoną z utworzeniem centrum produktu turystycznego i kulturowego	8 zorganizowanych przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych w ramach projektu współpracy	5000 uczestników przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych w ramach projektu współpracy	24% mieszkańców obszaru LGD zadowolonych z rozwoju turystyki	
				1 utworzone centrum produktu turystycznego i kulturowego ; 1forum dialogu i współpracy twórców lokal.	600 osób, którym udzielono informacji w Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego; 1 projekt współpracy skierowany do następujących grup docelowych: mieszkańcy obszaru LGD, turyści; 10 osób objętych forum dialogu i współpracy twórców lokal.		
			Poprawa oferty turystycznej i kulturowej obszaru partnerskich LGD poprzez realizację przed. kulturalno - promocyjnych bazujących na sąsiedzkim, międzyreg. transgranicznym położeniu partnerskich LGD.	20 prod. turys. i kultur., wypromowanych w ramach projektu współ; 1 projekt współpr.międzynarodowej; 4 LGD uczest. w proj.;			

Stosunkowo duża aktywność mieszkańców i wysoki poziom odpowiedzialności za sprawy lokalne – wyraźnie wyższy poziom frekwencji w wyborach do wszystkich szczebli administracji samorządowej i państwowej niż średnia krajowa i wojewódzka. Stosunkowo niski odsetek zadowolonych mieszkańców obszaru LGD z rozwoju oferty czasu wolnego – 26 % (słabo wypromowana oferta, częściowo nieatrakcyjna i niedopasowana do potrzeb wszystkich grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz seniorów). Brak pomysłu na integrację nowych mieszkańców w kontekście procesów suburbanizacyjnych – jak wykorzystać potencjał nowych mieszkańców dla dobra lokalnej społeczności. Stosunkowo niska średnia ocena rozwoju gmin z obszaru LGD w aspekcie ochrony środowiska – 3,1/5 (ocena na skali – badania PAPI mieszkańców LGD) na tle innych analizowanych sfer polityki rozwojowej Małe zainteresowanie promowaniem i sprzedażą zdrowej, proekologicznej żywności – targi śniadaniowe, produkty naturalne np. Biesiada u Bartnika.	Cel ogólny 3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia	**Cel szczegółowy 3.1** Kreowanie atrakcyjnej oferty czasu wolnego wzmacniającej rozwój lokalnej społeczności – (rozwijanie pasji, kompetencji i zainteresowań)	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	10 inicjatyw, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego (w tym 6 na rzecz dzieci i młodzież)	500 dzieci i młodzieży/ seniorów uczestniczących w ramach inicjatyw, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego	30% mieszkańców zadowolonych obszaru LGD z rozwoju oferty czasu wolnego	Moda na ekologię, wzrost świadomości proekologicznej u mieszkańców – działania antysmogowe i ograniczające niską emisję. Moda na zdrowy tryb życia, popularyzacja aktywności fizycznej np. jazda rowerem, zajęcia fitness, pływanie itp. Ubożenie części społeczeństwa i związane z tym próby oszczędności w ogrzewaniu kosztem jakości spalanych paliw – korzystanie z niskiej jakości miałów węglowych, spalanie śmieci itp. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój turystyki, rekreacji i kultury (fundusze UE – Program Operacyjny Województwa Małopolskiego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, fundusze szwajcarskie, fundusze norweskie, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej) Zmiany w prawie krajobrazowym – nowe kompetencje dla samorządów lokalnych w zakresie kształtowania ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni publicznej np. eliminacja reklam wielkoformatowych itp. Dostępność funduszy i wzrost świadomości w zakresie rewitalizacji przestrzeni (powolne odchodzenie od rewitalizacji pomijającej aspekt społeczny i gospodarczy) Migracja edukacyjna i zarobkowa mieszkańców. Unifikacja, globalizacja i standaryzacja przestrzeni publicznej – zatracanie lokalności.
			Zwiększenie dostępności do oferty rozwojowej dla seniorów.				
			Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców	5 inicjatyw wspierających postawy pro środowiskowe /prozdrowotne	750 osób, u których wzrosła świadomość pro środowiskowe /prozdrowotne	23% mieszkańców bardzo zadowolonych z życia na obszarze LGD	
				1 kampania promująca postawy proekologiczne			

Bardzo wysoka ocena obszaru LGD jako miejsca do życia (da zamieszkiwania) – uznało tak ponad 75% respondentów. Nadal niewystarczająca ilość zagospodarowanych przestrzeni publicznych (skwery, place, miejsca spotkań – ławki, etc.), pozwalających na spędzanie czasu wolnego mieszkańcom, ale także pozwalających na budowanie kapitału społecznego, wzajemnych relacji, jak również podnoszących walory estetyczne przestrzeni LGD np. otoczenie kapliczek, miejsc pamięci, okolice obiektów użyteczności publicznej itp.		**Cel szczegółowy 3.2** Zagospodarowanie przestrzeni publicznej służące zachowaniu dziedzictwa i wzmacnianiu więzi społecznych	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności - świadczących o tożsamości miejsca.	4 zagospodarowane przestrzenie ważne społecznie	4000 użytkowników korzystających z zagospodarowanych na nowo przestrzeni ważnych społecznie		Korzystanie z katalogowych rozwiązań – przestrzeń publiczna w większości miejscowości kształtowana jest w oparciu o te same wzorce – brak lokalnych specyfik i wyróżników. Moda na mieszkanie poza ścisłym centrum miast – osiedlanie się w mniejszych miejscowościach, budowa domów jednorodzinnych, chęć mieszkania bliżej przyrody. Postępująca suburbanizacja – przeznaczania kolejnych działek rolnych na zabudowę jednorodzinną. Wzrost aktywności różnego typu grup nacisku – organizowania się społeczeństwa wokół różnego typu kwestii istotnych z punktu widzenia małych społeczności (np. nowe inwestycje, ochrona środow., bezpieczeństwo, społeczeństwo obywatelskie).
Niska rozpoznawalność marki LGD Korona Sądecka Niski poziom wiedzy o działaniach podejmowanych przez LGD i dostępnych formach wsparcia oraz interwencji Duży poziom aktywności lokalnej mieszkańców obszaru LGD		**Cel szczegółowy 3.3** Budowanie marki LGD „KORONA SĄDECKA"	Włączenie społeczności lokalnej w proces realizacji LSR	99 spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami; 125 osobodni szkoleń dla Rady, Zarządu i pracowników biura; liczba podmiotów którym udzielono indywidualnego doradztwa – 100	1485 osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych; 1188 osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LG ; 60 osób które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w biurze LGD		Roszczeniowość społeczeństwa – postawa oczekiwania, że państwo/samorząd rozwiąże wszystkie problemy, bierność. Dostępność funduszy zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) na działania doradcze i wspomagające realizacje LSR Wzrost aktywności różnego typu grup nacisku – organizowania się społeczeństwa wokół różnego typu kwestii istotnych z punktu widzenia małych społeczności (np. nowe inwestycje, ochrona środowiska, bezpieczeństwo, społeczeństwo obywatelskie).

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ FORMALNO-INSTYTUCJONALNYCH WRAZ Z INFORMACJĄ WSKAZUJĄCĄ SPOSÓB POWSTAWANIA POSZCZEGÓLNYCH PROCEDUR, ICH KLUCZOWE CELE I ZAŁOŻENIA

Na potrzeby wyboru i oceny operacji wypracowane zostały następujące dokumenty i procedury:

- Regulamin Rady LGD „KORONA SĄDECKA"
- Procedura przeprowadzania naborów wniosków i wyboru operacji przez LGD „KORONA SĄDECKA", z wyłączeniem realizacji projektów grantowych oraz operacji własnych
- Procedura realizacji przez LGD „KORONA SĄDECKA" projektów grantowych, w tym dokonywania wyboru grantobiorców
- Procedura wyboru operacji własnych LGD przez LGD „KORONA SĄDECKA"
- Procedura zmian kryteriów wyboru operacji przez stowarzyszenie LGD „KORONA SĄDECKA".

Celem wyżej wymienionych dokumentów jest zapewnienie jasnych procedur pozwalających na skuteczną realizację LSR. Z założenia są to dokumenty wskazujące sposób postępowania Radzie LGD, Zarządowi oraz pracownikom Biura, ale także gwarantujące potencjalnym wnioskodawcom obiektywizm i przejrzystość w procesie wyboru i oceny operacji.

Przyjęte rozwiązania formalno-prawne dotyczą:

- organizacji wewnętrznej i trybu pracy Rady LGD (m.in.: weryfikacja wiedzy – znajomość LSR, procedur wyboru operacji i kryteriów oceny, rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" oraz PROW 2014-2020 - członków Rady w formie egzaminu testowego; składanie deklaracji bezstronności przy okazji każdego naboru wniosków; wskazanie przez członka Rady w Rejestrze Interesów spraw, które mogą potencjalnie wpływać na jego bezstronność; pisemne uzasadnienie przyznawanej przez członka Rady punktacji; upublicznianie protokołów z posiedzeń Rady);
- zasad i trybu przeprowadzania naborów wniosków; przekazywania informacji o wynikach naboru; postępowania w przypadku wniesienia protestu;
- zasad i trybu realizacji projektów grantowych (m.in.: podjęcie czynności zmierzających do zawarcia z zarządem województwa umowy na realizację projektu grantowego; dokonywanie wyboru grantobiorców w oparciu o kryteria wyboru grantobiorców; zawieranie z grantbiorcami umów o powierzenie grantu; sposoby zabezpieczenia LGD przed niewywiązywaniem się grantobiorców z warunków umowy o powierzenie grantu; rozliczanie wydatków poniesionych przez grantobiorców; sprawozdawczość z realizacji zadań przez grantobiorców; monitorowanie realizacji zadań; kontrola realizacji zadań; odzyskiwanie grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celami projektu grantowego lub postanowieniami umowy o powierzenie grantu);
- zasad i trybu przeprowadzania wyboru operacji własnej (podjęcie decyzji dotyczącej realizacji operacji własnej przez LGD; zamieszczenie informacji na stronie internetowej LGD o zamiarze realizacji operacji własnej; posiedzenie Rady dotyczące wyboru operacji własnej LGD; wystąpienie z wnioskiem do zarządu województwa dotyczącym realizacji operacji własnej LGD);
- zasad i trybu przeprowadzania przez LGD zmiany kryteriów.

Należy podkreślić, że opracowane procedury są zgodne z przepisami obowiązującymi dla RLKS, pozwalają uniknąć ryzyka konfliktu interesów (deklaracje bezstronności, rejestr interesów członków organu decyzyjnego) oraz zapewniają zachowanie parytetu sektorowego.

Sposób powstawania opisanych wyżej procedur:
Prace dotyczące tworzenia procedur postępowały w ślad za etapem definiowania problemów, przedsięwzięć, celów i wskaźników, przebiegając według następującego schematu:

- Analiza procedur obowiązujących w LGD w okresie 2007-2013 pod kątem trafności przyjętych rozwiązań i ich przydatności w obecnym okresie programowania;
- Indywidualny wywiad pogłębiony z przewodniczącym Rady LGD w latach 2007-2013;
- Ankieta telefoniczna wśród losowo dobranej próby z beneficjentów LGD w latach 2007-2013;
- Konsultacje z członkami stowarzyszenia podczas Walnego Zebrania Członków;

- Przedstawienie procedur podczas narady obywatelskiej;
- Opracowanie zebranego materiału przez pracownika biura LGD przy współudziale prawnika.

W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „KORONA SĄDECKA" realizowane będą następujące typy operacji:

1) operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych weryfikacji do SW;
2) projekty grantowe;
3) operacje własne LGD.

LGD zaplanowała realizację dwóch **operacji własnych**, tematycznie powiązanych z przedsiębiorczością, tj. odpowiadających następującym przedsięwzięciom:

- 1.2.1 „Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej". Utworzenie w ramach operacji mobilnego punktu świadczącego usługi informacyjne i doradcze dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej, jest odpowiedzią na potrzebę zgłaszaną przez mieszkańców i przedsiębiorców, wynikającą z niskiego poziomu wiedzy obecnych i przyszłych przedsiębiorców w prowadzeniu działań biznesowych a także w prawidłowym aplikowaniu o środki.
- 1.4.1 „Poszerzenie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) – promowanie idei i mechanizmów". Idea ekonomii społecznej jest szansą rozwojową szczególnie dla grup defaworyzowanych. Wobec powyższego LGD jako podmiot działający na obszarze 4 gmin zdecydowała się na podjęcie w ramach operacji własnej inicjatyw promujących przedmiotową ekonomię społeczną. Takie rozwiązanie zwiększy zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, jak również z dużym prawdopodobieństwem może zdecydować o pozytywnym odbiorze społecznym – działania prowadzone będę bowiem nie przez zewnętrzny, nieznany podmiot a zaufaną instytucję.

Realizacja **projektów grantowych** (PG) bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie celów określonych w LSR. Przedmiotowe powiązania kształtują się następująco:

Lp.	Zakres PG	Realizowany cel ogólny	Przedsięwzięcie	Wielkość środków (w PLN)	Planowane do osiągnięcia wskaźniki produktu i rezultatu	Wpływ PG na osiągnięcie celów określonych w LSR
1.	Promocja przedsiębiorczości	Rozwój i promowanie przedsiębiorczości	Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja, w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej	240 000,00	Produkt: Liczba inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości – 8 Rezultat: Liczba odbiorców inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości -480	Z diagnozy wynika, że rynek pracy jest jednym z najsłabszych obszarów funkcjonowania całego LGD, a wskaźniki przedsiębiorczości mieszkańców wypadają równie niekorzystnie, stąd jako działanie poniekąd prewencyjne zaplanowano realizację projektu grantowego bezpośrednio wpływającego na osiągnięcie celu szczegółowego w postaci: „Budowanie i upowszechnianie postaw proprzedsiębiorczych na bazie inicjatyw oddolnych”
2.	Oferta kulturalna	Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD	Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych	300 000,00	Produkt: Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR - 10 Rezultat: Liczba uczestników inicjatyw kulturalnych dostępnych dla mieszkańców obszaru objętych wsparciem w ramach grantu – 3 000	Realizacja projektu grantowego bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie celu szczegółowego w postaci „Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców LGD oraz budowanie marki kulturalnej obszaru”. Ten zakres wynika z diagnozy, wskazującej, że kultura jest jedną z najmocniejszych stron obszaru LGD, na co wskazali sami mieszkańcy w badaniach. Z drugiej strony podkreślali mało urozmaiconą ofertę wydarzeń kulturalnych.
3.	Produkty turystyczne		Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów	150 000,00	Produkt: Liczba powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach – 5 Rezultat: Liczba osób/podmiotów (turyści, odwiedzający, mieszkańcy) korzystających z powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lok. potencjał– 4 000	Diagnoza i analiza SWOT wskazują na spore potencjały rozwojowe (historyczny, przyrodniczy, atrakcje turystyczne) i jednocześnie słabą promocję oferty turystycznej. Ponadto obszar LGD charakteryzuje duża dynamika w powstawaniu obiektów sportowo-rekreacyjnych, co w połączeniu z zainteresowaniem aktywnym wypoczynkiem stwarza szansę rozwojową. Realizacja projektów grantowych bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie celu szczegółowego w postaci: „Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenia miejsc pracy”.

4.	Oferta rekreacyjna		Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD bazującej na lokalnych potencjałach	150 000,00	Produkt: Liczba inicjatyw poszerzających ofertę rekreacyjną na terenie LGD bazującą na lok. potencjałach – 5 Rezultat: Liczba osób uczestniczących w inicjatywach poszerzających ofertę rekreacyjną bazującą na lok. potencjałach- 250	
5.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i seniorów	Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. Zwiększenie dostępności oferty rozwojowej dla seniorów.	200 000,00	Produkt: Liczba inicjatyw, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizacje czasu wolnego (dzieci i młodzież/seniorzy) – 10 (w tym 6 na rzecz dzieci i młodzieży) Rezultat: Liczba dzieci i młodzieży/seniorów uczestniczących w inicjatywach, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego - 500	Wśród grup, zdiagnozowanych w strategii jako szczególnie istotne są seniorzy i osoby młode. Analiza ich problemów wskazuje na brak zaspokojenia potrzeb w zakresie oferty rekreacyjno-kulturalnej. W diagnozie czytamy również, że obszar LGD charakteryzuje się bogactwem przyrody. Sami mieszkańcy bardzo wysoko oceniają go pod kątem przestrzeni do życia. Jednocześnie zobowiązania wobec przyszłych pokoleń, idea zrównoważonego rozwoju potęguje potrzebę wzmacniania postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców. Realizacja projektów grantowych bezpośrednio wpłynie na realizację celu szczegółowego w postaci: „ Kreowanie atrakcyjnej oferty czasu wolnego wzmacniającej rozwój lokalnej społeczności – (rozwijanie pasji, kompetencji i zainteresowań).
6.	Inicjatywy prośrodowiskowe		Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców	150 000,00	Produkt: Liczba inicjatyw wspierających postawy prośrodowiskowe/ prozdrowotne – 5 Rezultat: Liczba osób, u których wzrosła świadomość prośrodowiskowa/ prozdrowotna - 650	

2. SPOSÓB USTANAWIANIA I ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU

Na potrzeby realizacji niniejszej strategii określono trzy rodzaje kryteriów: kryteria oceny operacji, z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji własnych; kryteria oceny grantobiorców i zadań objętych wnioskami o przyznanie grantu oraz kryteria wyboru operacji własnych LGD. Wypracowane kryteria są naturalną konsekwencją problemów i potrzeb wynikających z diagnozy w obszarze przedsiębiorczości, turystyki, rekreacji i kultury oraz przestrzeni do życia dla mieszkańców obszaru LGD „KORONA SĄDECKA". Tym samym kryteria zostały sformułowane w oparciu o dwa wyzwania: potrzeba przezwyciężenia negatywnych tendencji we wskazanych obszarach oraz wykorzystanie zdiagnozowanych potencjałów rozwojowych. Formułując wspólnie ze społecznością lokalne kryteria wyboru operacji, wyszliśmy z założenia, że musimy wspierać najbardziej wartościowe projekty, takie, które stworzą impuls do działania dla przyszłych inicjatyw, a tym samym zdecydują o większej trwałości. Prowadzone ze społecznością lokalną warsztaty obnażyły wiele bolączek naszego obszaru (zarówno braków infrastrukturalnych, jak i w wymiarze kapitału społecznego – nie potrafimy współpracować, mamy ograniczone zaufanie do innych, koncentrujemy się na rozwiązywaniu doraźnych problemów, nie myśląc długofalowo i kompleksowo), co skłoniło nas do zarekomendowania kryteriów z jednej strony preferujących projekty likwidujące niedociągnięcia infrastrukturalne oraz niedobory w obszarze usług, a z drugiej – ważniejszej z punktu widzenia idei Leader – wzmacniające więź społeczną. Szczegółowe powiązanie kryteriów z diagnozą oraz ich wpływ na realizację celów a także osiąganie wskaźników określonych w LSR zostało wykazane w poszczególnych kryteriach wyboru operacji.

Kryteria wyboru projektów powstały w następstwie etapów związanych z opracowaniem diagnozy, celów, przedsięwzięć oraz wskaźników LSR, przebiegając według następującego schematu:

- Analiza kryteriów obowiązujących w LGD w okresie 2007-2013 pod kątem trafności przyjętych rozwiązań i ich przydatności w obecnym okresie programowania;
- Indywidualny wywiad pogłębiony z przewodniczącym Rady LGD w latach 2007-2013;
- Ankieta telefoniczna wśród losowo dobranej próby z beneficjentów LGD w latach 2007-2013;
- Konsultacje z członkami stowarzyszenia podczas Walnego Zebrania Członków;
- Przedstawienie kryteriów podczas narady obywatelskiej wraz z wypracowaniem stosownych rekomendacji.

Należy również podkreślić, że kryteria oraz procedury wynikają z diagnozy a także są powiązane z celami, tym samym do ich tworzenia wykorzystane zostały warsztaty strategiczne oraz spotkania konsultacyjne w każdej gminie obszaru LGD.

Biorąc pod uwagę fakt, że kryteria zostały wypracowane w sposób partycypacyjny (z użyciem następujących narzędzi partycypacji: badania - ilościowe oraz jakościowe: indywidualny wywiad, ankieta telefoniczna, debata podczas WZC, wypracowanie rekomendacji kryteriów podczas narady obywatelskiej; biały wywiad jako uzupełniające narzędzie diagnostyczne) zakłada się ich pozytywny odbiór społeczny na etapie przygotowywania poszczególnych projektów a także mniejsze ryzyko trudności interpretacyjnych.

Zasady i tryb przeprowadzania przez LGD zmiany kryteriów, które są stosowane do oceny: operacji realizowanych indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do SW; operacji własnych LGD oraz wniosków grantobiorców, zostały uregulowane w Procedurze zmiany kryteriów wyboru operacji przez LGD „KORONA SĄDECKA". Przedmiotowa procedura wprowadza etap zidentyfikowania potrzeby dokonania zmian kryteriów wyboru operacji. W następstwie przeprowadzenie działań informacyjno-konsultacyjnych, podjęcie uchwały w przedmiocie zmiany kryteriów wyboru operacji, wystąpienie do Zarządu Województwa z wnioskiem o zaakceptowanie zmiany kryteriów i na zakończenie podjęcie stosownych działań dostosowawczych.

Wspólnie ze społecznością lokalną LGD ustaliła, że w celu większej gwarancji trwałości projektów, będzie premiować wybór operacji, które zakładają większy udział środków własnych niż minimalna wysokość wkładu własnego wynikającego z przepisów dotyczących PROW na lata 2014-2020. Powyższe będzie realizowane w następujący sposób: z informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy winno wynikać, że operacja zakłada wyższy udział środków własnych o co najmniej 1% od minimalnej wysokości wkładu własnego wynikającego z przepisów PROW 2014-2020. Nie zakłada się stopniowania punktacji w zależności od wysokości wkładu, tylko wskazanie liczby punktów, którą można uzyskać za spełnienie kryterium.

3. DEFINICJA INNOWACYJNOŚCI

Lokalna Strategia Rozwoju jest innowacyjnym narzędziem kształtowania rozwoju naszego obszaru. Partycypacyjny sposób jej opracowania a także założenie realizacji dokumentu przy współudziale społeczności lokalnej, wskazują, że wprowadzony został nowy proces, którego wartość dodaną będziemy mogli zapewne obserwować na każdym etapie wdrażania strategii. Analizując sposób, w jaki w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność należy odnieść się do dwóch płaszczyzn: proces opracowania kryteriów a także same kryteria oraz ich cele. Tym samym innowacyjne podejście przejawia się zarówno w procedurze wypracowania kryteriów, ukierunkowanej na autentyczny dialog z mieszkańcami, jak i w kryterium preferującym nowatorski, niestandardowy charakter operacji.

Chcemy, by dla Lokalnej Strategii Rozwoju oraz wdrażanych na jej podstawie projektów, myślą przewodnią była tzw. **innowacja społeczna** (proces, w którym „nowe odpowiedzi na potrzeby społeczne zostały wypracowane w celu dostarczenia lepszych rezultatów społecznych"), którą zamierzamy łączyć z modelem innowacji otwartych (partycypacyjnych), powstającym dzięki wspólnym wysiłkom wielu zaangażowanych osób[3].

---

[3] Za: W. Kwaśnicki, *Innowacje społeczne – nowy paradygmat czy kolejny etap w rozwoju kreatywności człowieka?*, Uniwersytet Wrocławski, Wersja robocza, 12 października 2013 r..

W kryteriach wyboru operacji INNOWACYJNOŚĆ została zdefiniowana w następujący sposób: na obszarze objętym LSR brak jest inicjatyw o podobnych cechach (tj. projekt zakłada wykorzystanie nowych metod/instrumentów/rozwiązań, które przyczyniają się do pozytywnych zmian na obszarze objętym strategią lub projekt wprowadza wartość dodaną w stosunku do obecnej praktyki – lepsze sposoby realizacji potrzeb społecznych).
Innowacyjność jest zabezpieczona nie tylko przez kryteria oceny, ale również przez konkretne przedsięwzięcia: utworzenie inkubatora kuchennego czy spółdzielni socjalnej. Przedsięwzięcia te wpisują się w dwa wymiary przedmiotowej innowacyjności. Przedmiotowe rozwiązania to nietypowe metody poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie to lepsze, bo zakładające bezpośrednie zaangażowanie grup wykluczonych (to od ich aktywności zależeć będzie sukces przedsięwzięć, wobec czego poczucie współodpowiedzialności może przełożyć się na lepsze efekty), sposoby realizacji potrzeb społecznych.

4. PODSTAWOWE ZASADY USTALANIA WYSOKOŚCI WSPARCIA NA REALIZACJĘ OPERACJI W RAMACH LSR

Wysokość wsparcia przyznawanego na rozpoczynanie działalności gospodarczej:

Ustalając kwotę wsparcia na rozpoczynanie działalności gospodarczej LGD wzięła pod uwagę: oczekiwania społeczności lokalnej wyrażone za pośrednictwem sondy internetowej; wyniki badania efektywności dotacji na założenie działalności gospodarczej finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego[4], własne doświadczenie wynikające z wysokości przyznawanego wsparcia w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" w poprzednim okresie programowania a także warunki przyznawania wsparcia i zobowiązania potencjalnego beneficjenta. Grupa docelowa w przypadku dotacji dla nowych działalności gospodarczych to mieszkańcy obszaru LGD ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców gminy wiejskiej Grybów oraz Kamionka Wielka, absolwentów, osób bezrobotnych do 35 roku życia oraz kobiet. Powyższe ściśle koresponduje z wynikami przywołanego wyżej badania efektywności dotacji tj. wśród beneficjentów dominują osoby młode, dla których główną przyczyną ubiegania się o dotacje jest chęć realizacji swoich pomysłów i koncepcji. Wysokość dotacji powinna więc umożliwić im tą realizację. Natomiast z punktu widzenia odbioru społecznego nie powinna być zbyt duża, by nie prowadziła do zaburzenia konkurencji na lokalnym rynku. Biorąc pod uwagę sytuację na rynku pracy w powiecie nowosądeckim (stopa bezrobocia -12,9 przy 8,3 w województwie wg stanu na wrzesień 2015 r., dane PUP) oraz dotychczasowe źródła finansowania nowych działalności gospodarczych (PUP – ok. 14 tys. zł, POKL – średnio 40 tys. zł oraz dodatkowo tzw. wsparcie pomostowe) kwota wsparcia na rozpoczynanie działalności gospodarczej w ramach niniejszej LSR została ustalona na poziomie 60 000,00 zł (przy intensywności do 100%) . Kwota ta w zupełności pokryje koszty utworzenia firmy, nie wymagając od wnioskodawcy wkładu własnego (osoby młode, defaworyzowane z różnych przyczyn często nie posiadają żadnych oszczędności ale jednocześnie mają duży zapał i chcą podejmować wyzwanie prowadzenia własnej działalności gospodarczej). W latach 2007-2013 LGD przyznawało wsparcie głównie na rozwój istniejącej już działalności. W trakcie trwania naborów łącznie pojawiły się zaledwie 3 wnioski związane z utworzeniem nowej działalności. Biorąc pod uwagę warunki przyznawania wsparcia (m.in.: operacja zakłada utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy) i kwoty w przypadku wniosków zakładających utworzenie 1 miejsca pracy w okresie 2007-2013, oszacowano średnią wnioskowaną kwotę dotacji: 60 388,00 zł. Kwota ta została zaakceptowana w sondzie internetowej (wśród głosujących 78% opowiedziało się za dotacją w wysokości 60 tys. zł, 17% za kwotą 100 tys. zł, 5 % za kwotą 50 tys. zł).

Intensywność pomocy w przypadku zadań realizowanych przez grantobiorców:

- max 80% dofinansowania, 20% wkładu własnego - wysokość pomocy nie wyższa niż 30 tys. zł na jeden grant (kwota ustalona na podstawie danych historycznych: projekty grantowe to w pewnym sensie wersja tzw. „małych projektów" z lat 2007-2013, których łącznie zostało wybranych przez LGD 81, na średnią wartość pomocy 23 639,33 zł).

Intensywność pomocy w przypadku operacji innych niż operacji realizowanych w ramach projektów grantowych oraz operacji własnych (z wyłączeniem operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, o których mowa powyżej oraz z zastrzeżeniem ograniczeń dotyczących limitów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020" z późn. zm.) kształtuje się następująco:

- do 70% kosztów kwalifikowanych – w przypadku podmiotu wykonującego działalność gospodarczą do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej
- do100% - w przypadku pozostałych podmiotów, z wyjątkiem jednostek sektora finansów publicznych
- 63,63% kosztów kwalifikowanych – w przypadku jednostki sektora finansów publicznych.

Rozdział VII Plan działania

Plan działania dla LGD Korona Sądecka zakłada podział realizacji przedsięwzięć w trzech perspektywach czasowych : 2016-2018, 2019-2021, 2022-2023 (co zostało odzwierciedlone w załączniku nr 3. Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu). Zasadnicza część planowanych działań kumulować się będzie w latach 2016-2021. Planowany rozkład poszczególnych przedsięwzięć wynika z dwóch kluczowych przesłanek: po pierwsze z konieczności logicznego następstwa oraz z sugestii przekazanych w trakcie narady obywatelskiej i spotkań konsultacyjnych w każdej z gmin obszaru LGD. Przykładowo, przedsięwzięcia były tak układane, by w pierwszej kolejności wspierać powstającą infrastrukturę, w oparciu o którą w

[4] Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, *Przedsiębiorcy z dotacją. Efektywność dotacji na założenie działalności gospodarczej finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego*, Kraków 2014.

przyszłości można realizować niektóre z projektów grantowych poszerzających lub podnoszących jakość dotychczasowej oferty w takich obszarach jak rekreacja, turystyka czy sfera czasu wolnego. Z kolei realizacja projektów inwestycyjnych także została rozłożona w czasie, by nie kumulować konieczności wniesienia wkładu własnego jednostek sektora finansów publicznych (lub innych aplikujących w konkursach podmiotów) w jednym okresie. W trakcie konsultacji zwrócono uwagę, co również znalazło odzwierciedlenie w konstrukcji planu działania, by w przypadku niektórych przedsięwzięć ich realizację rozłożyć w czasie poprzez np. dwukrotny nabór. Z jednej strony takie podejście pozwoli objąć wsparciem szerszą grupę odbiorców działań np. z zakresu zakładania nowych działalności gospodarczych, co ma istotne znaczenie w przypadku wspierania chociażby absolwentów wchodzących na rynek pracy, ale także zgodnie założeniami pozwoli na bieżące reagowanie na potrzeby lokalnych społeczności (zakładane biznesy lub podmioty gospodarcze aplikujące o środki na rozwój powinny m.in. reagować na potrzeby lokalnych społeczności). Planuje się, że **do 2018 roku** zrealizowane zostaną następujące przedsięwzięcia: 1.2.1 Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej; 1.2.2 Podniesienie poziomu lub nabycie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy; 1.4.1 Poszerzanie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) - promowanie idei i mechanizmów; 1.4.3 Wsparcie aktywności poprzez utworzenie i udostępnienie lokalnym przetwórcom infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych; 2.2.2 Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych; 2.3.1 Zwiększenie świadomości mieszkańców i turystów w zakresie potencjałów wewnętrznych obszarów partnerskich LGD poprzez promocję lokalnych zasobów turystycznych i kulturowych, połączoną z utworzeniem centrum produktu turystycznego i kulturowego; 2.3.2 Poprawa oferty turystycznej i kulturowej obszaru partnerskich LGD poprzez realizację przedsięwzięć kulturalno - promocyjnych bazujących na sąsiedzkim, międzyregionalnym i transgranicznym położeniu partnerskich LGD; 3.2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności - świadczących o tożsamości miejsca. Z kolei do roku 2021 zakłada się, że zostanie zamknięta większość przedsięwzięć i osiągnięte zostaną wówczas kluczowe efekty LSR: 1.1.1 Kompleksowe wsparcie i dotacje dla nowych działalności gospodarczych; 1.1.2 Wspieracie rozwoju oferty i tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach gospodarczych na terenie LGD przyczyniających się do zaspokajania w większym stopniu potrzeb lokalnych społeczności; 1.3.2 Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja, w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej; 1.4.2 Wymiana doświadczeń oraz budowanie partnerstw w obszarze ekonomii społecznej; 2.1.1 Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów; 2.1.2 Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów; 2.1.3 Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD; 2.2.1 Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców; 3.1.1 Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży; 3.1.2 Zwiększenie dostępności do oferty rozwojowej dla seniorów; 3.1.3 Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców.Jedynym przedsięwzięciem, które zakończy się do 2023 roku będą działania w ramach aktywizacji realizowane przez LGD przez całą perspektywę - 1.3.1 Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze. Z uwagi na specyfikę przedsięwzięcia 3.3.1 Włączenie społeczności lokalnej w realizację LSR, odnoszącą się do kosztów bieżących i aktywizacji, działania prowadzone będą w sposób ciągły.

Rozdział VIII Budżet LSR

Budżet został przygotowany według wytycznych, z podziałem środków na zakresy wsparcia oraz źródła finansowania (EFRROW, budżet państwa oraz wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych). Nakłady środków na poszczególne zadania odzwierciedlają priorytety mieszkańców i przedstawicieli sektora społecznego, publicznego i gospodarczego wyrażone w trakcie badań ankietowych PAPI i CAWI, warsztatów strategicznych, spotkań konsultacyjnych w gminach oraz narady obywatelskiej. Są również powiązane z pomysłami na projekty, zgłaszanymi w ramach formularzy do zbierania przedsięwzięć.

Powiązanie budżetu z celami LSR kształtuje się następująco: Najwięcej środków, czyli 45,38% (tj. 4.316.100 zł) postanowiono wyasygnować na realizację Celu ogólnego 2. Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD. Wynika to przede wszystkim z kosztownych przedsięwzięć mających poprawić jakość i rozbudować istniejącą infrastrukturę turystyczną, kulturalną i sprzyjającą aktywnej rekreacji. Są to przedsięwzięcia kosztowne, ale odpowiadające lokalnym potrzebom zdefiniowanym w partycypacyjnym procesie diagnozy strategicznej. Ponadto zakłada się, że część z nich przyczyni się do utworzenia nowych lub utrzymania miejsc pracy. W ramach w/w kwoty (oprócz poddziałania 19.2) mieści się również realizacja projektu współpracy, na który przeznaczono 95.000 zł (poddziałanie 19.3). Na realizację *Celu ogólnego 1. Rozwój i promowanie przedsiębiorczości* LGD zaplanowała 19,98% środków, tj. 1.900.150 zł. W kwocie tej, oprócz przedsięwzięć w ramach poddziałania 19.2 mieści się realizacja drugiego projektu współpracy (poddziałanie 19.3), z pulą środków 57.000 zł oraz przedsięwzięcie w ramach aktywizacji w kwocie 14.250 zł (poddziałanie 19.4). Natomiast dla *celu ogólnego 3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia* przeznaczono 34,63% tj. 3.293.250 zł. Alokacja na realizację Celu ogólnego 1, to przede wszystkim środki na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez dotacje na zakładania nowych lub rozwianie istniejących działalności gospodarczych, a także uruchomienie inkubatora przetwórstwa lokalnego. Budżet przeznaczony na realizację celu ogólnego 3. wynika z potrzeby sfinansowania projektów o charakterze infrastrukturalnym jak np. zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności, a także pozwala na podejmowanie przedsięwzięć z zakresu rozwijania lokalnego kapitału społecznego w drodze projektów grantowych oraz aktywizacji. W ramach celu 3 zawarto również przedsięwzięcia wynikające z bieżącego funkcjonowania LGD oraz prowadzenia działań aktywizacyjnych, na łączną kwotę 1.743.250 zł (poddziałanie 19.4). Powiązanie budżetu z celami szczegółowymi LSR kształtuje się następująco:

Nr celu szczegółowego	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3

Kwota w ramach celu szczegółowego w zł	1.000.000	100.000	254.250	545.900	2.954.000	1.267.100	95.000	364.250	1.200.000	1.729.000

Szczegółowe koszty poszczególnych przedsięwzięć w tabelarycznym ujęciu powiązania budżetu z celami zostały umieszczone w załączniku 3. Plan działania.

Rozdział IX Plan komunikacji

Przesłanką opracowania Planu Komunikacji jest skuteczne zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację niniejszej strategii.
Wyznaczone **cele działań komunikacyjnych i odpowiadające im działania komunikacyjne** oraz **środki przekazu** to:
Cel 1: Szeroka informacja o działaniach podejmowanych i przewidzianych do podjęcia przez LGD.

- Działanie komunikacyjne: komunikacja w oparciu o nowoczesne technologie przekazu.
  Środki przekazu: strona www LGD, strony www Miasta i Gminy Grybów, Gminy Chełmiec i Gminy Kamionka Wielka, strona LGD Korona Sądecka prowadzona na portalu społecznościowym Facebook, Magazyn Lokalny Korony Sądeckiej.
- Działanie komunikacyjne: komunikacja w przekazie bezpośrednim.
  Środki przekazu: spotkania z młodzieżą, spotkania z wiernymi kościoła katolickiego – poprzez ogłoszeń duszpasterskich, spotkania ze społecznością lokalną przy okazji imprez lokalnych, udział w targach zewnętrznych.

Cel 2: Informowanie potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.

- Działanie komunikacyjne: Kampania informacyjna dotyczącą informowania potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.
  Środki przekazu: środki wykorzystujące narzędzia internetowe: strona www LGD Korona Sądecka, strony www gmin (Miasta i Gminy Grybów, Gminy Chełmiec i Gminy Kamionka Wielka), strona LGD Korona Sądecka prowadzona na portalu społecznościowym Facebook, spotkania informacyjne w sołectwach, spotkania z wiernymi kościoła katolickiego – poprzez ogłoszenia duszpasterskie – przekaz informacji o naborach do konkursów lub grantów, szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców, szkolenia dla Rady, Zarządu i pracowników biura LGD Korona Sądecka, Magazyn Lokalny Korony Sądeckiej – kwartalnik, plakat informacyjny, ulotka informacyjna, informacja przekazywana do PUP o naborach związanych z tworzeniem działalności gospodarczej.

Cel 3: Uzyskanie informacji zwrotnej na temat jakości pomocy świadczonej przez LGD Korona Sądecka w kontekście wprowadzenia korekt w zakresie i sposobie oferowanej pomocy oraz innej działalności podejmowanej przez LGD

- Działanie komunikacyjne: komunikacja zwrotna czyli pozyskiwanie informacji o jakości usług świadczonych przez LGD Korona Sądecka.
  Środki przekazu: badania mieszkańców – badania ankietowe (PAPI) poziomu zadowolenia, badania kwestionariuszem ankiety w technice badań audytoryjnych - przy spotkaniach z mieszkańcami, młodzieżą, szkoleniach, itp., ankieta w wersji elektronicznej do pobrania na stronach www: LGD Korona Sądecka, badania CAWI beneficjentów środków z budżetu LSR - ocena działań komunikacyjnych, ankieta określająca poziom zadowolenia z usługi doradczej.

Wskaźniki jak również grupy docelowe dla poszczególnych działań komunikacyjnych zostały zawarte w dokumencie zasadniczym Planu Komunikacji w rozdziale pt. Zakładane wskaźniki działań komunikacyjnych.
Plan Komunikacji w zaprezentowanej postaci jest **efektem partycypacyjnego podejścia** do jego tworzenia. W trakcie **badań ankietowych PAPI** z mieszkańcami oraz **CAWI** z przedstawicielami lokalnych podmiotów i instytucji oraz członkami LGD wskazano jakie kanały komunikacji są pożądane, i jakie sprawdziły się w poprzedniej perspektywie finansowej. Dlatego Plan zakłada kontynuację sprawdzonych ścieżek komunikowania oraz zintensyfikowanie komunikacji internetowej. Założenia Planu były także konsultowane i zaakceptowane przez uczestników **narady obywatelskiej** oraz **Walne Zgromadzenie Członków** LGD.

Rozdział X Zintegrowanie

1. OPIS ZGODNOŚCI I KOMPLEMENTARNOŚCI Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI/STRATEGIAMI

Lokalna Strategia Rozwoju wdrażana przez LGD „Korona Sądecka" nie jest jedynym dokumentem strategicznym odnoszącym się do obszaru LGD. Dlatego podczas jej konstruowania zapewniono wysoki poziom spójności i komplementarności uzgodnionych w LSR celów i kierunków działania w stosunku do innych dokumentów strategicznych z poziomu gmin, województwa a także programów operacyjnych. Dzięki czemu obrane w LSR cele będą wzmacniać efekt działań podejmowanych w ramach innych programów, a mających także wpływ na obszar LGD „Korona Sądecka".
W celu wykazania zgodności dokumentu LSR z innymi dokumentami strategicznymi poniżej zaprezentowano analizę celów i obranych priorytetów z następującymi dokumentami:

1. Poziom gminny: Strategia Rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013 – 2020; Strategia Rozwoju Gminy Kamionka Wielka na lata 2013 – 2020; Strategia Rozwoju Miasta Grybów na lata 2013 – 2020; Strategia Rozwoju Gminy Grybów na 2013 – 2020;
2. Poziom województwa: Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020; Program Strategiczny „Kapitał Intelektualny i Rynek Pracy"; Program Strategiczny „Włączenie Społeczne na lata 2015 – 2020"; Program Strategiczny „Dziedzictwo i Przemysły Czasu Wolnego"; Program Strategiczny „Marketing Terytorialny"; Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014 – 2020;
3. Poziom programów operacyjnych: Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020; Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014 – 2020;

Strategia LSR - I. Cel ogólny: Rozwój i promowanie przedsiębiorczości
Cele szczegółowe:
- Rozwój istniejących i wsparcie dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspakajających potrzeby lokalnych społeczności.
- Podnoszenie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy i wzmacnianie lokalnych przedsiębiorstw i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej poprzez kompleksowe wsparcie informacyjne i szkoleniowo – doradcze.
- Budowanie i upowszechnienie postaw proprzedsiębiorczych na bazie inicjatyw oddolnych.
- Promowanie oraz wsparcie dla tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.

Dokument strategiczny	Cel/priorytet
Strategia Rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2: Wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców.
Strategia Rozwoju Gminy Kamionka Wielka na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 1: Silna pozycja konkurencyjna Gminy, bazująca na aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców oraz wysokiej atrakcyjności turystycznej.
Strategia Rozwoju Miasta Grybów na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej Miasta Grybowa.
Strategii Rozwoju Gminy Grybów na lata 2013 – 2020	Celem strategicznym 2: „Wykreowanie konkurencyjnej gospodarki lokalnej, opartej na przedsiębiorczości mieszkańców, rozwoju turystyki i rolnictwa
Program Strategiczny „Kapitał Intelektualny i Rynek Pracy"	Priorytet 5: „Wsparcie zatrudnienia"
Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014–2020	Priorytet 1: „Rozwój infrastruktury gospodarki opartej na wiedzy"
Program Strategiczny „Włączenie Społeczne na lata 2015 – 2020"	Celem strategiczny 1: „Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej"
Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	Oś priorytetowa 3 „Przedsiębiorcza Małopolska", cel tematyczny CT1: „Wzmacnianie konkurencyjności MŚP"
Program Operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020"	Oś priorytetowa 2: „Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, polityki i edukacji", PI 8v: „Przystosowanie pracowników, przedsię-biorstw i przedsiębiorców do zmian" oraz PI 9v: „Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsię-biorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia"

Strategia LSR - II. Cel ogólny: Rozwój turystyki, kultury i rekreacji w obszarze LGD
Cele szczegółowe:
- Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenia miejsc pracy
- Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców LGD oraz budowanie marki kulturalnej obszaru
- Wykreowanie wizerunku partnerskich LGD z Grupy Wyszehradzkiej jako miejsc atrakcyjnych kulturowo i turystycznie poprzez organizację przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych oraz utworzenie Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego

Dokument strategiczny	Cel/priorytet
Strategia Rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013 – 2020	Cel operacyjny 3.2 „Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego"
Strategia Rozwoju Gminy Kamionka Wielka na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 1.3 „Wzrost potencjału turystycznego gminy"
Strategia Rozwoju Miasta Grybów na	Cel strategiczny 2 „Turystyka i dziedzictwo kulturowe"

lata 2013 – 2020	
Strategii Rozwoju Gminy Grybów na lata 2013 – 2020	Cel operacyjny 2.3 „Rozwój turystyki"
Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 - 2020	Cel strategiczny „Silna pozycja konkurencyjna Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w przestrzeni europejskiej oraz wzrost potencjału ekonomicznego subregionów w wymiarze regionalnym i krajowym"
Program Strategiczny „Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego"	Priorytet 3: „Kreowanie atrakcyjnej i innowacyjnej oferty czasu wolnego dla wzmocnienia przewagi konkurencyjnej regionu"
Program Strategiczny „Marketing terytorialny"	Priorytet 2: „Silna marka Małopolska rozpoznawalna na rynkach zewnętrznym i wewnętrznym"
Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	Oś priorytetowa 6 „Dziedzictwo regionalne", cel tematyczny CT6 „Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami".

Strategia LSR - III. Cel ogólny: Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia
Cele szczegółowe:
- Kreowanie atrakcyjnej oferty czasu wolnego wzmacniającej rozwój lokalnej społeczności (rozwijanie pasji, kompetencji i zainteresowań);
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej służące zachowaniu dziedzictwa i wzmacnianiu więzi społecznych

Dokument strategiczny	Cel/priorytet
Strategia Rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013 – 2020	Cel operacyjny 3.3 „Kształtowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego"
Strategia Rozwoju Gminy Kamionka Wielka na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny „Zarządzanie wspólnotą lokalną"
Strategia Rozwoju Miasta Grybów na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny „Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej
Strategii Rozwoju Gminy Grybów na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 1 „Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług społecznych
Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 - 2020	Cel strategiczny „Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłu czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury"
Program Strategiczny „Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego"	Priorytet 3: „Pobudzenie kreatywności oraz wzrost dostępu do oferty czasu wolnego"
Program Strategiczny „Kapitał Intelektualny i Rynek pracy"	Priorytet 1: „Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów"
Program Strategiczny „Włączenie Społeczne na lata 2015 - 2020"	Cel strategiczny 4: „Wspieranie integrującej polityki społecznej regionu
Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	Oś priorytetowa 10 „Wiedza i kompetencje", celem tematycznym CT10: „Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności uczenia się przez całe życie"
Program Operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020"	Oś priorytetowa 4: „Innowacje społeczne i współpraca międzynarodowa", Cel szczegółowy 1: „Zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych na rzecz poprawy skuteczności wybranych aspektów polityk publicznych w obszarze oddziaływania EFS"

Uzgodnione w LSR cele spójne są także z kierunkami rozwoju wskazanymi w dokumentach strategicznych z poziomu kraju, odnoszącymi się do:
- rozwoju kraju („Strategia Rozwoju Kraju 2020"), która jako cel główny wskazuje na: *Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.* LSR wprost odpowiada na ten cel w ujęciu lokalnym, gdzie zaplanowany w strategii LSR rozwój obszaru LGD w aspekcie gospodarczym i społecznym mocno opiera się wykorzystaniu lokalnych potencjałów i zasobów;
- rozwoju wsi („Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020") – LSR bezpośrednio odnosi się do kapitału ludzkiego, jakości życia, konkurencyjności oraz środowiska, przyczyniając się tym samym do *poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywnego wykorzystania ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju* (długookresowy cel główny przywołanej na wstępie stategii)
- turystyki („Program rozwoju turystyki do 2020 roku" przygotowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki), który podkreśla iż głównym celem programu jest: *Wzmocnienie rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej turystyki poprzez wspieranie przedsiębiorstw, organizacji i instytucji i oraz inicjatyw sektora turystyki.* Jest on w pełni spójny z II celem ogólnym LSR, który

koncentruje się na rozbudowie i poszerzaniu oferty turystycznej obszaru LGD wykorzystującej lokalny potencjał w efekcie której nastąpić ma także przyrost trwałych miejsc pracy w tym sektorze gospodarczym.

Reasumując, **Lokalna Strategia Rozwoju, poprzez zgodność z w/w dokumentami, niewątpliwie przyczyni się nie tylko do zrównoważonego i kompleksowego rozwoju obszaru LGD „Korona Sądecka", ale również do rozwoju całego regionu a także wzmocni osiąganie celów rozwojowych zapisanych w dokumentach z poziomu krajowego.**

2. OPIS SPOSOBU ZINTEGROWANIA RÓŻNYCH SEKTORÓW, PARTNERÓW, ZASOBÓW CZY BRANŻ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W CELU KOMPLEKSOWEJ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

Lokalna Strategia Rozwoju ma charakter zintegrowany, który opiera się na wykorzystaniu endogenicznego potencjału regionu jego zasobów i wiedzy, aby w efekcie trafnie dostosować się do lokalnych uwarunkowań i osiągnąć założony poziom zrównoważonego rozwoju na obszarze LGD.

Zintegrowane podejście LSR dotyczy kilku aspektów:

1. Zintegrowanie **na poziomie zaplanowanych celów (ogólnych i szczegółowych), przedsięwzięć i operacji**.

Wzajemne powiązania, służące spójności celów i operacji widoczne są w odniesieniu do całej siatki celów ogólnych i szczegółowych aż po wskazane przedsięwzięcia. To zintegrowanie ma charakter wewnętrzny – w ramach danego celu ogólnego (od celu do przedsięwzięcia), jak i zewnętrzny w odniesieniu do poszczególnych celów ogólnych (w obrębie całej LSR).

- *Wewnętrzne zintegrowanie na poziomie danego celu ogólnego.* Np. w ramach Celu Ogólnego I. „Rozwój i promowanie przedsiębiorczości" wskazano cztery cele szczegółowe, które wprost przyczynią się do podniesienia poziomu przedsiębiorczości na obszarze LGD „Korona Sądecka". Dotyczą one bowiem kilku elementów tj. począwszy od wsparcia nowych działalności gospodarczych (cel szczegółowy 1.1.), przez podniesienie poziomu kompetencji przydatnych na rynku pracy oraz do wzmocnienia lokalnych przedsiębiorstw i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczych (cel szczegółowy 1.2.), budowanie postaw proprzedsiębiorczych (cel szczegółowy 1.3.) aż po promowanie i wspieranie tworzenia przedsiębiorczości społecznej (cel szczegółowy 1.4.). A zatem w ramach celu ogólnego na poziomie celów szczegółowych zapewniono bezpośrednie zależności, które stanowią główne czynniki i bodźce dla rozwoju przedsiębiorczości. Bardzo ważnym elementem świadczącym o wysokim poziomie zintegrowania jest także fakt, iż planowane przedsięwzięcia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości muszą być mocno powiązane z lokalnym potencjałem i opierać się na nim. Nie chodzi zatem o rozwój przedsiębiorczości jako takiej, ale wykorzystanie lokalnych zasobów, a także wiedzy i kapitału społecznego występującego na terenie obszaru LGD „Korona Sądecka" do mocnego osadzenia powstałych i rozwijających się działań przedsiębiorczych w lokalnej gospodarce, będących jednocześnie mądrą odpowiedzią na lokalne potrzeby. Zintegrowane podejście w takim ujęciu jest widoczne chociażby w ramach celu szczegółowego 1.1. Rozwój istniejących i wsparcie dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności, dla którego planowane przedsięwzięcia obejmują np. kompleksowe wsparcie dla nowych podmiotów gospodarczych opierających się na lokalnych zasobach, ale także wspieranie rozwoju oferty i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach i obszarach przyczyniających się do zaspokojenia potrzeb społecznych, które zostały zidentyfikowane w fazie diagnostycznej tj. potrzeba rozwoju drobnych usług związanych z napływem nowych mieszkańców.
- *Zewnętrzne zintegrowanie w ramach celów ogólnych LSR.* W ramach LSR wskazano na trzy cele ogólne: Cel ogólny 1: Rozwój i promowanie przedsiębiorczości; Cel ogólny 2: Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD; Cel ogólny 3: Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia. Każdy ze wskazanych celów zapewnia wysoki poziom zintegrowania i powiązania założeń i przedsięwzięć w ramach całej strategii LSR. Dla przykładu: cele szczegółowe zaplanowane w obrębie celu ogólnego 2 – koncentrujące się na wzmocnieniu funkcji turystycznych i kulturalnych obszaru LGD wymagają powiązania z tworzeniem nowych działalności gospodarczych i powstawaniem/utrzymywaniem miejsc pracy w tym sektorze (np. w ramach obsługi turystów, produktów turystycznych, produktów lokalnych, oferty kulturalnej) – co ujęto w celu ogólnym 1, a także zapewnienia atrakcyjnej infrastruktury i przestrzeni pozwalającej na promowanie dziedzictwa lokalnego (tradycje, tożsamość – bo jest to ważny czynnik stymulujący rozwój turystyki na terenach wiejskich) oraz zachowania cennych walorów przyrodniczo-środowiskowych (dbałość o środowisko, budowanie postaw proekologicznych) – co zawarto w założeniach celu ogólnego 3.

2. Zintegrowanie **na poziomie zastosowania różnych metod**.

Każdy z celów szczegółowych zapewnia także realizację wzajemnie powiązanych i uzupełniających się przedsięwzięć o różnym charakterze (różne metody, różne rodzaje interwencji), co gwarantuje uzyskanie kompleksowej zmiany rozwojowej obszaru LGD i bardziej trwałych efektów tej zmiany np.

- w ramach celu ogólnego 3 zaplanowano zarówno działania inwestycyjne dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznych, jak i działania informacyjne (m.in. kampania promująco-informująca) oraz realizację inicjatyw oddolnych w formie zajęć czy oferty rozwojowej skierowanej do konkretnych grup docelowych;
- w ramach celu 1 zaplanowano udzielenie wsparcia finansowego na rozwój czy założenie nowej działalności gospodarczej, ale także działania informacyjne dotyczące zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, działania szkoleniowe służące podnoszeniu kompetencji w prowadzeniu i rozwijaniu biznesów oraz działania promujące przedsiębiorczość i stymulujące postawy proprzedsiębiorcze.

3. Zintegrowanie **na poziomie różnych sektorów, branż, partnerów**.

Zintegrowane podejście w ramach LSR występuję także na poziomie podmiotów realizujących niniejszą strategię. Podmiotów rozumianych jako różnych partnerów wywodzących się z różnych sektorów m.in. partnerzy publiczni - jednostki samorządu

terytorialnego, radni, sołtysi (sektor JST); partnerzy gospodarczy – przedsiębiorcy, wytwórcy, rolnicy (sektor biznesu, gospodarczy); partnerzy społeczni – organizacje pozarządowe, działających w różnych obszarach: rekreacji, kultury, turystyki, zdrowia, środowiska, ekologii, edukacji (sektor społeczny).

Planowane w LSR przedsięwzięcia wymagają aktywnego włączenia się w ich realizację przedstawicieli wszystkich sektorów, ale także nawiązania rzeczywistej współpracy pomiędzy tymi partnerami. Na przykład: w ramach celu szczegółowego 2.1. Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenia nowych miejsc pracy wskazano przedsięwzięcia wymagające zaangażowania się wszystkich trzech sektorów, ponieważ dopiero wtedy uzyska się pożądany całościowy efekt rozwojowy w tym obszarze. A więc:

- Planowane przedsięwzięcie pn. *Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów* – przewiduje włączenie się w realizację gmin (sektor JST), prywatnych przedsiębiorców (sektor gospodarczy) oraz organizacji społecznych (sektor społeczny) posiadających w dyspozycji lub chcących zmodernizować obiekty czy infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną;
- Planowane przedsięwzięcie pn. *Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów* – także zakłada aktywność wszystkich sektorów (publicznego, gospodarczego i społecznego). W ramach tego przedsięwzięcia gminy mogą rozbudowywać szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, organizacje pozarządowe – opracować wydawnictwa lub mapy turystyczne, organizować zajęcia/ofertę wokół tych produktów, a sektor gospodarczy np. organizować usługi gastronomiczne, transportowe dla turystów i mieszkańców czy sprzedaż lokalnych pamiątek. Na tym polu także następuje zintegrowanie kilku branż gospodarczych (m.in.: Sekcja G - Dział 47. Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi; Sekcja I – Dział 56. Działalność usługowa związana z wyżywieniem, Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, Sekcja H – Dział 49. Transport lądowy oraz transport rurociągowy).

A zatem zintegrowane podejście jest widoczne w planowaniu operacji w obrębie całej LSR w aspekcie zaangażowania podmiotów z sektora publicznego, społecznego, gospodarczego, w ramach różnych branż gospodarczych, a realizacja tych przedsięwzięć oznacza współpracę różnych podmiotów wykonujących poszczególne zadania.

Należy jednocześnie podkreślić, że w ramach kryteriów oceny wskazano preferencje dla operacji zakładających zintegrowanie podmiotów (współpracę podmiotów z różnych sektorów - społecznego, publicznego i gospodarczego - wykonujących cząstkowe zadania składające się na projekt) lub zasobów (historycznych, przyrodniczych i kulturowych).

Rozdział XI Monitoring i ewaluacja

1. MONITORING LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU ORAZ FUNKCJONOWANIA LGD „KORONA SĄDECKA"

Monitoring prowadzony będzie zgodnie z zasadą, uwzględniającą stałe gromadzenie odpowiednich danych ilościowych i jakościowych celem weryfikacji, czy realizacja strategii przebiega zgodnie z założeniami, czy są osiągane zakładane cele i rezultaty określone w strategii oraz jak przebiega wydatkowanie środków przeznaczonych na poszczególne zamierzenia i operacje. Głównym celem monitoringu jest dostarczanie wiedzy i informacji zarządczych niezbędnych dla bieżącego zarządzania organizacją (funkcjonowanie LGD) oraz programem (wdrażaniem LSR). Proces monitorowania obejmie cztery główne elementy tj. monitoring organizacyjny/techniczny realizacji LSR, monitoring rzeczowej realizacji LSR, monitoring finansowej realizacji LSR oraz monitoring funkcjonowania LGD. Szczegółowy opis tych elementów znajduje się w procedurze ewaluacji i monitoringu stanowiącej załącznik do LSR.

2. EWALUACJA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU ORAZ FUNKCJONOWANIA LGD „KORONA SĄDECKA"

Ewaluacja to badanie wartości albo cech strategii z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jej usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia. Pozwala na ustalenie związków pomiędzy podjętymi działaniami, a uzyskanymi efektami. Głównym celem ewaluacji będzie ocena rzeczywistych efektów realizacji LSR oraz weryfikacja przyjętych celów także w odniesieniu do aktualnych i zmieniających się uwarunkowań społeczno – gospodarczych. Ewaluacji podlegać będzie zarówno sam proces i efekty wdrażania LSR, jak i sprawność funkcjonowania LGD. Ewaluacja funkcjonowania LGD będzie koncentrować się na analizie i ocenie w obrębie czterech głównych obszarów działania LGD tj. jakości procedur wdrażania LSR i funkcjonowania LGD, efektywności komunikacji oraz poziomu aktywności członków i organów LGD, efektywność działań aktywizujących lokalną społeczność, efektywność działań promujących LGD i obszar LGD. Ewaluacja wdrażania LSR będzie obejmowała m.in. elementy takie jak stopień realizacji celów i wskaźników, jakość stosowanych procedur, wykorzystanie budżetu. Elementy oraz kryteria ewaluacji opisano szczegółowo w procedurze ewaluacji stanowiącej załącznik do LSR.

3. PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W EWALUACJĘ I MONITORING LSR I LGD

Za prowadzenie monitoringu i ewaluacji odpowiedzialny jest Zarząd LGD, natomiast wsparcie operacyjno-organizacyjne w procesie stanowią pracownicy Biura LGD.

W odniesieniu do monitoringu pracownicy Biura LGD w ramach określonych obowiązków odpowiedzialni będą za przygotowanie i przedkładanie informacji kwartalnych w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do zadań realizowanych w ramach wdrażania LSR wynikających z ich zakresu czynności. Na bazie kwartalnych informacji Zarząd LGD będzie opracowywał raporty okresowe, które pozwolą na zapewnienie stałego monitoringu stanu realizacji strategii w aspekcie rzeczowym i finansowym oraz sprawność funkcjonowania LGD podejmując decyzje zarządcze, bieżące dotyczące zarządzania LSR i zapewniania skutecznego osiągnięcia zakładanych założeń i celów rozwojowych. Dodatkowo do obowiązków Zarządu LGD należeć będzie przygotowanie raportu rocznego i przedłożenie go do analizy i akceptacji Walnemu Zebraniu Członków.

W odniesieniu do ewaluacji okresowej i końcowej na wniosek Walnego Zebrania Członków Zarząd LGD przystępuje do przeprowadzenia odpowiednio ewaluacji okresowej bądź końcowej. Ewaluacja zostanie przeprowadzona z udziałem eksperta/ekspertów zewnętrznych, którzy w ramach swojej odpowiedzialności będą zobowiązani do:

- opracowania raportu metodologicznego - przed przystąpieniem do badań przygotują raport metodologiczny zawierający m.in. uszczegółowienie pytań badawczych, dobór metod i grup badawczych, harmonogram procesu ewaluacji a także projekt narzędzi badawczych. Raport metodologiczny będzie przedkładany Zarządowi LGD do akceptacji;
- przeprowadzenia badań ewaluacyjnych – organizacja badań w terenie, analiza danych zastanych, analiza materiału badawczego, itp.;
- opracowanie raportu końcowego z ewaluacji – raport końcowy zawierać będzie oprócz wyników badań i wniosków także rekomendacje dotyczące wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD. Raport metodologiczny będzie przedkładany Zarządowi LGD do akceptacji, a następnie przedkładany na Walnym Zebraniu Członków jako podstawa do podejmowania decyzji i uchwał w zakresie dokonywania ewentualnych korekt w przyjętych założenia i procedurach działania.

Dodatkowo nad sprawnością procesu monitoringu i ewaluacji czuwać będzie Komisja Rewizyjna.
Każdorazowo zarówno okresowe i roczne raporty z monitoringu oraz raporty z ewaluacji zostaną zamieszczone na stronie internetowej LGD, celem poinformowania społeczność lokalną o postępie we wdrażaniu LSR i osiąganiu założonych celów.

4. WYKORZYSTANIE WYNIKÓW Z MONITORINGU I EWALUACJI

Zaplanowany przez LGD proces monitoringu i ewaluacji służyć będzie przede wszystkim dostarczaniu informacji, na podstawie których organy LGD będą mogły systematycznie dowiadywać się o występowaniu problemów i rozbieżności w realizacji planów i osiąganiu celów. Będą na bieżąco śledzić czy występują różnice (i jakie) w założeniach i realizacji projektów, problemy i rozbieżności między stanem pożądanym a rzeczywistym w trakcie wdrażania. W oparciu o okresowe i roczne raporty z monitoringu i ewaluacji Zarząd LGD będzie zwoływał spotkania robocze pracowników LGD zaangażowanych we wdrażanie LSR pod kątem analizy wyników z monitoringu i ewaluacji z przyjętymi założeniami w LSR, procedurach, kryteriach, regulaminach itp. Analiza materiału obejmować będzie m.in.:

- porównanie terminów naborów z zaplanowanymi harmonogramami;
- weryfikację poziomu zainteresowania uczestnictwem w naborach;
- ocenę stopnia postępu w uzyskiwanych wartościach wskaźników produktów, rezultatów i celów;
- porównanie wykonania budżetu z planowanym poziomem wydatków;
- weryfikację poprawności działania procedur wyboru i trafności kryteriów (czy wybieramy najlepsze dla obszaru LGD projekty itp.);
- diagnoza problemów i trudności napotkanych na etapie wdrażania zarówno ze strony LGD, jak i beneficjentów.

Efektem spotkań będzie ustalenie stopnia wdrażania LSR i sprawności funkcjonowania LGD, ale także ustalenie przyczyn występowania odchyleń od założonych parametrów (lub stopnia ryzyka jego wystąpienia) i wskazanie działań naprawczych, które mogą dotyczyć np. zwiększenia działań promujących i informujących o ogłaszanych naborach, usprawnienie procedur, przesunięcia alokacji środków, zmiana wartości wskaźników, zmiana harmonogramu wdrażania niektórych operacji itp.

5. SPOSÓB WYPRACOWANIA ZASAD MONITORINGU I EWALUACJI

Zasady monitoringu i ewaluacji wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD zostały wypracowane przy wykorzystaniu partycypacyjnych metod tworzenia strategii pozwalających na włączenie się społeczności lokalnej w ich budowanie. Zastosowano następujące metody:

- *wywiady indywidualne z przedstawicielami Zarządu LGD oraz pracownikami Biura LGD* odpowiedzialnym za wdrażanie LSR. Jednym z celów badania było uzyskanie opinii dotyczącej dotychczasowych doświadczeń w zakresie monitoringu i ewaluacji, procedur które się sprawdzały a które nie, identyfikacja źródeł i sposobów pozyskiwania danych do monitoringu na bazie poprzedniej LSR oraz podejścia metodologicznego do ewaluacji. Wnioski z wywiadów bezpośrednio przełożono na procedurę tj. zrezygnowano z ewaluacji ex-ante wprowadzając ewaluację okresową i końcową, w monitoring zaangażowano wszystkich pracowników Biura LGD w ramach opisu stanowisk pracy, zaplanowanie zaangażowania ekspertów zewnętrznych w przeprowadzenie ewaluacji;
- *badanie ankietowe mieszkańców obszaru LGD realizowane techniką wywiadu kwestionariuszowego PAPI*, w ramach których badano opinie nt. pożądanych źródeł pozyskiwania informacji o działalności LGD – Internet, strona www LGD. Wnioski z badań bezpośrednio przełożono na procedurę tj. ustalono, iż każdy raport z monitoringu, ewaluacji okresowej i ewaluacji końcowej będzie zamieszczany na stronie internetowej LGD;
- *spotkania konsultacyjne prowadzone na terenie każdej gminy*, w ramach których wskazywano typy wskaźników i danych monitorujących proces poprawy jakości życia na obszarze LGD w wyniku realizacji LSR. Wnioski z badań bezpośrednio przełożono na procedurę tj. w zakresie monitoringu i ewaluacji wskazano na te obszary, które zdaniem mieszkańców będą obrazować poziom wystąpienia pozytywnej zmiany w wyniku realizacji LSR.
- *narada obywatelska*, w ramach której uczestnicy zgłaszali uwagi i komentarze do projektowanej procedury monitoringu i ewaluacji. Wnioski z narady bezpośrednio przełożono na procedurę tj. wprowadzono do obszarów monitoringu i ewaluacji funkcjonowania LGD także elementy dotyczące efektów w zakresie aktywizacji mieszkańców obszaru LGD oraz wprowadzono dodatkowe partycypacyjne metody ewaluacji końcowej (spotkania bezpośrednie z mieszkańcami oraz debata obywatelska.

Rozdział XII Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Po dokonaniu analizy uwarunkowań przedstawionych w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stwierdzono, że:

1. Wykonanie założeń dokumentu **nie wiąże się z realizacją przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie oddziaływać na środowisko wyszczególnionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 ze zm.).
2. Realizacja postanowień projektu *Lokalnej Strategii Rozwoju dla Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Korona Sądecka* **nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko**.
3. W trakcie realizacji Strategii **nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na istniejące i projektowane obszary Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.**

Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD „Korona Sądecka" nakreśla szereg działań i przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości, turystyki, kultury i rekreacji oraz wysokiej jakości przestrzeni do życia. Analizowany dokument skupia się wokół czterech gmin tworzących Lokalną Grupę Działania, niemniej jednak działania realizowane będą punktowo, choć będą miały wspólny tematyczny mianownik. Zakres planowanych działań odnosi się do inicjatyw o charakterze lokalnym, których głównym celem będzie podnoszenie walorów estetycznych bądź zwiększenie użyteczności lub dostępności obiektów lub przestrzeni już funkcjonujących poprzez ich modernizację, doposażenie albo reorganizację. Przedmiotem strategii będzie również wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych wśród mieszkańców w formie kampanii promujących, organizacja przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych, a także stworzenie atrakcyjnej oferty czasu wolnego dostosowanej do danej grupy wiekowej. Ponadto, istotnym punktem strategii będzie wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez udzielanie dotacji oraz zapewnienie merytorycznego wsparcia dla zakładania, prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej, organizowanie szkoleń pozwalających na rozwój kompetencji, a także promowanie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży. Przedmiotowe działania nie będą źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko.
Jednocześnie założenia dokumentu wpisują się w cele i działania, sformułowane w innych dokumentach strategicznych obowiązujących na analizowanym obszarze, które podlegały już strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niniejszej strategii został uzgodniony z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska.

Wykaz wykorzystanej literatury

1. W. Kwaśnicki, Innowacje społeczne – nowy paradygmat czy kolejny etap w rozwoju kreatywności człowieka?, Uniwersytet Wrocławski, Wersja robocza, 12 października 2013 r.
2. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Przedsiębiorcy z dotacją. Efektywność dotacji na założenie działalności gospodarczej finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, Kraków 2014.

Załączniki do LSR

Z1. Procedura aktualizacji LSR

I. Niniejsza procedura reguluje zasady i tryb dokonywania przez Stowarzyszenie LGD „Korona Sądecka" aktualizacji LSR, celem dostosowania zapisów strategii do zmieniających się uwarunkowań i sytuacji społecznej na obszarze LGD „Korona Sądecka".

II. W przypadku gdy niniejsza procedura nie reguluje jednoznacznie postępowania w określonej sytuacji (na przykład ze względu na nietypowy charakter takiej sytuacji) osoby i organy LGD (adresaci Procedury) zobowiązane do stosowania niniejszej procedury powinny podejmować działania kierując się przepisami prawa oraz wiążącymi LGD wytycznymi wydanymi dla PROW na lata 2014 - 2020. W przypadku, gdy przepisy dopuszczają więcej niż jeden możliwy sposób postępowania, adresaci Procedury podejmują działania, które nie naruszają praw wnioskodawców i nie prowadzą do nieuzasadnionego faworyzowania niektórych beneficjentów.

III. W przypadku zidentyfikowania przez adresatów Procedury kwestii, które nie zostały uregulowane w niniejszej procedurze albo które zostały uregulowane w sposób sprzeczny z innymi dokumentami LGD, adresaci Procedury zobowiązani są podejmować działania zmierzające do uzupełnienia lub zmiany niniejszej Procedury.

Część I. Uruchomienie procedury aktualizacji LSR

1. Organem podejmującym decyzję w sprawie przystąpienia do procesu aktualizacji (w drodze uchwały) jest Zarząd.
2. Z inicjatywą wprowadzenia zmian w zapisach LSR może wystąpić także Rada Stowarzyszenia LGD „Korona Sądecka" (co najmniej 3 członków) oraz Dyrektor Biura.

3. Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie procesu aktualizacji jest Zarząd LGD, dla którego wsparcie organizacyjno-techniczne stanowi Biuro LGD.
4. Zasadność przeprowadzania aktualizacji winna korespondować z kluczowymi dla realizacji LSR etapami (I półrocze 2019 - po okresie wdrażania LSR przypadającym na lata 2016-2018; I półrocze 2022 - po okresie wdrażania LSR przypadającym na lata 2019-2021) oraz koniecznością reakcji na czynniki zewnętrzne (istotna zmiana sytuacji społecznej na obszarze LGD; zmiana przepisów odnoszących się do wdrażania LSR).
5. Proces aktualizacji realizowany jest z poszanowaniem dwóch zasad:
   - zapewnienie szerokiego udziału w tym procesie społeczności lokalnej i wszystkich podmiotów mających wpływ na rozwój obszaru LGD – stosowanie partycypacyjnych metod aktualizacji LSR;
   - dokonanie analizy charakteru i wpływu tych czynników, które powodują konieczność dokonania zmian w dokumencie LSR.

Część II. Przebieg procesu aktualizacji LSR

1. Zarząd LGD przystępuje do przeprowadzenia aktualizacji LSR.
2. Podstawowymi źródłami informacji o zakresie zmian proponowanych do wprowadzenia przez LSR są:
   - okresowe i roczne raporty z monitoringu i ewaluacji LSR i funkcjonowania LGD;
   - wnioski wynikające z realizacji planu komunikacji;
   - analiza otoczenia prawnego związanego z wdrażaniem LSR i funkcjonowaniem LGD;
   - analiza uwarunkowań społeczno-gospodarczych obszaru LGD (analiza zjawisk i tendencji w sferze społecznej, gospodarczej, edukacyjnej, kulturalnej i in.);
   - analiza wniosków zgłaszanych przez społeczność lokalną, w oparciu o przygotowany przez Biuro LGD formularz zmian.
3. Zgłaszanie wniosków co do zakresu zmian jakie powinny zostać wprowadzone do LSR mogą dokonywać: członkowie LGD, organy LGD, pracownicy Biura LGD, społeczność lokalna, poprzez:
   - zgłoszenie zakresu zmiany za pośrednictwem udostępnionego formularza drogą elektroniczną;
   - zgłoszenie zmiany podczas spotkań konsultacyjnych organizowanych w każdej gminie wchodzącej w skład LGD;
   - zgłoszenie zmiany w Biurze LGD.
4. Zarząd LGD dokonuje analizy zebranego materiału i opracowuje propozycje zmian zapisów zawartych w LSR.
5. Zarząd może dodatkowo podjąć decyzję o zleceniu ekspertom zewnętrznym wykonania analiz niezbędnych do przeprowadzenia aktualizacji LSR.
6. Propozycje zmian w LSR opracowane przez Zarząd poddane są szerokim konsultacjom społecznym co najmniej poprzez: zamieszczenie rekomendacji zmian na stronie internetowej LGD, organizacji spotkań konsultacyjnych w każdej gminie wchodzącej w skład LGD lub narady obywatelskiej z mieszkańcami obszaru LGD.
7. Zarząd LGD opracowuje ostateczne rekomendacje dotyczące aktualizacji zapisów LSR uwzględniające wynik konsultacji społecznych.
8. Aktualizacja LSR dokonywana jest uchwałą Walnego Zebrania Członków lub uchwałą Zarządu.

Z2. Procedura dokonywania ewaluacji i monitoringu

I. Niniejsza procedura reguluje zasady i tryb przeprowadzania przez Stowarzyszenie LGD „Korona Sądecka" ewaluacji oraz monitoringu realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD „Korona Sądecka"

II. W przypadku gdy niniejsza procedura nie reguluje jednoznacznie postępowania w określonej sytuacji (na przykład ze względu na nietypowy charakter takiej sytuacji) osoby i organy LGD (adresaci Procedury) zobowiązane do stosowania niniejszej procedury powinny podejmować działania kierując się przepisami prawa oraz wiążącymi LGD wytycznymi wydanymi dla PROW na lata 2014 - 2020. W przypadku, gdy przepisy dopuszczają więcej niż jeden możliwy sposób postępowania, adresaci Procedury podejmują działania, które nie naruszają praw wnioskodawców i nie prowadzą do nieuzasadnionego faworyzowania niektórych beneficjentów.

III. W przypadku zidentyfikowania przez adresatów Procedury kwestii, które nie zostały uregulowane w niniejszej procedurze albo które zostały uregulowane w sposób sprzeczny z innymi dokumentami LGD, adresaci Procedury zobowiązani są podejmować działania zmierzające do uzupełnienia lub zmiany niniejszej Procedury.

Część I. Monitoring Lokalnej Strategii Rozwoju oraz funkcjonowania LGD „Korona Sądecka"

1. Monitoring jest procesem ciągłym polegającym na gromadzeniu danych ilościowych i jakościowych celem weryfikacji, czy realizacja strategii LSR przebiega zgodnie z założeniami, czy są osiągane zakładane cele i rezultaty określone oraz jak przebiega wydatkowanie środków. Monitoring dostarcza wiedzę i informacje zarządcze niezbędne dla bieżącego funkcjonowanie LGD oraz skutecznego wdrażania LSR.

2. Za prowadzenie monitoringu odpowiedzialny jest Zarząd LGD. Dodatkowo nad sprawnością procesu monitoringu i ewaluacji czuwać będzie Komisja Rewizyjna.
3. Wsparcie operacyjno-organizacyjne w procesie stanowią pracownicy Biura LGD.
4. Wskazani pracownicy Biura LGD w ramach określonych obowiązków odpowiedzialni będą za przygotowanie informacji kwartalnych w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do zadań realizowanych w ramach wdrażania LSR wynikających z ich zakresu czynności.
5. Zarząd w ramach swoich obowiązków odpowiedzialny będzie za:
   - sporządzanie rocznego planu monitoringu określającego m.in. harmonogram działań monitoringowych na dany rok oraz obszary i zakresy podlegające monitoringowi (monitoring organizacyjny/techniczny realizacji LSR, monitoring rzeczowej i finansowej realizacji LSR oraz monitoring funkcjonowania LGD);
   - gromadzenie kwartalnych informacji w zakresie monitorowania stopnia wdrażania LSR i działania LGD;
   - opracowywanie okresowych raportów z monitoringu i zamieszczenie ich na stronie internetowej LGD;
   - przygotowanie rocznych raportów z monitoringu wdrażania LSR i funkcjonowania LGD oraz przedłożenie go do analizy i akceptacji Walnemu Zebraniu Członków oraz zamieszczenie ich na stronie internetowej LGD.
6. W trakcie Walnego Zebrania Członków Zarząd przedstawia informacje na temat stanu realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD, to znaczy wskazuje co najmniej:
   - przebieg procesu monitoringu w danym roku;
   - przedstawia stan realizacji strategii w aspekcie organizacyjno/technicznym, rzeczowym i finansowym;
   - przedstawia wyniki monitoringu LGD w zakresie: realizacji procedur wdrażania LSR; sposobów komunikacji i aktywności członków i organów LGD; realizacji działań aktywizujących lokalna społeczność oraz stopnia realizacji działań promujących obszar LGD i samo LGD;
   - rekomendacje i wnioski wynikające z przedstawionych danych.
7. Walne Zebranie Członków w sytuacji konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian w zakresie wdrażania LSR (m.in.: zmiany w procedurach, harmonogramie wdrażania, wykonalności budżetowej itp.) podejmuje uchwałę o wprowadzeniu tych zmian.
8. Zarząd jest odpowiedzialny za dostosowanie treści dokumentów obowiązujących w ramach wdrażania LSR do zapisów podjętej przez Walne Zebranie Członków uchwały, w tym także przygotowanie i wystąpienie z wnioskiem do zarządu województwa o dokonanie zmian wymagających uzyskania zgody Zarządu województwa.

Elementy objęte monitoringiem

Proces monitorowania stanu realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD obejmować będzie cztery główne elementy:

a). monitoring **organizacyjny/techniczny realizacji LSR** w ramach którego gromadzone będą na bieżąco dane dotyczące m.in.: liczby ogłoszonych naborów w ramach poszczególnych typów operacji (konkursów, projektów grantowych, operacji własnych itp.); liczby zgłoszonych projektów/aplikacji, zgodności działań z harmonogramami wynikającymi z wdrażania LSR, i in.;

b). monitoring **rzeczowej realizacji** LSR, w tym: pomiar wartości osiąganych wskaźników produktów i rezultatów realizacji strategii w podziale na cele, typy operacji i grupy docelowe; poziom aktywności w aplikowaniu poszczególnych grup docelowych;

c). monitoring **finansowej realizacji** LSR: stopień wykonania budżetu, bieżąca weryfikacja zakontraktowanych oraz wykorzystanych środków w podziale na poszczególne rodzaje operacji (OW, PG, PW itp.), analiza wykonalności budżetowej LSR (identyfikacja obszarów zagrożonych przekroczeniem budżetu lub niewykonaniem budżetu itp.), stały monitoring płynności finansowej LGD pod kątem bieżącej działalności, realizowanych płatności na rzecz beneficjentów itp.

d). monitoring **funkcjonowania LGD** obejmujący m.in.
   - analizę realizacji procedur wdrażania LSR (np. terminowość naborów, długość trwania procedury naboru, liczba podjętych uchwał/wydanych decyzji, liczba odwołań i protestów składanych przez beneficjentów, itp.);
   - sposoby i poziom komunikacji i aktywności członków i organów LGD m.in.: liczba i częstotliwość wykorzystywanych kanałów komunikacji, liczba podjętych uchwał i decyzji, liczba inicjatyw zgłoszonych przez członków LGD na WZC, liczba spotkań/ posiedzeń oraz poziom frekwencji, liczba spotkań /kontaktów z beneficjentami /grantobiorcami;
   - analizę stopnia realizacji działań aktywizujących lokalną społeczność (np.: liczba podejmowanych inicjatyw/działań, liczba uczestników, poziom zainteresowania)
   - analiza stopnia realizacji działań promujących obszar LGD i samo LGD (np.: liczba podjętych inicjatyw promujących obszar LGD, liczba uczestników tych inicjatyw, liczba wejść na stronę www LGD, liczba wydawnictw lokalnych i artykułów przygotowanych przez lub przy współpracy ze społecznością lokalną, liczba członków LGD).

Czas, sposób i okres objęty monitoringiem

W odniesieniu do poszczególnych elementów podlegających monitoringowi zaplanowano adekwatne metody zbierania danych oraz określono czas i okres pomiaru.

Zakres monitoringu	Metody pomiaru (przykładowe)	Czas i okres pomiaru

monitoring organizacyjny/techniczny realizacji LSR	– analiza zbiorcza na podstawie dokumentacji gromadzonej przy okazji każdego naboru;	**Czas pomiaru:** – stały czas pomiaru (na bieżąco), zgodnie z kalendarzem naborów określonym w LSR; **Okres pomiaru:** – okres realizacji LSR (2016 – 2023);
monitoring rzeczowej realizacji LSR	– analiza danych zastanych w oparciu o sprawozdania przekazywane przez beneficjentów; – wizja lokalna w miejscach realizacji projektów/przedsięwzięć; – wywiady indywidualne/spotkania bezpośrednie z uczestnikami projektów dofinansowanych w ramach LSR	**Czas pomiaru:** – stały czas pomiaru (na bieżąco); **Okres pomiaru:** – okres realizacji LSR (2016 – 2023);
monitoring finansowej realizacji	– finansowa analiza danych w oparciu o przygotowane zestawienia podpisanych umów (w tym określonej wielkości udzielonego wsparcia w podziale na poszczególne typy operacji); – analiza przepływów finansowych w ramach wdrażania LSR; – analiza wydatków z bieżącej działalność LGD;	**Czas pomiaru:** – na bieżąco co kwartał; **Okres pomiaru:** – kwartał poprzedzający;
monitoring funkcjonowania LGD	– analiza zbiorcza na podstawie dokumentacji gromadzonej przy okazji każdego naboru; – protokoły z posiedzeń organów LGD; – listy obecności ze szkoleń pracowników LGD, członków Rady i Zarządu dot. procedur i wdrażania LSR; – wykaz odwołań i protestów; – dokumentacja ze spotkań z beneficjentami /grantobiorcami; – listy uczestników spotkań, inicjatyw aktywizujących i promujących itp.	**Czas pomiaru:** – na bieżąco co kwartał; **Okres pomiaru:** – kwartał poprzedzający;

W ramach monitoringu sporządzona zostanie główna baza danych (rejestr opierający się na arkuszu kalkulacyjnym) pozwalająca na gromadzenie wszystkich danych podlegających monitoringowi. Takie rozwiązanie zapewni szybszy dostęp do zagregowanej informacji o poszczególnych poziomach realizacji LSR i funkcjonowania LGD, a tym samym usprawni proces analizy i oceny stopnia realizacji zakładanych celów rozwojowych oraz sprawności funkcjonowania LGD, a także zapewni wysoką sprawność decyzyjną LGD w sytuacji konieczności modyfikacji przyjętych założeń

Część II. Ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju oraz funkcjonowania LGD „Korona Sądecka"

1. Ewaluacja będzie stanowiła ocenę rzeczywistych efektów realizacji LSR oraz weryfikację przyjętych celów także w odniesieniu do aktualnych i zmieniających się uwarunkowań społeczno – gospodarczych.
2. Ewaluacji podlegać będzie:
   - elementy wdrażania LSR m.in.: analiza i ocena stopnia realizacji celów i wskaźników ujętych w strategii; ocena stopnia wykorzystania budżetu i efektywność wydatkowanych środków na podjęte działania, operacje, granty; ocena jakości stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji; ocena innowacyjności i zintegrowania operacji zrealizowanych w ramach LSR i in.
   - elementy funkcjonowania LGD m.in.: jakość procedur wdrażania LSR i funkcjonowania LGD; efektywność komunikacji oraz poziomu aktywności członków i organów LGD; efektywność działań aktywizujących lokalną społeczność; efektywność działań promujących LGD i obszar LGD.
3. Za prowadzenie ewaluacji odpowiedzialny jest Zarząd LGD, który na wniosek Walnego Zebrania Członków przystępuje do przeprowadzenia ewaluacji okresowej i końcowej.
4. Dodatkowo nad sprawnością procesu monitoringu i ewaluacji czuwać będzie Komisja Rewizyjna.
5. Zarząd w ramach swoich obowiązków odpowiedzialny będzie za:
   - wyłonienie ekspertów zewnętrznych zaangażowanych w przeprowadzenie ewaluacji;
   - weryfikacja i akceptacja raportów metodologicznych opracowywanych przez ekspertów zewnętrznych;
   - nadzór nad realizacją badań ewaluacyjnych;

- weryfikacja i akceptacja raportów końcowych z ewaluacji okresowych i ewaluacji końcowej (ex-post) opracowywanych przez ekspertów zewnętrznych;
- przedłożenie raportów z ewaluacji do analizy i akceptacji Walnemu Zebraniu Członków oraz zamieszczenie ich na stronie internetowej LGD.

6. W trakcie Walnego Zebrania Członków Zarząd przedstawia informacje i wnioski wynikające z przeprowadzonej ewaluacji, to znaczy wskazuje co najmniej:
   - przebiegu procesu ewaluacji (założenia, metody, harmonogram, czas objęty ewaluacją);
   - przedstawia wyniki badań ewaluacyjnych odnoszące się do wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD;
   - rekomendacje i wnioski wynikające z przedstawionych raportów.
7. Walne Zebranie Członków w sytuacji konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian w zakresie wdrażania LSR (m.in.: zmiany w procedurach, harmonogramie wdrażania, wykonalności budżetowej itp.) podejmuje uchwałę o wprowadzeniu tych zmian.
8. Zarząd jest odpowiedzialny za dostosowanie treści dokumentów obowiązujących w ramach wdrażania LSR do zapisów podjętej przez Walne Zebranie Członków uchwały, w tym także przygotowanie i wystąpienie z wnioskiem do zarządu województwa o dokonanie zmian wymagających uzyskania zgody zarządu województwa.

Elementy wdrażania LSR, które będą podlegać ewaluacji

Ewaluacja wdrażania LSR będzie obejmowała przede wszystkim:
- analizę i ocenę stopnia realizacji celów i wskaźników ujętych w strategii;
- ocenę stopnia wykorzystania budżetu i efektywność wydatkowanych środków na podjęte działania, operacje, granty;
- ocenę jakości stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji;
- ocena innowacyjności i zintegrowania operacji zrealizowanych w ramach LSR;
- ocena efektów osiągniętych w wyniku wdrożenia LSR w kontekście potrzeb/problemów obszaru LGD i in.

Elementy funkcjonowania LGD, które będą podlegać ewaluacji

Ewaluacja funkcjonowania LGD będzie koncentrować się na analizie i ocenie w obrębie czterech głównych obszarów działania LGD tj.

a). jakości procedur wdrażania LSR i funkcjonowania LGD rozumianej jako m.in.: sprawność i rzetelność w przeprowadzaniu procedur wyboru, ocena jakości świadczonych usług w ramach działań i operacji własnych świadczonych przez LGD, efektywność pracy Biura LGD i organów LGD (struktura, podział zadań, sprawność), ocena przebiegu konkursów, grantów, operacji własnych; ocena kompetencji pracowników LGD (analiza okresowych ocen pracowniczych);

b). efektywności komunikacji oraz poziomu aktywności członków i organów LGD („siła" partnerstwa i zaangażowanie jego członków w rozwój lokalny) m.in.: ocena jakości podejmowanych uchwał i decyzji (ważność, odwołania , protesty); analiza inicjatyw podejmowanych przez członków LGD (stopień przygotowania, trafności do potrzeb obszaru LGD); ocena efektywności stosowanych kanałów komunikacyjnych w obrębie LGD (organy, pracownicy biura, członkowie);

c). efektywność działań aktywizujących lokalną społeczność m.in.: ocena skuteczności działań aktywizujących, analiza doboru metod i kanałów aktywizujących, jakość świadczonych usług/działań w tym zakresie, poziom aktywizacji mieszkańców, ocena efektów pracy specjalisty ds. współpracy ze społecznością lokalną;

d). efektywność działań promujących LGD i obszar LGD m.in.: stopień rozpoznawalności LGD wśród mieszkańców obszaru, poziom oceny działalności LGD i zmian zachodzących na obszarze objętym LGD w oczach jego mieszkańców, efektywność podejmowanej współpracy międzyregionalnej/międzynarodowej i in.

Kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja funkcjonowania LGD i realizacji LSR

W ramach ewaluacji wdrażania LSR i funkcjonowania LGD zastosowane zostaną następujące kryteria:

1. **trafność/adekwatność** – w jakim stopniu przyjęte w LSR i osiągnięte cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom na obszarze LGD; w jakim stopniu zaplanowane operacje odnoszą się do zdiagnozowanych sił i słabości obszaru LGD, na ile realizacja strategii jest spójna wewnętrznie i zbieżna z celami PROW?
2. **skuteczność** – w jakim stopniu cele zawarte w LSR zostały osiągnięte? jaki jest stopień realizacji wybranych operacji, które z operacji najbardziej przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych celów, z jakimi trudnościami najczęściej spotykali się beneficjenci, czy system wdrażania i zarządzania LSR okazał się skuteczny,
3. **użyteczność** – w jakim stopniu osiągnięte rezultaty zaspokoiły potrzeby grup docelowych, mieszkańców obszaru LGD? Jakie operacje przyniosły najwięcej rezultatów i pozytywnych zmian (w tym pozytywnych zmian dotyczących lokalnego rynku pracy i sytuacji osób defaworyzowanych określonych w LSR w kontekście dostępu do ww. rynku), czy zrealizowane operacje pobudziły kolejne, dodatkowe działania, aktywności,
4. **trwałość** – czy osiągnięte efekty są trwałe i długookresowe, jakie działania cechuje najwyższa trwałość; w jakim stopniu pozytywne efekty uzyskane na poziomie celów mogą trwać do i po zakończeniu finansowania zewnętrznego, na ile możliwe jest utrzymanie wpływu projektów w dłuższym okresie czasu,
5. **efektywność** – ocena poziomu ekonomiczności projektu (analiza stosunku poniesionych nakładów do uzyskanych rezultatów, efektów), czy podobne efekty można było osiągnąć przy niższych nakładach, lub przy wykorzystaniu innych instrumentów finansowych,
6. **powszechność** – stopień powszechności i dostępności dokumentu LSR dla mieszkańców obszaru LGD, jaki jest zasięg oddziaływania osiągniętych efektów w skali obszaru LGD, jaki jest stopień powszechności rozwiązań wdrożonych w ramach LSR itp.

Czas, sposób i okres objęty ewaluacją

W ramach wdrażania LSR i funkcjonowania LGD zaplanowany proces ewaluacji będzie obejmował przeprowadzenie dwóch rodzajów badań ewaluacyjnych, które będą spójne z przyjętymi w wytycznych okresami wdrażania LSR tj. 2016-2018; 2019-2021 i 2022-2023:

1. *ewaluacja okresowa*, która zostanie przeprowadzona dwukrotnie: I kwartał 2019 (okres objęty badaniem: 2016 – 2018) oraz I kwartał 2022 (okres objęty badaniem: 2019-2021). Dzięki przeprowadzeniu ewaluacji okresowej LGD uzyska rzetelne dane na podstawie których będzie mogła ocenić progres w osiąganiu zakładanych celów i rezultatów po poszczególnych okresach wdrażania LSR. Taka wiedza pozwoli także na dokonanie ewentualnych modyfikacji, poprawy czy weryfikacji przyjętych założeń czy ustalonych procedur w trakcie wdrażania LSR jeśli wystąpią obiektywne przesłanki, które uzasadniać będą wprowadzanie tego typu zmian;
2. *ewaluacja ex-post* – realizowana jednokrotnie po całkowitym zakończeniu wdrażania LSR, czyli w IV kwartale 2023 (okres objęty badaniem: 2016-2023). Przeprowadzenie ewaluacji końcowej pozwoli na uzyskanie obiektywnych danych służących dokonaniu całościowej oceny efektów wdrożonej LSR.

Przyjęte na potrzeby ewaluacji metody i techniki badawcze obejmują dwa zasadnicze typy: analiza danych zastanych oraz partycypacyjne metody badawcze.

1. Analiza danych zastanych – obejmować będzie przeprowadzenie eksperckiej analizy danych i informacji ujętych w różnych dokumentach, protokołach i sprawozdaniach powstałych w trakcie wdrażania LSR. Będą to m.in.:
   - analiza dokumentacji konkursowej i aplikacyjnej;
   - analiza procedur i kryteriów wyboru przyjętych przez LGD;
   - analiza dokumentacji dotyczącej wybranych do realizacji operacji;
   - okresowe i roczne raporty z monitoringu realizacji LSR i funkcjonowania LGD;
   - sprawozdanie z realizacji planu komunikacji;
   - raporty z okresowej ewaluacji (w odniesieniu do ewaluacji końcowej) i in.
2. Partycypacyjne metody ewaluacji – obejmować będą w szczególności przeprowadzenie ilościowych i jakościowych badań uwzględniających wysoki stopień zaangażowania w ocenę społeczności lokalnej. Wśród metod jakie zostaną przeprowadzone należy wskazać:
   - badanie ankietowe wśród mieszkańców obszaru LGD z uwzględnieniem grup docelowych (PAPI i CAWI – w oparciu o stronę www LGD);
   - pogłębione wywiady z realizatorami projektów tj. beneficjentami i grantobiorcami, a także z kluczowymi *stakeholders* z terenu obszaru LGD (IDI,TDI);
   - pogłębione wywiady z członkami LGD i pracownikami Biura LGD (IDI);
   - spotkania bezpośrednie z mieszkańcami oraz debata obywatelska (w ramach ewaluacji końcowej) i in.

Z3. Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu

CEL OGÓLNY nr1 Rozwój i promowanie przedsiębiorczości	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (zł)		
Cel szczegółowy 1.1 *Rozwój istniejących i wsparcie dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspakajających potrzeby lokalnych społeczności.*													PROW	
Przedsięwzięcie 1.1.1 Kompleksowe wsparcie i dotacje dla nowych działalności gospodarczych wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa wykorzystującego lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społ.	7 sztuk	70	420.000	3 sztuki	100	180.000	0 sztuk	100	0	10 sztuk	600.000	PROW	Realizacja LSR
Przedsięwzięcie 1.1.2 Wspieracie rozwoju oferty i tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach gospodarczych na terenie LGD przyczyniających się do zaspokajania w większym stopniu potrzeb lokalnych społeczności i wykorzystujących lokalne zasoby	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa wykorzystującego lokalne zasoby i zaspokajającego potrzeby lokalnych społ.	1 sztuka	50	200.000	1 sztuka	100	200.000	0 sztuk	100	0	2 sztuki	400.000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.1				620.000			380.000			0		1.000.0		

												00		
Wskaźnik rezultatu 1.1 Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) w ramach przedsiębiorstw wykorzystujących lokalne zasoby i zaspokajających potrzeby lokalnych społeczności.		9 sztuk	64	620.000	5 sztuk	100	380.000	0 sztuk	100	0	14 sztuk	1.000.000	PROW	Realizacja LSR
Cel szczegółowy 1.2 ***Podnoszenie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy i wzmacnianie lokalnych przedsiębiorstw i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej poprzez kompleksowe wsparcie informacyjne i szkoleniowo – doradcze.***														
Przedsięwzięcie 1.2.1 Zwiększenie dostępu do bezpłatnej informacji pomocnej w zakładaniu, prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej	Liczba mobilnych punktów informacyjnych na terenie LGD świadczących usługi informacyjne i doradcze dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych podjęciem działalności	1 sztuka	100	50.000	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	1 sztuka	50.000	PROW	Realizacja LSR
Przedsięwzięcie 1.2.2 Podniesienie poziomu lub nabycie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	L. szkoleń zw. z podniesieniem poziomu lub nabyciem kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	10 sztuk	100	50.000	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	10 sztuk	50.000	PROW	Realizacja LSR
	L.godzin szkoleniowych zrealizowanych w ramach wsparcia rozwoju kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy	240 godzin	100		0 godzin	100		0 godzin	100		240 godzin			Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.2				100.000			0			0		100.000		

Wskaźnik rezultatu 1.2 Liczba klientów korzystających z mobilnego punktu informacyjnego		190 osób	100	50.000	0 osób	100	0	0 osób	100	0	190 osób	50.000		Realizacja LSR
Liczba osób przeszkolonych w zakresie kompetencji przydatnych na lokalnym rynku pracy tym liczba osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem		20 osób (min. 5 z grup defawor)	100	50.000	0 osób	100	0	0 osób	100	0	20 osób (min. 5 grup defaw.)	50.000	PROW	Realizacja LSR
Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań zawodowych		18 osób	100		0 osób	100	0	0 osób	100	0	18 osób			Realizacja LSR
Cel szczegółowy 1.3 *Budowanie i upowszechnienie postaw proprzedsiębiorczych na bazie inicjatyw oddolnych.*													PROW	
Przedsięwzięcie 1.3.1 Włączanie dzieci i młodzieży w projekty wzmacniające kompetencje przedsiębiorcze.	Liczba inicjatyw z udziałem dzieci i młodzieży podejmowanych przez LGD w zakresie promowania przedsiębiorczości	1 sztuka	33,3	4.750	1 sztuka	66,6	4.750	1 sztuka	100	4.750	3 sztuki	14.250	PROW	Aktywizacja
Przedsięwzięcie 1.3.2 Zwiększenie dostępu do informacji o przedsiębiorczości i jej promocja, w tym poprzez uruchomienie platformy internetowej	Liczba inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości	4 sztuki	50	120.000	4 sztuki	100	120.000	0 sztuk	100	0	8 sztuk	240.000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.3				124.750			124.750			4.750		254.250		
Wskaźnik rezultatu 1.3 Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w inicjatywach podejmowanych przez LGD w zakresie promowania przedsięb.		20 osób	33,3	4.750	20 osób	66,6	4.750	20 osób	100	4.750	60 osób	14.250	PROW	Aktywizacja

Liczba odbiorców inicjatyw objętych grantem na promowanie przedsiębiorczości		240 osób	50	120.000	240 osób	100	120.000	0 osób	100	0	480 osób	240.000	PROW	Realizacja LSR
Cel szczegółowy 1.4 *Promowanie oraz wsparcie dla tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.*													PROW	
Przedsięwzięcie 1.4.1 Poszerzanie kompetencji z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów Ekonomii Społecznej – (Akademia Ekonomii Społecznej Korony Sądeckiej) - promowanie idei i mechanizmów	Liczba inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD	5 sztuk	100	50.000	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	5 sztuk	50.000	PROW	Realizacja LSR
Przedsięwzięcie 1.4.2 Wymiana doświadczeń oraz budowanie partnerstw w obszarze ekonomii społecznej	Liczba wizyt studyjnych pozwalających na wymianę doświadczeń w obszarze ekonomii społecznej	0 sztuk	0	0	2 sztuki	100	57.000	0 sztuk	100	0	2 sztuki	57.000	PROW	Współpraca
	Liczba spółdzielni socjalnych powstałych w ramach wspierania podmiotów ekonomii społecznej	0 sztuk	0	0	1 sztuka	100		0 sztuk	100	0	1 sztuka			
	Liczba zrealizowanych projektów	0 sztuk	0	0	1 sztuka	100		0 sztuk	100	0	1 sztuka			

	współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej													
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	0 sztuk	0	0	5 sztuk	100		0 sztuk	100	0	5 sztuk			
Przedsięwzięcie 1.4.3 Wsparcie aktywności poprzez utworzenie i udostępnienie lokalnym przetwórcom infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	Liczba centrów przetwórstwa lokalnego	1 sztuka	100	438.900	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	1 sztuka	438.900	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.4				488.900			57.000			0		545.900		
Wskaźnik rezultatu 1.4 Liczba odbiorców inicjatyw promujących ekonomię społeczną na terenie LGD	160 osób	100	50.000	0 osób	100	0	0 osób	100	0	160 osób	50.000	PROW	Realizacja LSR
Liczba miejsc pracy powstałych w ramach spółdzielni socjalnych na terenie LGD	0 sztuk	0	0	5 sztuk	100	57.000	0 sztuk	100	0	5 sztuk	57.000	PROW	Współpraca
Liczba osób, które nabyły nowe kompetencje i doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej w wyniku wizyt studyjnych	0 osób	0	0	10 osób	100		0 osób	100	0	10 osób		PROW	
Liczba projektów współpracy skierowanych do następujących grup docelowych: członkowie LGD, osoby zainteresowane włączeniem się w Ekonomię Społeczną i tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	0 sztuk	0	0	1 sztuk	100		0 sztuk	100	0	1 sztuk		PROW	
Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	2 sztuki	18	438.900	7 sztuk	82	0	2 sztuki	100	0	11 sztuk	438.900	PROW	Realizacja LSR

Liczba miejsc pracy powstałych w ramach uruchomienia centrów przetwórstwa lokalnego	1 sztuka	100		0	100	0	0	100	0	1 sztuka		PROW	Realizacja LSR
Razem cel ogólny 1			1.333.650			561.750			4.750		1.900.150		

CEL OGÓLNY nr 2 Rozwój turystyki, kultury i rekreacji na obszarze LGD	**Lata**	**2016-2018**			**2019-2021**			**2022 -2023**			**RAZEM 2016-2023**		**Program**	**Poddziałanie/zakres Programu**
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (zł)		
Cel szczegółowy 2.1 *Rozbudowa oferty turystyki aktywnej i rekreacji bazującej na lokalnych potencjałach przyczyniająca się do utrzymania lub utworzenia miejsc pracy*													PROW	
Przedsięwzięcie 2.1.1 Budowa lub modernizacja istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej bazującej na lokalnych potencjałach	4 sztuki	50	1.436.000	4 sztuki	100	1.218.000	0	100	0	8 sztuk	2.654.000	PROW	Realizacja LSR
Przedsięwzięcie 2.1.2 Kreowanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych potencjałów	Liczba powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach	2 sztuki	40	60.000	3 sztuki	100	90.000	0 sztuk	100	0	5 sztuk	150.000	PROW	Realizacja LSR

Przedsięwzięcie 2.1.3 Poszerzanie oferty rekreacyjnej na terenie LGD	Liczba inicjatyw poszerzających ofertę rekreacyjną na terenie LGD bazujących na lokalnych potencjałach	0 sztuk	0	0	5 sztuk	100	150.000	0 sztuk	100	0	5 sztuk	150.000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 2.1				1.496.000			1.458.000			0		2.954.000		
Wskaźnik rezultatu 2.1 Liczba osób/podmiotów korzystających z wybudowanych/ zmodernizowanych obiektów bazujących na lokalnych potencjałach, sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi		4000 osób	50	1.436.000	4000 osób	100	1.218.000	0	100	0	8000 osób	2.654.000	PROW	Realizacja LSR
Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych potencjałach		4000 osób	50		4000 osób	100		0	100	0	8000 osób			
Liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy w wyniku rozbudowy lub modernizacji istniejącej bazy i infrastruktury bazującej na lokalnych potencjałach, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów.		4 sztuki	50		4 sztuki	100		0	100	0	8 sztuki			
Liczba osób i podmiotów (turyści, odwiedzający, mieszkańcy) korzystających z powstałych/poszerzonych/wypromowanych produktów turystycznych bazujących na lokalnych potencjałach		1600 osób	40	60.000	2400 osób	100	90.000	0	100	0	4000 osób	150.000	PROW	Realizacja LSR
Liczba osób uczestniczących w inicjatywach poszerzających ofertę rekreacyjną bazującą na lokalnych potencjałach		0	0	0	250 osób	100	150.000	0	100	0	250 osób	150.000	PROW	Realizacja LSR
Cel szczegółowy 2.2 ***Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców LGD oraz budowanie marki kulturalnej obszaru.***													PROW	
Przedsięwzięcie 2.2.1 Rozbudowa lub dostosowanie istniejącej infrastruktury kulturalnej obszaru do potrzeb mieszkańców.	Liczba wybudowanych lub dostosowanych do potrzeb mieszkańców ogólnodostępnych obiektów kulturalnych	0	0	0	2 sztuki	100	967.100	0	100	0	2 sztuki	967.100	PROW	Realizacja LSR

Przedsięwzięcie 2.2.2 Wypracowanie i rozbudowa oferty kulturalnej z myślą o mieszkańcach z różnych grup wiekowych.	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	10 sztuk	100	300.000	0	100	0	0	100	0	10 sztuk	300.000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 2.2				300.000			967.100			0		1.267.100		
Wskaźnik rezultatu 2.2 Liczba osób/podmiotów korzystających z wybudowanych lub dostosowanych do potrzeb mieszkańców ogólnodostępnych obiektów kulturalnych		0	0	0	1000 osób	100	967.100	0	100	0	1000 osób	967.100	PROW	Realizacja LSR
Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty		0	0	0	1000 osób	100		0	100	0	1000 osób			
Liczba uczestników inicjatyw kulturalnych dostępnych dla mieszkańców obszaru objętych wsparciem w ramach grantu		3000 osób	100	300.000	0	100	0	0	100	0	3000 osób	300.000	PROW	Realizacja LSR
Cel szczegółowy 2.3 ***Wykreowanie wizerunku partnerskich LGD z Grupy Wyszehradzkiej jako miejsc atrakcyjnych kulturowo i turystycznie poprzez organizację przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych oraz utworzenie Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego***													PROW	
Przedsięwzięcie 2.3.1 Zwiększenie świadomości mieszkańców i turystów w zakr. potencjałów wew. obszarów partnerskich LGD poprzez promocję lokalnych zasobów turystycznych i kulturowych, połączoną z utworzeniem centrum produktu turystycznego i kulturowego	Liczba zorganizowanych przedsięwzięć kulturalno-promocyjnych w ramach projektu współpracy	8 sztuk	100	95.000	0	100	0	0	100	0	8 sztuk	95.000	PROW	Współpraca
	Liczba utworzonych centrów produktu turystycznego i kulturowego	1 sztuka	100		0	100	0	0	100	0	1 sztuka		PROW	Współpraca
	Liczba utworzonych forów dialogu i współpracy twórców lokalnych	1 sztuka	100		0	100	0	0	100	0	1 sztuka		PROW	Współpraca

	liczba produktów turystycznych i kulturalnych, które zostaną wypromowane w ramach projektu współpracy -	20 sztuk	100		0	100	0	0	100	0	20 sztuk		PROW	Współpraca
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	1 sztuka	100		0	100	0	0	100	0	1 sztuka		PROW	Współpraca
Przedsięwzięcie 2.3.2 Poprawa oferty turystycznej i kulturowej obszaru partnerskich LGD poprzez realizację przedsięwzięć kulturalno - promocyjnych bazujących na sąsiedzkim, międzyregionalnym i transgranicznym położeniu partnerskich LGD.	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	4 sztuki	100		0	100	0	0	100	0	4 sztuki		PROW	Współpraca
Razem cel szczegółowy 2.3				95.000			0			0		95.000		
Wskaźnik rezultatu Liczba osób, którym udzielono informacji w Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego		600 osób	100	95.000	0	100	0	0	100	0	600 osób	95.000	PROW	Współpraca
Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: mieszkańcy obszaru LGD, turyści		1 sztuka	100		0	100	0	0	100	0	1 sztuka			
Liczba twórców lokalnych objętych forum dialogu i współpracy		10 osób	100		0	100	0	0	100	0	10 osób			
Razem cel ogólny 2				1.891.000			2.425.100			0		4.316.100		

CEL OGÓLNY 3	Lata	2016-2018	2019-2021	2022 -2023	RAZEM 2016-2023	Program	Poddziała

Rozwój wysokiej jakości przestrzeni do życia														nie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie(zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (zł)		
Cel szczegółowy 3.1 ***Kreowanie atrakcyjnej oferty czasu wolnego wzmacniającej rozwój lokalnej społeczności***													PROW	
Przedsięwzięcie 3.1.1 Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. **Przedsięwzięcie 3.1.2** Zwiększenie dostępności do oferty rozwojowej dla seniorów.	Liczba inicjatyw, które zostały objęte wsparciem w ramach grantów na organizację czasu wolnego (dzieci i młodzież/seniorzy)	5 sztuk (w tym 3 na rzecz dzieci i młodzieży)	50	100.000	5 sztuk (w tym 3 na rzecz dzieci i młodzieży)	100	100.000	0	100	0	10 sztuk (w tym 6 na rzecz dzieci i młodzieży)	200.000	PROW	Realizacja LSR – projekty grantowe
Przedsięwzięcie 3.1.3 Wzmacnianie postaw proekologicznych i prozdrowotnych	Liczba inicjatyw wspierających postawy pro środowiskowe /prozdrowotne	2 sztuki	40	60.000	3 sztuki	100	90.000	0 sztuk	100	0	5 sztuk	150.000	PROW	Realizacja LSR – projekty grantowe

Z4. Budżet LSR

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)	
	PROW	Razem EFSI
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	7.600.000	7.600.000
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	152.000	152.000
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1.473.830	1.473.830
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	283.670	283.670
Razem	9.509.500	9.509.500

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	1 488 942,00 zł	851 058,00 zł		2 340 000,00 zł
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	3 346 938,00 zł		1 913 062,00 zł	5 260 000,00 zł
Razem	**4 835 880, 00zł**	**851 058,00 zł**	**1 913 062,00 zł**	**7 600 000,00 zł**

Z5. Plan komunikacji

Plan Komunikacji dla Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Korona Sądecka został przygotowany zgodnie wytycznymi czyli:

- w oparciu o przeprowadzoną diagnozę i badania społeczne zidentyfikowano potencjalne problemy komunikacyjne, czy też kwestie kluczowe jakie należy brać pod uwagę przy budowie planu komunikacji (potrzeby),
- kolejno określono cele komunikacji (dopasowane do zdiagnozowanych potrzeb), do celów tych przydzielono działania komunikacyjne, a do działań środki przekazu wraz ze wskaźnikami i przedstawiono to w harmonogramie realizacji - układ roczny 2016 - 2023,
- każde działanie komunikacyjne zostało zaadresowane do danej grupy/grup adresatów (grupa docelowa). Ponadto zdefiniowano grupy defaworyzowane i stosownie do ich potrzeb komunikacyjnych dobrano działania komunikacyjne tak aby proces komunikacji był efektywny,
- wskazano także generalne efekty działań komunikacyjnych,
- oraz dokonano wyceny – określono budżet Planu Komunikacji.

W Planie Komunikacji skoncentrowano działania wokół: doboru działań komunikacyjnych i środków przekazu w taki sposób, aby Plan Komunikacji nie tylko był narzędziem przekazu informacji od nadawcy - LGD Korona Sądecka do odbiorców, ale także był **narzędziem pozyskiwania informacji zwrotnej** od społeczności lokalnej; włączeniu do zestawu używanych środków przekazu wielu środków realizujących **zasadę partycypacji społecznej**, czyli współuczestnictwa społeczności lokalnej w działaniach komunikacyjnych; używanie różnorodnych działań komunikacyjnych i środków przekazu tak, aby **przekaz** był **wielokanałowy, trafiał do różnych grup odbiorców** poprzez **różne środki przekazu**, przy uwzględnianiu kanałów przekazu uważanych za społeczność lokalną (źródło danych: badania społeczne, warsztaty – w ramach tworzenia LSR) za najefektywniejsze czyli: przekazu wykorzystującego Internet, spotkań informacyjnych z mieszkańcami oraz organizacji wydarzeń i imprez lokalnych.

Plan Komunikacji w zaprezentowanej postaci jest **efektem partycypacyjnego podejścia** do jego tworzenia. W trakcie **badań ankietowych PAPI** z mieszkańcami oraz **CAWI** z przedstawicielami lokalnych podmiotów i instytucji oraz członkami LGD wskazano jakie kanały komunikacji są pożądane, i jakie sprawdziły się w poprzedniej perspektywie finansowej. Dlatego Plan zakłada kontynuację sprawdzonych ścieżek komunikowania oraz zintensyfikowanie komunikacji internetowej. Założenia Planu były także konsultowane i zaakceptowane przez uczestników **narady obywatelskiej** oraz **Walne Zgromadzenie Członków** LGD.

Cele działań komunikacyjnych wynikające z przeprowadzonej analizy potrzeb/problemów komunikacyjnych.

Bazując na wnioskach z przeprowadzonej analizy (badania społeczne z mieszkańcami obszaru LGD, warsztaty i spotkania w ramach opracowywania LSR) Plan Komunikacji opiera się na trzech celach:

Cel 1: **Szeroka informacja o działaniach podejmowanych i przewidzianych do podjęcia przez LGD.**

Uzasadnienie dla celu 1:

- badani mieszkańcy wskazywali, że stale występuje niedostatek działań prowadzonych w takich obszarach jak: rynek pracy, oferta spędzania wolnego czasu oraz turystyka. LSR zakłada działania w tych zakresach więc należy o tym szeroko informować społeczność lokalną;
- wśród trzech najbardziej pilnych potrzeb rozwojowych mieszkańców gmin LGD Korona Sądecka znalazły się takie zagadnienia jak: rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, różnicowanie zatrudnienia, w tym tworzenie infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych celem ich sprzedaży oraz prowadzenie działań marketingowych w zakresie promocji produktów rolnych, rozwój infrastruktury drogowej. Ponadto nieco ponad ¼ badanych mieszkańców z terenu LGD wskazała, iż szlaki turystyczne, historyczne (w tym szlaki rowerowe) należy wspierać i rozwijać w przyszłości. Na drugim miejscu pod względem częstości wskazań uznano agroturystykę (18%) a następnie imprezy lokalne, wydarzenia (17%). Zdaniem instytucji działających na terenie LGD należy wspierać, w pierwszej kolejności, imprezy i lokalne wydarzenia (13 na 25 wskazań) oraz działalność lokalnych zespołów i produkty lokalne (po 9 wskazań). Podobnie i tutaj LSR jest odpowiedzią na te oczekiwania społeczności lokalnej, tym samym należy szeroko upowszechniać jej zapisy i generalnie działalność prowadzoną przez LGD.

Cel 2: **Informowanie potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.**

Uzasadnienie dla celu 2:

- większość badanych podmiotów z obszaru LGD z sukcesem ubiegała się o dofinansowanie zewnętrzne i planuje także ubiegać się o wsparcie ze środków zewnętrznych w kolejnej perspektywie finansowej, natomiast uzyskane wsparcie będzie przeznaczone na realizację projektów związanych z aktywizacją mieszkańców, rozbudową infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowej, a także promocję regionu;
- ponadto największe wsparcie zdaniem badanych powinno dotyczyć takich kwestii jak pomoc merytoryczna w zakresie pisania projektów, wypełniania wniosków oraz doradztwo i pomoc przy rozliczaniu wniosków.

Tym samym cel 2 ma wyraźne uzasadnienie[5].

Cel 3: **Uzyskanie informacji zwrotnej na temat jakości pomocy świadczonej przez LGD Korona Sądecka w kontekście wprowadzenia korekt w zakresie i sposobie oferowanej pomocy.**

Uzasadnienie dla celu 3:

Wdrożenie niniejszego celu komunikacji pozwoli na uruchomienie rzeczywistych funkcji informacji zwrotnej jakie zakłada Plan Komunikacji. Tym samym jest to warunek efektywności działania Planu Komunikacji.

Działania komunikacyjne i odpowiadające im środki przekazu.

Przygotowując Plan Komunikacji miano na uwadze, iż musi on uwzględnić:

- preferowane przez mieszkańców formy komunikacji (wyniki badań społecznych) czyli Internet i kontakty bezpośrednie;
- czas jaki on obejmuje, czyli wieloletni proces prowadzenia działań komunikacyjnych, a w ramach niego utrzymanie wieloletniej mobilizacji społecznej na przedmiocie LSR (na przestrzeni 2016 i 2023 roku).

Dlatego też zdecydowano się na realizację kilku wyraźnie autonomicznych działań komunikacyjnych prowadzonych poprzez zastosowanie różnorodnych środków przekazu (narzędzia internetowe, kontakty bezpośrednie, ale także kontakty ze społecznościami portalu Facebook, systematycznie wpisy na www, badania satysfakcji, i inne).

Dodatkowo niniejszy **Plan Komunikacji różni się od dotychczas prowadzonych działań** istotą oferowanego przekazu – jest to bowiem plan komunikacji, czyli przekazu informacji i odbioru informacji zwrotnej, a nie tylko przekazu informacji (jednostronnego – od nadawcy do odbiorcy przekazu), jak to miało miejsce w dotychczas prowadzonych działaniach informacyjnych przez LGD Korona Sądecka.

Planie Komunikacji zakłada przeprowadzenie następujących działań komunikacyjnych odpowiadającym trzem celom komunikacji:

Działanie komunikacyjne	Cel 1	Cel 2	Cel 3
Komunikacja w oparciu o nowoczesne technologie przekazu.	0	0	0
Komunikacja w przekazie bezpośrednim.	0		
Kampania informacyjna dotyczącą informowania potencjalnych wnioskodawców o celach			

[5] Szczegółowe wyniki badań społecznych dostępne są w raporcie z badań prowadzonych w ramach opracowania LSR na terenie obszaru LGD Korona Sądecka.

głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.		0	
Komunikacja zwrotna czyli pozyskiwanie informacji o jakości usług świadczonych przez LGD Korona Sądecka.			0

Komunikacja w oparciu o nowoczesne technologie przekazu

To działania komunikacyjne prowadzone z wykorzystaniem narzędzi internetowych na których oparte zostały następujące **środki przekazu:** strona www LGD Korona Sądecka, strony www Miasta i Gminy Grybów, Gminy Chełmiec i Gminy Kamionka Wielka, strona LGD Korona Sądecka prowadzona na portalu społecznościowym Facebook.

Działanie to **przeciwdziała wykluczeniu społecznemu** i wzmacnia kapitał społeczny ponieważ docieranie z informacją do szerokiego grona mieszkańców obszaru LGD, czyli grupy o różnym statusie materialnym, wykształceniu, wieku, całodobowo, bez ograniczeń co do miejsca udzielania informacji (bez barier architektonicznych, przestrzennych, czasowych, itp.). Tym samym jest dogodne m.in. dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Komunikacja w przekazie bezpośrednim

Bazując na dotychczasowych doświadczeniach działania LGD Korona Sądecka oraz oczekiwaniach społeczności lokalnej, wyrażanych w badaniach społecznych (realizowanych w ramach opracowania LSR) oraz spotkaniach/warsztatach prowadzanych w ramach prac nad LSR, za wartościowe działanie komunikacyjne uznano przekaz bezpośredni w ramach którego przewidziane są następujące **środki przekazu:** spotkania z młodzieżą, docieranie do wiernych poprzez dodanie komunikatów do ogłoszeń duszpasterskich, spotkania ze społecznością lokalną przy okazji imprez lokalnych, konferencja podsumowująca realizacje LSR – prezentacja efektów LSR, udział w targach zewnętrznych.

Działania to **przeciwdziała wykluczeniu społecznemu** i wzmacnia kapitał społeczny ponieważ komunikacja prowadzona jest z osobami które z różnych względów mogąc podlegać wykluczeniu cyfrowemu, a tak otrzymują informację. Ponadto poprzez organizację spotkań w sołectwach, spotykając się z młodzieżą w szkołach czy miejscach spotkań związanych z kultem religijnym, możliwe jest dotarcie z przekazem do osób mających problemy z przemieszczaniem się na większe odległości (tu np. osoby opiekujące się osobami zależnymi, osoby niepełnosprawne, seniorzy, młodzież niepełnoletnia), osób bezrobotnych dla których spotkania blisko miejsca zamieszkania są atrakcyjne (brak ograniczeń finansowych – koszty dojazdu, itp.).

Kampania informacyjna dotycząca informowania potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka

Kampania informacyjna przewiduje użycie zestawu różnych środków przekazu w celu skutecznego dotarcia z informacją do potencjalnych przyszłych beneficjentów budżetu LSR. Tym samym przewidziane **środki przekazu** to:

- środki wykorzystujące narzędzia internetowe: strona www LGD Korona Sądecka, strony www gmin (Miasta i Gminy Grybów, Gminy Chełmiec i Gminy Kamionka Wielka), strona LGD Korona Sądecka prowadzona na portalu społecznościowym Facebook,
- spotkania informacyjne w sołectwach,
- spotkania z wiernymi kościoła katolickiego – poprzez ogłoszenia duszpasterskie – przekaz informacji o naborach do konkursów lub grantów,
- szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców,
- szkolenia dla Rady, Zarządu i pracowników biura LGD Korona Sądecka,
- Magazyn Lokalny Korony Sądeckiej – kwartalnik,
- plakat informacyjny,
- ulotka informacyjna.

Kampania informacyjna **przeciwdziałała wykluczeniu społecznemu** i wzmacnia kapitał społeczny, ponieważ pozwala na dotarcie z informacją do szerokich grup odbiorców poprzez wykorzystywanie narzędzi internetowych, co jest bezsprzecznie korzystne także w docieraniu do osób niepełnosprawnych ruchowo. Ponadto docieranie z informacjami do społeczności lokalnej w formie przekazu bezpośredniego – spotkania bezpośrednie przyczyniają się do niwelowania potencjalnych bariery typu wykluczenie cyfrowe grup/osób. Dodatkowo spotkania bezpośrednie są korzystną formą pozyskania informacji dla osób mających problemy z przemieszczaniem się na większe odległości (tu np. osoby opiekujące się osobami zależnymi, osoby niepełnosprawne, seniorzy, młodzież niepełnoletnia) oraz dla osób bezrobotnych dla których spotkania blisko miejsca zamieszkania są atrakcyjne (brak ograniczeń finansowych).

Komunikacja zwrotna, czyli pozyskiwanie informacji o jakości usług świadczonych przez LGD Korona Sądecka.

Działanie to budują następujące **środki przekazu**:

- badania mieszkańców – badania ankietowe (PAPI) poziomu zadowolenia,
- badania kwestionariuszem ankiety w technice badań audytoryjnych - przy spotkaniach z mieszkańcami, młodzieżą, szkoleniach, itp.,
- ankieta w wersji elektronicznej do pobrania na stronach www: LGD Korona Sądecka,
- badania CAWI beneficjentów środków z budżetu LSR - ocena działań komunikacyjnych.

Działanie komunikacyjne, skoncentrowane na pozyskiwaniu informacji zwrotnej, **przeciwdziała wykluczeniu społecznemu** i wzmacnia kapitał społeczny, ponieważ dzięki różnorodności zastosowanych technik badawczych pozwala docierać z badaniami do

różnych grup budujących społeczność lokalną obszaru LGD Korona Sądecka. Co istotne, proponowane środki przekazu są tak dobrane aby minimalizować ograniczenia dotarcia do grup defaworyzowanych czy zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Zestaw działań komunikacyjnych, wraz z różnorodnym wachlarzem środków przekazu, został tak skonstruowany, aby stale, wielokanałowo i w sposób różnorodny, prowadzić szeroko zakrojone działania informacyjne i komunikacyjne (pozyskiwanie informacji zwrotnej) skierowane do grona adresatów celem zapewnienia pełnej realizacji LSR. Równocześnie **w sytuacji zaobserwowania problemów z realizacją LSR, niskim poparciem społecznym dla działań realizowanych przez LGD przewiduje się** – na poziomie działań komunikacyjnych – intensyfikację danego działania komunikacyjnego, stosownie do zdiagnozowanego problemu oraz uruchomienie dodatkowych działań komunikacyjnych pierwotnie nie przewidzianych w planie komunikacji a mogących efektywnie wpłynąć na niwelację problemu.

Adresaci działań komunikacyjnych.

W Planie Komunikacji zastosowano różne działania, i składające się na nie różne środki przekazu, aby ostateczny przekaz komunikacyjny miał zarówno tzw. powszechny charakter, ale także docierał do grup szczególnie zainteresowanych realizacją LSR.
W Planie Komunikacji działania zaproponowane (i tym samym środki przekazu je realizujące) uwzględniają także tzw. **tło przekazu** – przykładowo: spotkania bezpośrednie w sołectwach to odpowiedz na fakt, iż w społecznościach wiejskich kontakty bezpośrednie są najbardziej tradycyjnymi i przez to wiarygodnymi źródłami przekazu informacji, a użycie narzędzi internetowych to odpowiedź na ducha dzisiejszych czasów i powszechność elektronicznych form kontaktów międzyludzkich.
Grupy adresatów przekazu komunikacyjnego wyszczególnione w Planie Komunikacji to: osoby fizyczne z terenu LGD Korona Sądecka, przedsiębiorcy z terenu LGD Korona Sądecka, organizacje pozarządowe z terenu LGD Korona Sądecka, młodzież szkolna w wieku gimnazjalnym z terenu LGD Korona Sądecka, samorządy gmin z obszary LGD Korona Sądecka, społeczność obszaru LGD Korona Sądecka korzystająca z Internetu, społeczność lokalna terenu LGD Korona Sądecka jako całość.

Analiza efektywności zastosowanych działań komunikacyjnych i środków przekazu.

W ramach Planu Komunikacji przewidziano badania efektywności stosownych działań komunikacyjnych i towarzyszących im środków przekazu poprzez realizację kilku metod badań społecznych, ilościowych – należą do nich: badanie poziomu zadowolenia mieszkańców prowadzone techniką PAPI (badania ankietowe w terenie), badania prowadzone kwestionariuszem ankiety w technice badań audytoryjnych (przy spotkaniach z mieszkańcami, młodzieżą, szkoleniach, itp.), badanie ankietą w wersji elektronicznej CAWI (do pobrania na stronie www LGD Korona Sądecka) oraz badanie CAWI beneficjentów środków z budżetu LSR. Zakłada się dokonywanie przeglądów efektywności w dwóch cyklach ewaluacyjnych: pierwszy po okresie 2016 – 1018 i drugi po okresie 2019 – 2022.Analiza uzyskanych wyników pozwoli zweryfikować jakość, skuteczność prowadzonych działań komunikacyjnych i może przyczynić się do weryfikacji Planu Komunikacji (jeśli zajdzie taka potrzeba).

Opis wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych, sposobu ich wykorzystania w procesie realizacji LSR.

Realizacja 3 celu komunikacyjnego, poprzez prowadzenie cyklu badań społecznych (opis szczegółowy przewidzianych do podjęcia działań, środków przekazu i wskaźników wraz z harmonogramem zawarta w tabeli powyżej) dostarczy informacji na temat funkcjonowania LGD i realizacji LSR. Ponadto podczas działań prowadzonych przez LGD na przestrzeni realizacji LSR zostaną zastosowane dodatkowe, jakościowe metody pozyskiwania informacji o działalności LGD i realizacji LSR w postaci: prowadzonych krótkich wywiadów z respondentami (uczestnikami działań podejmowanych przez LGD) celem pozyskania informacji/zebrania opinii dotyczących działalności LGD i realizacji LSR. Pozyskane informacje (z różnych źródeł badawczych przewidzianych w Programie Komunikacji i opisane wcześniej) posłużą do aktualizacji LSR oraz usprawnianie działalności LGD. Tym samym przewiduje się dokonywanie przeglądów efektywności realizacji LSR i działania LGD. Planowana częstotliwość dokonywania przeglądów efektywności realizacji LSR i działania LGD – w oparciu o wyniki uzyskane z badań - to okresy: 2016 – 2018, 2019 - 2021. Wyniki przeglądów (wnioski z nich wynikające), jeśli będą wskazywać na konieczność zmian funkcjonowania organów LGD, korekty procedur, itp., będą uwzględniane przy budowaniu rekomendacji dla LGD w zakresie realizacji działań czy rekomendacji w zakresie wdrażania LSR. Będą one także wchodzić w skład zbiorczy zmian wynikających z monitoringu i ewaluacji (patrz: Procedura monitoringu ewaluacji LSR i LGD).

Całkowity budżet przewidziany na działania komunikacyjne w okresie realizacji LSR.

W tabeli występują następujące skróty dotyczące poszczególnych działań komunikacyjnych: A – komunikacja w oparciu o nowoczesne technologie przekazu; B – komunikacja w przekazie bezpośrednim; C – kampania informacyjna dotyczącą informowania potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD, D – komunikacja zwrotna, czyli pozyskiwanie informacji o jakości usług świadczonych przez LGD Korona Sądecka.

Działanie komunikacyjne	Wysokość środków w poszczególnych latach (zł)								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	razem
A	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140,00	9.120
B	2.850	9.500	2.850	9.500	2.850	2.850	7.600	-	38.000
C	18.810	32.110	32.110	32.110	32.110	26.600	26.600	-	200.450
D	1.900	-	-	2.850	-	-	2.850	-	7.600
Całkowity budżet Planu Komunikacji									**255.170 zł**

Działania komunikacyjne przewidziane w Planie Komunikacji LSR LGD Korona Sądecka wraz z zakładanymi wskaźnikami, środkami przekazu oraz terminami realizacji

Nazwa działania komunikacyjnego wraz z realizowanym celem komunikacyjnym	Wskaźniki dla działania komunikacyjnego wraz z wartościami	Środki przekazu	Rok realizacji								Adresaci działania komunikacyjnego
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Komunikacja w oparciu o nowoczesne technologie przekazu Cel 1 Cel 2 Cel3	• aktualizacja informacji na stronie www LGD (minimum raz w miesiącu); • licznik odwiedzin na stronie www LGD (utrzymanie stałego poziomu zainteresowania); • aktualizacja informacji na stronach www gmin LGD (minimum raz w miesiącu); • aktywność na stronie LGD umieszczonej na Facebooku (minimum 1 wpis na tydzień).	strona www LGD	0	0	0	0	0	0	0	0	Społeczność lokalna obszaru LGD Korona Sądecka korzystająca z Internetu. Osoby fizyczne z terenu LGD Korona Sądecka (korzystający z Internetu). Przedsiębiorcy z terenu LGD Korona Sądecka (korzystający z Internetu). Organizacje pozarządowe z terenu LGD Korona Sądecka (korzystający z Internetu). Młodzież szkolna w wieku gimnazjalnym z terenu LGD Korona Sądecka (korzystający z Internetu). W tym grupy defaworyzowane jak np. osoby niepełnosprawne ruchowo, osoby opiekujące się osobami zależnymi, bezrobotni (w ramach korzystania z Internetu w nielimitowanym czasie dostępu do informacji).
		strony www gmin Grybów, Chełmiec, Kamionka Wielka	0	0	0	0	0	0	0	0	
		strona LGD na Facebooku	0	0	0	0	0	0	0	0	
Komunikacja w przekazie bezpośrednim Cel 1	• 18 spotkań z młodzieżą na przestrzeni lat 2016 – 2018 ; • 28 spotkań ze społecznością lokalną podczas imprez lokalnych (po 4 spotkania/rok) w/w odpowiadają następującym wskaźnikom obligatoryjnym: liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami (produkt) oraz liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych – 15 osób/spotkanie (rezultat); a także liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD – 80% (rezultat) • 2 udziały w targach zewnętrznych; • 1 konferencja podsumowująca realizacje LGD - 100 uczestników	spotkania z młodzieżą w szkołach gimnazjalnych z obszaru LGD Korona Sądecka	0	0	0						Społeczność lokalna obszaru LGD Korona Sądecka. Młodzież szkolna. W tym grupy defaworyzowane jak np. osoby niepełnosprawne ruchowo, osoby opiekujące się osobami zależnymi, bezrobotni (w ramach spotkań w sołectwach – bliskość miejsc zamieszkania). Potencjalni odwiedzający/ inwestorzy/ touroperatorzy dla LGD Korona Sądecka (biorący udział w targach).
		spotkania ze społecznością lokalną podczas imprez lokalnych	0	0	0	0	0	0	0		
		udział w targach zewnętrznych (2 wyjazdy)		0		0					
		konferencja podsumowująca realizację LSR									

Kampania informacyjna dotycząca informowania potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka. Cel 2	• informacje o naborach (konkursy, projekty grantowe) na stronie www LGD, stronach www gmin LGD (Grybów, Chełmiec, Kamionka Wielka), stronie LGD na Facebooku – w każdym roku kiedy występuje nabór do konkursu lub projektu grantowego czyli w latach: 2016, 2017,2018, 2019, 2020; • 53 spotkań w sołectwach (w każdym sołectwie jedno spotkanie); • 115 wysłanych próśb o odczytanie informacji w trakcie ogłoszeń duszpasterskich w każdej parafii z terenu LGD Korona Sądecka w każdym roku kiedy odbywa się nabór (po jednym ogłoszeniu/ rok / parafia); • 5 szkoleń dla potencjalnych wnioskodawców - w każdym roku kiedy odbywa się nabór do konkursu lub projektu grantowego (po 1 szkoleniu/rok); • 125 osobodni szkoleń dla Rady, Zarządu i pracowników biura LGD; • Magazyn Lokalny Korona Sądecka – 26 wyd; • 5 edycji plakatu informacyjnego oraz ulotki dotyczących naborów do konkursów lub/i projektów grantowych w danym roku kalendarzowym; • Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa – 20 w okresie naboru • Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD – 60%	strona www LGD, strony www gmin LGD, strona LGD na Facebooku – zestaw narzędzi internetowych	0	0	0	0	0				Społeczność lokalna obszaru LGD Korona Sądecka – w tym korzystający z Internetu lub/i biorący udział w spotkaniach bezpośrednich lub/i śledzący prasę lokalną (wydawnictwo LGD) – w tym grupy defaworyzowane (jak wyżej). Osoby fizyczne z terenu LGD Korona Sądecka. Przedsiębiorcy z terenu LGD Korona Sądecka. Organizacje pozarządowe z terenu LGD Korona Sądecka. Samorządy gmin z terenu LGD Korona Sądecka.
		spotkania informacyjne w sołectwach		0	0	0	0				
		informacja do wiernych – z wykorzystaniem ogłoszeń duszpasterskich w parafiach katolickich z terenu LGD	0	0	0	0	0				
		szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców – przed naborami	0	0	0	0	0				
		szkolenia dla Rady, Zarządu i pracowników biura LGD Korona Sądecka (poprzedzające szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców)	0	0	0	0	0				
		wydawanie Magazynu Lokalnego Korony Sądeckiej – kwartalnik własny wydawany przez LGD Korona Sądecka	0	0	0	0	0	0	0		
		plakat informacyjny	0	0	0	0	0				
		ulotka informacyjna	0	0	0	0	0				
Komunikacja zwrotna czyli pozyskiwanie informacji o jakości usług świadczonych	• badania społeczne ilościowe mieszkańców z obszaru LGD Korona Sądecka – 1 tura badawcza; • 2 cykle badawcze (pierwszy prowadzony przez okres 2016 – 2018 i raportowany w	badania zadowolenia mieszkańców (PAPI)							0		Społeczność lokalna obszaru LGD Korona Sądecka – w tym korzystający z Internetu lub/i biorący udział w spotkaniach bezpośrednich – w tym grupy defaworyzowane (jak wyżej). Osoby fizyczne z terenu LGD Korona Sądecka. Przedsiębiorcy z terenu LGD Korona Sądecka.
		badania ankietą audytoryjną – spotkania z mieszkańcami, młodzieżą, uczestnikami szkoleń	0	0	0	0	0				

przez LGD Korona Sądecka Cel 3	roku 2019 i drugi cykl badawczy prowadzony przez okres 2019 – 2021 i raportowany w 2022 roku - w oparciu o zebrane ankiety audytoryjne przeprowadzone w ramach spotkań z mieszkańcami/młodzieżą/ uczestnikami szkoleń w latach: 2016,2017,2018,2019,2020 i 2021); • 2 cykle badawcze metodą CAWI - ankieta on-line – samokodujące się narzędzie badawcze (pierwszy cykl po okresie zbierania danych z ankiety 2016-2018 i dalej po okresie 2019-2021); • 2 cykle badawcze beneficjentów środków z LSR - badania CAWI – ankieta on-line (pierwszy cykl po okresie 2016-2018 i dalej po okresie 2019-2021. Badania prowadzone stosownie w roku 2019 i w roku 2022).	badania ankietą on-line (do pobrania ze strony www LGD Korona Sądecka)	0	0	0	0	0	0			Organizacje pozarządowe z terenu LGD Korona Sądecka. Samorządy gmin z terenu LGD Korona Sądecka.
		badania CAWI beneficjentów środków z LSR (ocena działań komunikacyjnych)				0			0			

Legenda do tabeli:
Cel 1: Szeroka informacja o działaniach podejmowanych i przewidzianych do podjęcia przez LGD.
Cel 2: Informowanie potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.
Cel 3: Uzyskanie informacji zwrotnej na temat jakości pomocy świadczonej przez LGD Korona Sądecka w kontekście wprowadzenia korekt w zakresie i sposobie oferowanej pomocy.
0 –realizacja działania komunikacyjnego wraz ze stosownymi środkami przekazu, w danym roku kalendarzowym.

Planowane efekty działań komunikacyjnych. Stosownie do postawionych celów komunikacyjnych przewidziano następujące efekty działań komunikacyjnych:

- Cel 1: **Szeroka informacja o działaniach podejmowanych i przewidzianych do podjęcia przez LGD.**
  Efekt realizacji celu: wzrost 30%-owy poinformowania społeczności lokalnej LGD Korona Sądecka o działaniach prowadzonych przez LGD. Sposób pomiaru: zestawienie badań społecznych prowadzonych na etapie budowy LSR (procent osób poszukujących informacji o działaniach prowadzonych przez LGD Korona Sądecka) z badaniem zadowolenia mieszkańców PAPI (badania społeczne prowadzone w 2022 r.).
- Cel 2: **Informowanie potencjalnych wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR wraz ze wskazaniem zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez radę LGD Korona Sądecka.**
  Efekt realizacji celu: 30%-owy wzrost poinformowania wnioskodawców o celach głównych LSR, zasadach przyznawania dofinasowania, typach operacji oraz zasadach interpretacji kryteriów oceny używanych przez Radę LGD Korona Sądecka. Sposób pomiaru: zestawienie badań społecznych prowadzonych na etapie budowy LSR (procent osób poszukujących informacji o działaniach prowadzonych przez LGD Korona Sądecka) z badaniem zadowolenia mieszkańców PAPI (badania społeczne prowadzone w 2022 r.).
- Cel 3: **Uzyskanie informacji zwrotnej na temat jakości pomocy świadczonej przez LGD Korona Sądecka w kontekście wprowadzenia korekt w zakresie i sposobie oferowanej pomocy.**
  Efekt realizacji celu: dysponowanie rzetelną wiedzą o wynikach procesu ewaluacji prowadzonych działań komunikacyjnych i wprowadzaniu w oparciu o nią stosownych korekt/zmian zgodnie z procesem ewaluacji wewnętrznej prowadzonych działań (procedura monitoringu LSR).